

واژه‌آموزی زبان فارسی

سطح متوسط

نویسنده: مهناز عسگری

عسگری، مهناز - ۱۳۴۷

واژه‌آموزی زبان فارسی / تألیف مهناز عسگری. — تهران: کانون زبان ایران، ۱۳۸۵

ج : مصور، جداول.

(سطح متوسط) ISBN: 964-8699-52-6

(سطح مقدماتی) ISBN: 964-8699-45-3

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

(سطح متوسط: ۱۳۸۵)

مندرجات: ج. ۱. واژه‌آموزی زبان فارسی (سطح مقدماتی). —

ج. ۲. واژه‌آموزی زبان فارسی (سطح متوسط).

۱. فارسی -- راهنمای آموزشی -- غیر فارسی زبان‌ها. ۲. فارسی -- خودآموز.

۳. فارسی -- کتاب‌های درسی برای غیر فارسی زبان‌ها. ۴. فارسی -- واژگان.

الف. کانون زبان ایران. ب. عنوان.

۲۴ / ۸۸ / فا ۴

۱۷۰۶۴ - ۸۴ م

خ ۹ / ۲۸۲۷ PIR

کتابخانه ملی ایران

IRAN LANGUAGE INSTITUTE

واژه‌آموزی زبان فارسی (سطح متوسط)

نویسنده: مهناز عسگری

ویراستار: مهدی ضرغامیان

مدیر هنری: زهرا شکریان

صفحه‌آرا و طراح جلد: حسین معینی

عکاس: علی سلطان محمدی

تصویرگر: زهرا شکریان

ناظر آماده‌سازی: مانلی نورایی

ناشر: کانون زبان ایران

سال انتشار: ۱۳۸۵

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

چاپ: شرکت افست

نشانی: تهران. خیابان استاد مطهری. خیابان فجر. شماره ۳۷

کد پستی: ۱۵۸۹۷۹۳۴۱۳

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۶۳۶۸

تلفن: ۰۰۹۸۲۱ (۸۸۳۰۶۰۶۷)

<http://www.ili.ir>

شیرست

۸	پیش‌گفتار
۹	مقدمه
بخش اول - زندگی روزمره	
۱۲	۱- شهر و روستا
۱۶	۲- تلفن و مخابرات
۲۰	۳- کتاب و کتاب‌خوانی
۲۴	۴- مجله و روزنامه
۲۸	۵- رادیو و تلویزیون
۳۲	۶- سینما، موسیقی و تئاتر
۳۶	۷- مشاغل
۴۰	۸- ابزار کار
۴۴	۹- حمل و نقل
۴۸	۱۰- پول و تجارت
بخش دوم - انسان	
۵۲	۱۱- اندام داخلی بدن
۵۶	۱۲- سن و مراحل رشد
۶۰	۱۳- حواس پنج‌گانه
۶۴	۱۴- صفات‌ها و ویژگی‌های افراد (۱)
۶۸	۱۵- صفات‌ها و ویژگی‌های افراد (۲)
۷۲	۱۶- پوشاش

۷۶	۱۷- غذا
۸۰	۱۸- بیماری‌ها و جراحت‌ها
۸۴	۱۹- سلام علیک و تعارفات روزمره
◆	بخش سوم- طبیعت
۸۸	۲۰- آب و هوا
۹۲	۲۱- اجرام آسمانی
۹۶	۲۲- جانوران
◆	بخش چهارم- سایر موضوعات
۱۰۰	۲۳- اعداد
۱۰۲	۲۴- زمان
۱۰۶	۲۵- اشکال
◆	بخش پنجم- ساخت واژه
۱۱۰	۲۶- قید
۱۱۴	۲۷- حرف ربط
۱۱۸	۲۸- حرف اضافه
۱۲۲	۲۹- واژه‌های قرضی
۱۲۶	۳۰- نام آواها
◆	ضممه:
۱۳۱	- واژه‌نامه
۱۵۳	- پاسخ‌نامه

پیش‌نگار

کمبود منابع آموزشی از مهمترین موانع گسترش زبان فارسی به غیر ایرانیان، مخصوصاً علاقه‌مندان فراگیری زبان فارسی در سراسر دنیاست. از این‌رو هم‌زمان با تأسیس گروه زبان فارسی در کانون زبان ایران در سال ۱۳۸۰ هجری شمسی، تهیه و تدوین مواد آموزشی مهم‌ترین وظیفه‌ی این بخش قلمداد شد.

در حال حاضر، گروه زبان فارسی کانون زبان ایران، ضمن آموزش فارسی به زبان آموزان غیر ایرانی، در حال آماده‌سازی مواد آموزشی مناسب برای دوره‌های کوتاه‌مدت و بلند مدت آموزشی و تأليف و انتشار کتاب و منابع آموزشی در زمینه‌های واژه‌آموزی، خواندن، دستور زبان، مکالمه و همچنین فرهنگ یک زبانه‌ی فارسی ویژه‌ی غیر فارسی زبان‌هاست.

کتاب حاضر دومین جلد از مجموعه‌ی سه جلدی واژه‌آموزی زبان فارسی است که توسط خانم مهناز عسگری برای سطح متوسط نوشته شده است. استفاده از این مجموعه در درس واژه‌آموزی زبان فارسی توصیه می‌شود.

گروه زبان فارسی
کانون زبان ایران

دسته‌های دستور

زبان آموزان گرامی:

این کتاب به قصد آموزش بخشی از واژه‌های فارسی تهیه شده است و ویژه‌ی کسانی است که با ساختمان زبان فارسی آشنایی نسبی دارند. شما در این کتاب تقریباً ۱۳۰۰ کلمه‌ی فارسی آشنا می‌شوید. اگرچه ممکن است شما بعضی از این واژه‌ها را بشناسید و حتی آن‌ها را به کار ببرید، اما مطالعه‌ی این کتاب به منزله‌ی نوعی بازنگری به اطلاعات پیشین و تثبیت دانش واژگانی شما در موضوع‌های مورد بحث در این کتاب است. کتاب حاضر شامل ۳۰ درس است و هر درس بر پایه‌ی موضوعی معین در چهار صفحه ارائه می‌شود. در دو صفحه‌ی اول هر درس واژه‌های آموزشی به کمک تصاویر، توضیحات و متن ارائه می‌شوند. سپس در صفحه‌های سوم و چهارم، تمرین‌ها و فعالیت‌های گوناگونی تدوین شده است تا به کمک آن‌ها کلمه‌ها و عبارت‌های تازه را فرا بگیرید و به ذهن بسپارید. این کتاب خودآموز واژه‌آموزی است. در نتیجه، مطالب آن بدون حضور معلم نیز قابل استفاده است. پاسخ‌نامه‌ی تمرین‌ها و واژه‌نامه، در پایان کتاب در بخش ضمیمه آمده است.

◆ پژوهش تزئینات

۱. اگرچه در تدوین دروس، اصل پیشرفت تدریجی رعایت نشده است، ولی بهتر است درس‌های کتاب را به ترتیب بخوانید.
۲. تکرار، یکی از بهترین روش‌ها برای تثبیت معنای کلمه‌ی جدید و به خاطر سپاری آن است. تکرار موجب یادآوری بعضی از مطالب فراموش شده می‌گردد.
۳. تعداد کلمه‌های هر درس محدود است. بنابراین فقط به یادگیری آن‌ها اکتفا نکنید.
۴. اگر در متن‌ها با کلمه‌ی ناآشنایی روبرو شدید، معنایش را جستجو کنید.
۵. شما برای تلفظ صحیح کلمه‌های مربوط به هر درس می‌توانید به واژه‌نامه در پایان کتاب رجوع کنید. در این فهرست، تلفظ کلمه‌ها به خط آوانگار بین‌المللی ارائه شده است.

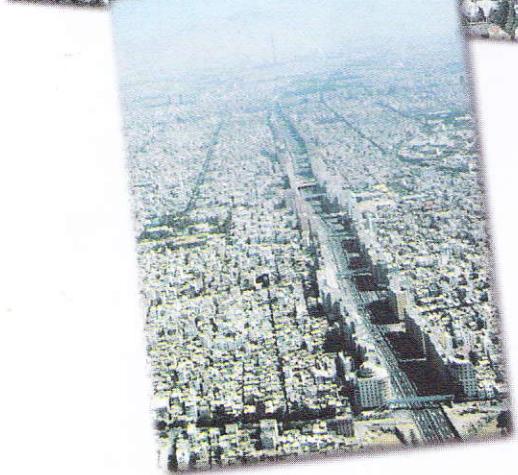
واژه‌آموزی زبان فارسی

(سطر متوسط)

درس اول

شهر و روستا

۱- شهرداری

اداره‌ی بیشتر شهرهای دنیا بر عهده‌ی شهرداری است. شهرداری مسئولیت‌های زیادی دارد. یکی از خدمات مهم شهرداری جمع‌آوری زباله‌های شهری و خانگی و دفع آن‌ها از سطح شهر است. رفتگران شهرداری، هر شب با وانت‌ها یا کامیون‌های خود در کوچه‌ها و خیابان‌های شهر می‌گردند و زباله‌ها را جمع‌آوری می‌کنند.

نظرات بر ساخت و ساز شهری نیز از دیگر خدمات شهرداری است. مهندسان شهرداری موظفند بر چگونگی ساختن بناها و مقاوم‌سازی آن‌ها در برابر زلزله ناظر کنند. ساختن راه‌ها و شبکه‌های عبور و مرور شهری، حفظ ونگه‌داری فضاهای سبز، پارک‌های محلی و پارک‌های جنگلی نیز از وظایف شهرداری است.

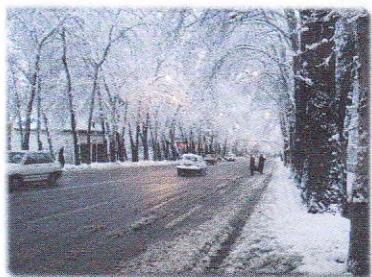
۲- زندگی در روستا

زندگی در روستا، برخلاف شهر، بسیار ساده است. مردم روستایی، مردمی ساده و پرکارند. آن‌ها به کار کشاورزی و دامداری اشتغال دارند. روستاییان غلات، میوه و گوشت مردم را تأمین می‌کنند. در روستا از برج‌های بلند ۳۰ یا ۴۰ طبقه خبری نیست. حتی به زحمت می‌توان ساختمانی ۳ یا ۴ طبقه پیدا کرد. راه‌بندان، آلوچگی هوا و صدای پیوسته‌ی بوق اتومبیل‌ها در

روستا وجود ندارد. اما به راحتی می‌توان صدای حرکت تراکتورها و گُمباین‌ها را شنید.

۳- زندگی در تهران

تهران پایتخت ایران، بزرگ‌ترین، شلوغ‌ترین و پر جمعیت‌ترین شهر ایران است. بیشتر این جمعیت را مهاجرانی تشکیل داده‌اند که از شهرها و روستاهای سراسر کشور به تهران آمده‌اند و در مناطق مختلف شهر یا حومه (= اطراف) اقامت کرده‌اند.

تهران جاذبه‌های زیادی دارد. ثروت و امکانات رفاهی و تفریحی توجه مردم سراسر کشور را به خود جلب می‌کند. با این حال، مشکلات شهر تهران بی‌شمار است. جمعیت زیاد موجب اختلال در نظم شهر و نابسامانی رفت و آمد شهر وندان (= مردم شهر) شده است. ساعتها از وقت ساکنان تهران در راه‌بندان روزانه تلف می‌شود.

شورای شهر، شهرداری و اداره‌ی راهنمایی و رانندگی با دشواری‌های زیاد می‌کوشند مشکلات تهران را حل کنند. مهم‌ترین مشکلات این کلان‌شهر (= شهر بزرگ) عبارتند از: راه‌بندان‌های سنگین، آلودگی محیط زیست مخصوصاً هوا، عدم بهره‌برداری از شبکه‌ی فاضلاب شهری، افزایش بی‌رویه‌ی جمعیت، مقاوم نبودن ساختمان‌ها در مقابل زلزله، صنایع مزاحم، کامل نبودن خطوط مترو و ... .

۱ کدام یک از کلمه‌های زیر به روستا مربوط می‌شود و کدام یک به شهر؟ هر کلمه را در ستون مربوط به خود بنویسید.

فاضلاب شهری، کشاورزی، دره، تراکتور، کارخانه راهبندان، دامداری، هوای تمیز، برج، آلدگی هوا، مزرعه

۲ دور کلمه‌های صحیح خط بکشید.

۱. نظارت بر ساخت و ساز شهری یکی از خدمات شهرداری / شهروندان است.
۲. ساعتها از وقت روستاییان / شهروندان تهران در راهبندان روزانه تلف می‌شود.
۳. رفتگران / دامداران شهرداری، هر شب زیاله‌ها را جمع‌آوری می‌کنند.
۴. مهندسان شهرداری / روستاییان میزان مقاومت ساختمان‌ها را در برابر زلزله ارزیابی می‌کنند.
۵. در روستا به راحتی می‌توان صدای حرکت تراکتورها / مترو را شنید.
۶. جمعیت زیاد موجب نابسامانی رفت و آمد / مهاجران شهروندان می‌شود.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

شهرداری ، کلان شهر ، ساخت و ساز ، روستا ، حومه ، شورای شهر

۱. مهندسان شهرداری بر ..... شهری نظارت می‌کنند.
۲. اداره‌ی بیشتر شهرهای دنیا بر عهده‌ی ..... است.
۳. بسیاری از مهاجران در ..... ی شهری اقامت می‌کنند.
۴. در هر شهر، اعضای ..... شهردار را انتخاب می‌کنند.
۵. تهران یکی از ..... های دنیاست.
۶. مردم ..... بسیار ساده و پرکارند.

۴ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

-
-
- الف
-
-
- ب
-
- ج
-
- پ
- ت
- ث
۱. رفتگران زیاله‌ها را جمع‌آوری می‌کنند.
  ۲. مهندسان شهرداری بر کار ساختمان‌سازی نظارت می‌کنند.
  ۳. روستاییان به کشاورزی و دامداری اشتغال دارند.
  ۴. راهبندان موجب نابسامانی رفت و آمد شده است.
  ۵. هوای روستا بسیار تمیز و پاکیزه است.
  ۶. اغلب شهرهای بزرگ، هوایی آلوده دارند.

۵ در متن زیر، جای خالی جمله‌ها را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

روستایی‌ها ، راهبندان‌های ، امکانات ، روستای ، شهر ، آلودگی ، باغ ، برج‌های ، بوق

وقتی که آقا و خانم امینی تهران را ترک می‌کردند تا در طالقان اقامت کنند، همه فکر می‌کردند آن‌ها به زودی خسته می‌شوند و به ..... برمی‌گردند. رفاه و ..... تفریحی تهران برای همه جذاب است. اما آقا و خانم امینی واقعاً از ..... هوا و ..... عذاب‌آور تهران خسته شده‌بودند. آقا و خانم امینی در روستا ..... کوچکی خریده‌اند. آن‌ها مانند همهی ..... صبح زود از خواب بیدار می‌شوند و به باغشان می‌روند. آن‌ها به جای ساختمان‌ها و ..... بلند، زیر سایه‌ی درخت‌های باغ خود می‌نشینند و به جای صدای ..... اتومبیل‌ها به صدای پرندگان گوش می‌کنند.

درس دوم

تلفن و مخابرات

تلفن همراه

تلفن عمومی

فاکس

کارت تلفن

دفترچه تلفن

۲- گفتگوی تلفنی

الف: الو ۹۱۸؟

ب: بله، بفرمایید.

الف: بیخشید چند روز است که شماره تلفن ۱۸۸۰۰۹۵ را می‌گیرم ولی یا بوق اشغال می‌زند یا کسی گوشی را برنمی‌دارد. گاهی هم شماره اشتباه می‌افتد. دوباره تماس گرفتم ولی خط روی خط افتاد. می‌خواستم بینم این شماره اشکال دارد.

ب: گوشی دستان (چند لحظه بعد). نخیر، خط اشکالی ندارد.

الف: پس مشکل کجاست؟

ب: نمی‌دانم، احتمالاً سیم‌کشی داخل ساختمان یا دستگاه تلفن خراب است. در هر صورت به شرکت مخابرات مربوط نمی‌شود.

۳- بعضی از اصطلاحات

- **تلفن شهری**: به ارتباط‌های تلفنی داخل شهر، تلفن شهری گفته می‌شود.

- **تلفن بین شهری**: به ارتباط‌های تلفنی میان یک شهر با شهرهای دیگر، تلفن بین شهری گفته می‌شود.

- **تلفن خارج از کشور**: به ارتباط‌های تلفنی میان یک کشور با دیگر کشورها گفته می‌شود.

- **کُد شهرستان**: شماره‌ی مخصوص هر شهر است و در ارتباط‌های تلفنی بین شهری ابتدا باید این شماره را گرفت.

- **کُد خارج**: شماره‌ی مخصوص هر کشور است و در ارتباط‌های تلفنی خارج از کشور باید این شماره را گرفت.

۴- اشتباه مأمور مخابرات

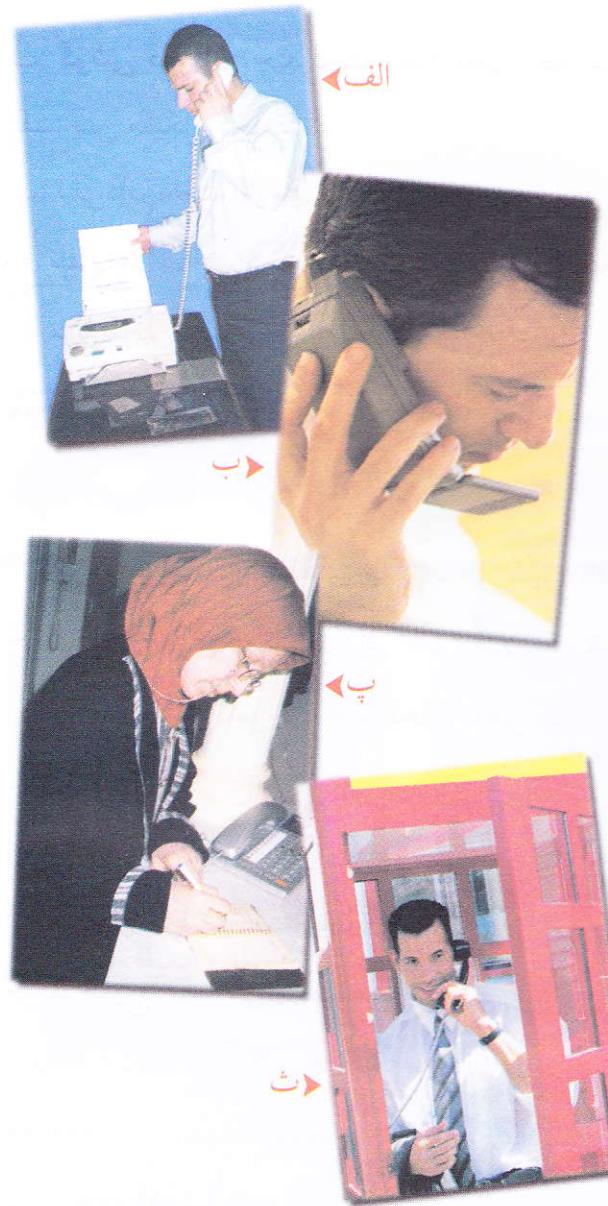
مدتی بود که تلفن خانه‌ی ما قطع شده بود. سرانجام مأمور شرکت مخابرات سیم‌کشی ساختمان را بررسی کرد و پس از آزمایش اعلام کرد تلفن ما وصل است. ولی تلفن آپارتمان بوق آزاد نمی‌زد. دوباره به اداره‌ی مخابرات محل مراجعه کردیم. مأموران پس از بررسی گفتند **خط تلفن هیچ‌گونه اشکالی ندارد**. با این حال، تلفن آپارتمان ما وصل نبود.

روز بعد، همسایه‌ی ما تعجب‌زده گفت: «ما در آپارتمان دو تا خط تلفن داریم. ولی شماره‌ی یکی از آن‌ها را نمی‌دانیم.»

به این ترتیب فهمیدیم که مأمور مخابرات، خط تلفن آپارتمان ما را به آپارتمان همسایه‌مان وصل کرده است.

تمرین

۱ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. یوسف از تلفن عمومی به دوستش تلفن می‌کند.
۲. سیمین شماره تلفن دوستش را در دفترچه‌ی تلفن می‌نویسد.
۳. نادر با استفاده از کارت تلفن به دوستش تلفن می‌کند.
۴. کورش با تلفن همراه به دوستش تلفن می‌کند.
۵. حمید از طریق فاکس نامه‌اش را به اداره ارسال می‌کند.

۲ گفتگوی تلفنی زیر را کامل کنید.

ب: بله، بفرمایید.

الف: الو، ۹۱۱۸

الف: ببخشید شماره‌ی تلفن ۰۵ ۴۵ ۲۳ ۲۲ ۰۰ یا مرتب

ب: بله، .....

بوق اشغال ..... یا کسی گوشی را

الف: ببخشید، سازمان صنایع دستی را می‌خواهم.

.....

ب: ..... (چند لحظه بعد) یادداشت

ب: چند لحظه گوشی را نگه دارید. این

کنید: ۸۸ ۹۰ ۲۱ ۲۳

ashkali ندارد. احتمالاً ..... داخل

◆

ساختمان یا دستگاه تلفن خراب است.

الف: الو، شرکت ..... ؟

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با فعل‌های مناسب پر کنید.

وصل کرد ، اشکالی ندارد ، اشتباه می‌افتد ، خط روی خط افتاده است ، بوق اشغال می‌زند

۱. گاهی اوقات وقتی شماره تلفن را می‌گیرم، کس دیگری گوشی را بر می‌دارد. نمی‌دانم چرا شماره .....؟
۲. یک ساعت است که هر چه به دوستم تلفن می‌کنم، تلفنش ..... .
۳. دیروز مأمور شرکت مخابرات خط تلفن ما را ..... .
۴. صدای کس دیگری می‌آید. مثل این که ..... . قطع می‌کنم و دوباره شماره می‌گیرم.
۵. مأمور شرکت مخابرات گفت: «خط تلفن شما هیچ ..... ». .

۳ جمله‌ی طرف راست را به کلمه‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

- الف. کُد شهری
ب. تلفن شهری
پ. تلفن بین شهری
ت. کُد خارج
ث. تلفن خارج از کشور

۱. به ارتباط‌های تلفنی داخل شهر گفته می‌شود.
۲. به ارتباط‌های تلفنی میان کشورها گفته می‌شود.
۳. به ارتباط‌های تلفنی میان شهرها گفته می‌شود.
۴. شماره‌ی مخصوص هر شهر است که در ارتباط‌های تلفنی بین شهری به کار می‌رود.
۵. شماره‌ی مخصوص هر کشور است که در ارتباط‌های تلفنی خارج از کشور به کار می‌رود.

۴ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

گذاشت ، بوق آزاد زد ، شماره ، اشتباه افتاده بود ، تلفن می‌کردم

اشغال بود ، گوشی را برنمی‌داشت ، تماس بگیرید

تقریباً نیم ساعت بود که به آژانس هواپیمایی ..... . ولی خط تلفن ..... . سرانجام تلفن ..... ولی متأسفانه این بار شماره ..... دوباره ..... را گرفتم. این مرتبه کسی ..... بالاخره خانمی گوشی را برداشت و گفت: «بفرمایید». من هم با عجله گفتم: «آژانس هواپیمایی آسمان آبی؟» خانم جواب داد: «بله، امرتان!» من هم با خوشحالی گفتم: «بخشید، سؤالی دارم». خانم با خونسردی گفت: «لطفاً با شماره‌ی تلفن ۱۱۰۰ ۲۱۵۹ ..... ». بعد هم سریع گوشی را ..... من هم بلا فاصله دنبال شماره تلفن یک آژانس هواپیمایی دیگر رفتم.

درس سوم

کتاب و کتاب خوانی

۱- کتاب و کتاب خوانی

شما به مطالعه‌ی چه نوع کتاب‌هایی علاقه دارید؟ رُمان، داستان کوتاه، دیوان اشعار، رُمان تاریخی یا داستان پلیسی؟

آیا کتاب‌های علمی را دوست دارید؟ داستان‌های علمی- تخیلی را چطور؟

از خواندن زندگی نامه یا کتاب‌های تاریخی لذت می‌برید؟

به شعر نو بیشتر علاقه دارید یا شعر سنتی؟ آثار و نوشته‌های نویسنده‌گان قدیمی را می‌پسندید یا نویسنده‌گان معاصر؟

۲- نویسنده‌گی و مترجمی

مصدر	صفت	اسم
نوشتن	نویسنده	نویسنده‌گی
ترجمه کردن	مترجم	مترجمی
سرودن	سراینده (=شاعر)	سراینده‌گی (=شاعری)

● سیمین دانشور از نویسنده‌های بزرگ ایران است. او رُمان‌نویس معروفی است و آثار زیادی به فارسی نوشته است.

● محمد قاضی از مترجم‌های معروف ایران است.
او آثار بزرگی را از زبان‌های انگلیسی و فرانسه به
فارسی ترجمه کرده است.

● شهریار از شاعران بزرگ ایران است. او شعرهای
زیادی سروده است.

۳- قصه و افسانه

من قصه‌های جن و پری را دوست دارم، به
همین دلیل افسانه زیاد می‌خوانم. افسانه‌های هزار و
یک شب از زیباترین قصه‌های ادبیات فارسی‌اند.
شما در ادبیات فارسی حکایت‌های زیادی از
زبان حیوانات می‌خوانید. حکایت‌های کلیله و دمنه
از پندآموزترین قصه‌های ادبیات فارسی‌اند.

۴- قطع کتاب

کتاب‌ها در اندازه‌های مختلف چاپ می‌شوند.
اندازه‌ی کتاب، قطع نام دارد. قطع مورد علاقه‌ی
ایرانی‌ها، قطع رُقْعی ($14/5 \times 21/5$) و قطع وزیری
($16/5 \times 23/5$) است. بعضی از ناشرها کتاب جیبی
هم چاپ می‌کنند. ولی کتاب‌خوان‌های ایرانی،
معمولًاً قطع جیبی را نمی‌پسندند. کتاب‌های کودکان
غالباً در اندازه‌های کوچک و بزرگ قطع خشتشی
چاپ می‌شوند.

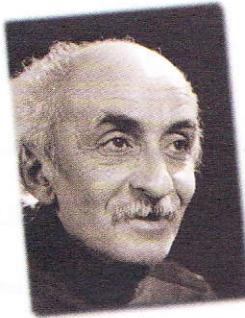
۱ جمله‌ی طرف راست را به جمله‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

- الف. کتاب تاریخ پادشاهان هخامنشی را خریدم.
- ب. کتاب مهاتما گاندی را خریدم.
- پ. رُمان ماشین زمان را از کتابخانه امانت گرفتم.
- ت. کتاب هزار و یک شب را می‌خوانم.
- ث. دیوان اشعار حافظ را خریده‌ام.
- ج. کتاب تغذیه و مغز را از کتابفروشی خریدم.
- چ. کتاب جنایت در مرداب را خریدم.

۱. چون به مطالعه‌ی کتاب‌های علمی علاقه دارم،
۲. چون به مطالعه‌ی زندگی‌نامه‌ی افراد مشهور علاقه‌مندم،
۳. چون به خواندن رُمان‌های پلیسی علاقه‌مندم،
۴. چون از خواندن داستان‌های علمی - تخیلی لذت می‌برم،
۵. چون آثار و نوشهای تاریخی را دوست دارم،
۶. چون افسانه‌های جن و پری را دوست دارم،
۷. چون از خواندن شعر لذت می‌برم،

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

آثار و نوشه، نویسنده، ادبیات، افسانه، شاعر، مترجم

۱. نیما یوشیج مهم‌ترین ..... معاصر ایران و پایه‌گذار شعر نو در فارسی است.
۲. جلال آل احمد از ..... های مهم ایران است که داستان‌های زیادی نوشته است.
۳. رضا سیدحسینی از ..... های خوب زبان فارسی است و تا به حال کتاب‌های زیادی به فارسی ترجمه کرده است.
۴. چون از سیاست خوش نمی‌آید، معمولاً ..... های سیاسی را نمی‌خوانم.
۵. حکایت‌های کلیله و دمنه از پنداموزترین قصه‌های ..... فارسی است.
۶. شما با خواندن هزار و یک شب ..... های زیادی از جن و پری می‌خوانید.

۲ اسم طرف راست را به عبارت مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

- الف. نویسنده‌ی داستان‌های علمی و تخیلی
- ب. رُمان‌نویس
- پ. زندگی‌نامه نویس
- ت. شاعر
- ث. نویسنده‌ی داستان‌های پلیسی

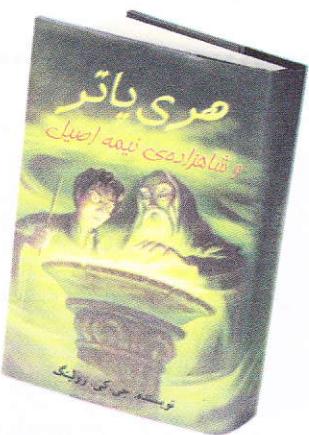
۱. ژول ورن
۲. آگاتا کریستی
۳. رومن رولان
۴. جان اشتاین بک
۵. رابیندرانات تاگور
۶. شارل بودلر
۷. احمد محمود
۸. آرتور کنان دویل
۹. حافظ
۱۰. ایروینگ استون
۱۱. ایزاك آسیموف

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

۱. کتاب‌ها در اندازه‌های مختلف ..... .
۲. بعضی از ..... ها کتاب جیبی هم چاپ می‌کنند.
۳. قطع ..... در اندازه‌ی $21/5 \times 14/5$ چاپ می‌شود.
۴. قطع مورد علاقه‌ی ایرانی‌ها، قطع ..... است.
۵. قطع ..... قطع مناسب برای کودکان و نوجوانان است.

۴ در گفتگوی زیر، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

ترجمه شده است ، شعر ، مترجم ، داستان ، دیوان اشعار ، خوانده‌ام

- علی: نیما، باز هم که یک کتاب ..... در دست گرفته‌ای.
- نیما: آره، ..... ملک الشurai بهار است. شعرهای قشنگی دارد.
- علی: تو اصلاً به خواندن ..... علاقه نداری؟
- نیما: چرا، اتفاقاً آخرین جلد هری پاتر را گرفته‌ام و ..... .
- علی: جدی، مگر ..... آن ویدا اسلامیه است.
- علی: پس من هم حتماً این کتاب را می‌گیرم و می‌خوانم.

درس چهارم

مجله و روزنامه

۱- مجله و روزنامه

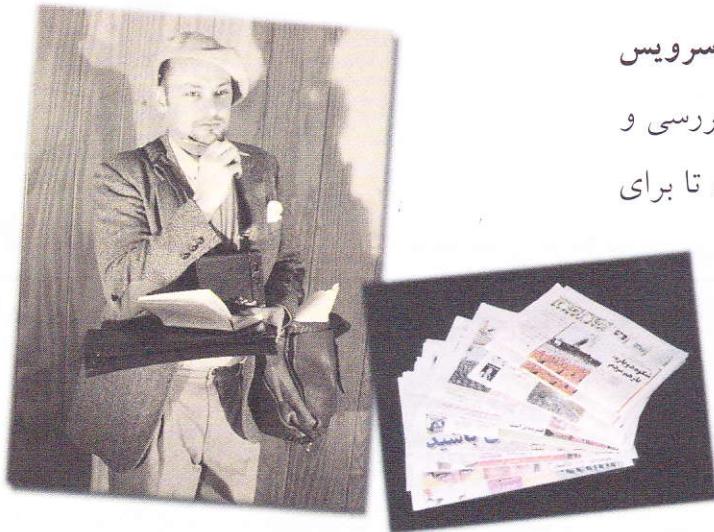
صفحه‌ی اول

۲- گزارش‌گر روزنامه

عموی من گزارش‌گر اجتماعی یکی از معروف‌ترین روزنامه‌های صبح تهران است. او بیشتر روزهای هفته گزارشی درباره‌ی یکی از مسائل مهم اجتماعی مانند طلاق، اعتیاد، ورزش، جوانان، ترافیک، آلودگی هوای افزایش جمعیت و ... تهیه می‌کند. او با مردم، متخصصان و مسئولان دولتی مصاحبه می‌کند، اطلاعات و اخبار دقیقی جمع‌آوری می‌کند. سپس نتیجه‌ی تحقیق خود را به صورت یک گزارش

می‌نویسد. سپس گزارش خود را به دبیر سرویس اجتماعی می‌دهد. دبیر سرویس پس از بررسی و تأیید گزارش، آن را به ویراستار می‌دهد تا برای درج در صفحه‌ی گزارش آماده شود.

۳- انواع مجله‌ها

در کشور نشریه‌های گوناگونی منتشر می‌شود. بعضی از آن‌ها روزنامه‌اند. بعضی از نشریات هفته‌نامه و برخی ماهنامه‌اند و بعضی دیگر نیز فصلنامه‌اند. همچنین نشریاتی به صورت دوهفته‌نامه و دوماهنامه منتشر می‌شوند. بعضی از روزنامه‌های معتبر کتاب سالی به نام سالنامه منتشر می‌کنند. هر نشریه یک مدیر مسئول و یک سردبیر دارد که هر کدام وظایف گوناگونی بر عهده دارند.

روزنامه‌ها حاوی اخبار و گزارش‌های روزانه‌اند. معمولاً روزنامه‌ها ستون‌هایی برای تحلیل اخبار سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ورزشی دارند. معمولاً خبرنگارها و گزارشگرهای روزنامه، ستون‌های خبر و گزارش را تهیه می‌کنند، اما تحلیل‌های گوناگون را تحلیل‌گران، مقاله‌نویس‌ها، نویسنده‌ها و دیگر روزنامه‌نگاران تهیه می‌کنند.

۱ عبارت طرف راست را به کلمه‌های مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

- الف. فصل‌نامه
- ب. دوهفته‌نامه
- پ. ماه‌نامه
- ت. سال‌نامه
- ث. هفته‌نامه
- ج. دو‌ماه‌نامه

۱. نشریه‌ای که هفته‌ای یک بار چاپ می‌شود.
۲. نشریه‌ای که ماهی یک بار چاپ می‌شود.
۳. نشریه‌ای که هر سه ماه یک بار چاپ می‌شود.
۴. نشریه‌ای که هر دو هفته یک بار چاپ می‌شود.
۵. نشریه‌ای که هر دو ماه یک بار چاپ می‌شود.
۶. نشریه‌ای که سالی یک بار چاپ می‌شود.

۲ کدام جمله درست و کدام جمله نادرست است؟

۱. گزارش‌گر روزنامه یا مجله گزارش خود را به دبیر سرویس می‌دهد.
۲. هر نشریه یک مدیر مسئول و یک سردبیر دارد.
۳. معمولاً روزنامه‌ها ستون‌هایی برای تحلیل نقاشی ساختمان دارند.
۴. ویراستار تحلیل‌های گوناگون برای روزنامه تهیه می‌کند.
۵. دبیر سرویس پس از بررسی و تأیید خبر و گزارش، آن را به ویراستار می‌دهد.
۶. عکاس‌ها و حروف‌چین‌ها، خبرها و گزارش‌ها را تهیه می‌کنند.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

مصاحبه می‌کند، ستون‌های، درج، منتشر می‌شود، گزارش، روزنامه‌نگار

۱. .... ها شغل سخت و پر اضطرابی دارند.
۲. برای تهیه یک ..... باید اطلاعات و اخبار دقیقی جمع‌آوری کرد.
۳. خبرنگار با یکی از مسئولان دولتی ..... .
۴. ویراستار گزارش را برای ..... در صفحه‌ی گزارش تحويل می‌دهد.
۵. معمولاً روزنامه‌ها ..... گوناگونی برای تحلیل اخبار دارند.
۶. در ایران نشریه‌های گوناگونی ..... .

۴ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

۱. اخبار مربوط به سیاست در ستون ..... تحلیل می‌شوند.
۲. اخبار مربوط به اقتصاد و تجارت در ستون ..... تحلیل می‌شوند.
۳. اخبار مربوط به کتاب و دانش و فرهنگ در ستون ..... تحلیل می‌شوند.
۴. اخبار حوادث اجتماعی در ستون ..... تحلیل می‌شوند.
۵. اخبار حوادث ورزشی در ستون ..... تحلیل می‌شوند.

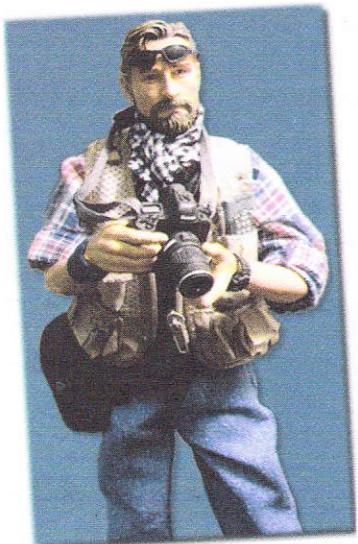

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

گزارش‌گر ، مصاحبه می‌کند ، روزنامه‌نگاری ، خبرنگارها

گزارش ، تحلیل می‌کند ، خبر

اغلب مردم خبرنگارها را آدمهایی فضول می‌دانند. ولی من شغل آن‌ها را خیلی دوست دارم. به نظر من ..... آدمهایی دقیق، حساس و مسئول هستند، مخصوصاً خبرنگارهای روزنامه‌ها. وقتی که یک ..... برای تهیه‌ی یک گزارش می‌رود، او از تمام هوش و حواس خود استفاده می‌کند تا ..... خوب و دقیقی تهیه کند. وقتی که خبرنگاری با یک مقام مسئول احساس می‌کنم او سوال‌های مردم را مطرح می‌کند. حتی وقتی که تحلیل‌گر یک روزنامه خبری را ..... مثل این است که به خواننده‌ی خود کمک می‌کند تا آن ..... را بهتر بفهمد. از این روست که من فکر می‌کنم ..... شغلی بسیار مهم است.

۱- رادیو و تلویزیون

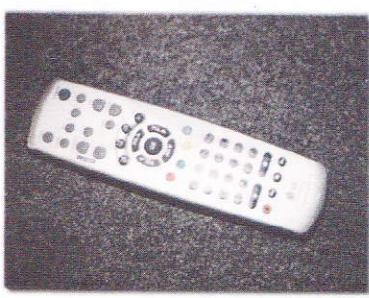
آنتن

رادیو

تلویزیون

کنترل از راه دور

شما با نصب آنتن می‌توانید تصویر تلویزیون را خوب و صاف تماشا کنید.

اگر از برنامه‌ی تلویزیون یا رادیو خوشتان نیامد، می‌توانید شبکه (= کanal) را عوض کنید.

اگر از هیچ‌یک از برنامه‌های شبکه‌ها خوشتان نیامد، می‌توانید رادیو یا تلویزیون را خاموش کنید

(#روشن کنید) و روزنامه بخوانید.

۲- کدام شبکه؟

- شبکه‌ی ۴ برنامه‌ی علمی دارد. شبکه‌ی ۵ پخش زنده است. صبر کن. مجری (=گوینده) شبکه‌ی ۲ دارد اعلام برنامه می‌کند. اینجا ده دقیقه‌ی دیگر سریال دارد.

- بزن شبکه‌ی ۱ آخبار ببینم. بعد، سریال شبکه‌ی ۲ را تماشا می‌کنیم.

- تلویزیون را روشن کن ببینم چی دارد.

- کدام شبکه را می‌خواهی ببینی؟

- کنترل تلویزیون نیست..... آهان. اینجاست.

- بزن شبکه‌ی ۳.

- شبکه‌ی ۳ فقط برنامه‌های ورزشی دارد.

- الان کجا فیلم نشان می‌دهد؟

۳- انواع برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی

شبکه‌ی سراسری رادیو و تلویزیون برای تمام نقاط کشور برنامه پخش می‌کند.

شبکه‌ی محلی رادیو و تلویزیون فقط برای شهر یا استان برنامه پخش می‌کند.

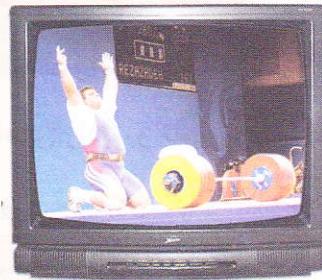
برنامه‌ی خانواده شامل اخبار، اطلاعات، نمایشنامه و فیلم‌های مخصوص خانواده، مخصوصاً خانم‌های خانه‌دار است.

برنامه‌ی کودکان شامل کارتون (= نقاشی متحرک)، فیلم و سرگرمی‌های مخصوص کودکان است.

برنامه‌ی ورزشی شامل گزارش‌ها و پخش مسابقه‌های ورزشی است.

فیلم مستند شامل پخش فیلم‌ها و گزارش‌های علمی، ادبی و فرهنگی است.

۴- خرید رادیو

مشتری: چقدر این رادیو کوچک است!

فروشنده: با اینکه این قدر کوچک است، ولی

چهارموج است.

مشتری: یعنی موج کوتاه را هم می‌گیرد؟

فروشنده: هم موج کوتاه، هم موج متوسط.

هر ایستگاهی را بخواهید، دیجیتالی پیدا می‌کند.

ولی باید آنتن‌ش بالا باشد.

مشتری: صدای خوب و صافی دارد. چند تا

باتری می‌خورد؟

فروشنده: فقط دو تا باتری کوچک.

مشتری: عالیه. من این رادیو را می‌خرم.

۱ کدام جمله درست و کدام جمله نادرست است؟

۱. شبکه‌ی سراسری رادیو و تلویزیون فقط برای شهر یا استان برنامه پخش می‌کند.
۲. برنامه‌ی ورزشی شامل گزارش‌ها و پخش مسابقه‌های علمی است.
۳. با نصب آنتن صدا و تصویر رادیو و تلویزیون خوب و صاف پخش می‌شود.
۴. تمام رادیوها فقط موج متوسط را می‌گیرند.
۵. برنامه‌ی کودکان شامل کارتون، فیلم و سرگرمی‌های مخصوص کودکان است.

۲ دور کلمه‌های صحیح خط بکشید.

۱. مجری تلویزیون اعلام برنامه می‌کند / پخش می‌کند.
۲. برنامه‌ی خانواده مخصوص خانواده‌ها / دانشجویان است.
۳. این رادیو هم موج کوتاه و هم موج متوسط را می‌گیرد / نشان می‌دهد.
۴. شما می‌توانید شبکه‌های رادیو و تلویزیون را با دکمه‌های مخصوص آن‌ها عوض کنید / خاموش کنید.
۵. شما می‌توانید رادیو و تلویزیون را به کمک دستگاه کنترل از راه دور روشن کنید / عوض کنید.
۶. شبکه‌ی محلی رادیو و تلویزیون برای شهر یا استان / تمام نقاط کشور برنامه پخش می‌کند.

۳ جدول زیر را کامل کنید.

با توجه به تعریف، حروف هر کلمه را در جدول مقابل بنویسید.

	آ
	ف
	ب
	س
	ک

- وسیله‌ای برای پخش یا دریافت امواج رادیویی
- اثری سینمایی که از تلویزیون یا سینما پخش می‌شود.
- وسیله‌ای برای تولید جریان برق مستقیم
- برنامه‌ی تلویزیونی که در چند قسمت پخش می‌شود.
- نقاشی متحرک مخصوص کودکان

۴

جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. امیر به تماشای فیلم‌های مستند علمی علاقه‌مند است.

الف

۲. بچه‌ها پایی برنامه‌ی کودکان نشسته‌اند.

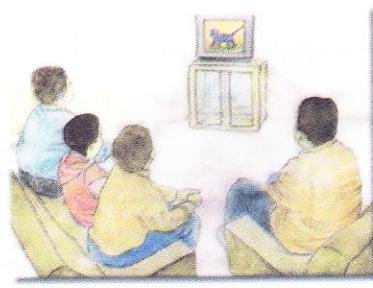
ب

ب

ج

ث

ت

جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

شبکه ، موج کوتاه ، باتری ، سریال ، مستند ، کارتون ، فیلم

۱. ..... تلویزیونی «آن شرلی» علاقه‌مندان بسیاری در سراسر جهان داشته است.

۲. معمولاً بینندگان زیادی پایی تماشای ..... های سینمایی می‌نشینند.

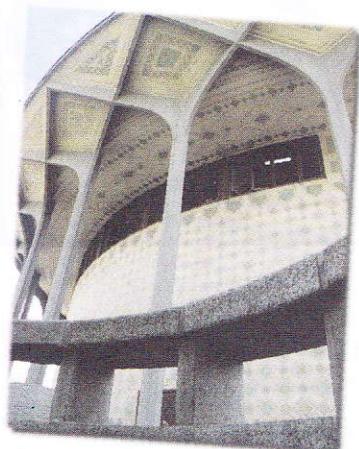
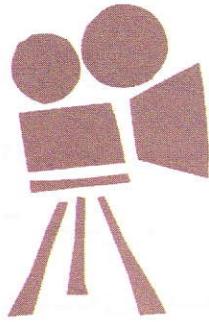
۳. رادیوی من ..... را هم می‌گیرد.

۴. در حال حاضر، ایرانی‌ها از طریق هشت ..... برنامه‌های مورد علاقه‌شان را تماشا می‌کنند.

۵. بچه‌ها از تماشای ..... لذت می‌برند.

۶. رادیوی پدربزرگم با ..... کار می‌کند.

۷. تا کنون فیلم‌های ..... زیادی درباره‌ی زندگی حیوانات و طبیعت ساخته شده است.

۱- فیلم و سینما

اغلب مردم کارگردان یا هنرپیشه‌ی (=بازیگر) فیلم‌های سینمایی را خیلی خوب می‌شناسند، ولی کمتر به فیلم‌نامه‌نویس (=نویسنده‌ی فیلم‌نامه)، صدابردار و حتی فیلم‌بردار اهمیت می‌دهند. برای بعضی از تماشاچی‌های سینما مهم نیست برای تماشای چه فیلمی وقت صرف می‌کنند. هر نوع فیلمی اعم از کمدی، عشقی، جنگی، ترسناک یا پلیسی و جنایی برای آن‌ها دیدنی است. زیرا آن‌ها فقط می‌خواهند فیلم ببینند.

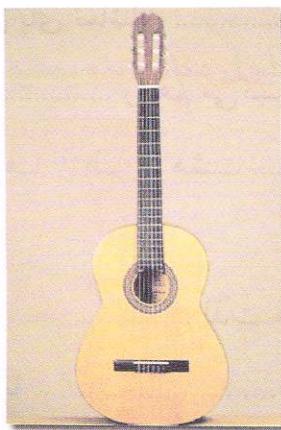
۲- تئاتر شهر

اگر در تهران خواستید نمایشی را تماشا کنید، حتماً از برنامه‌های تئاتر شهر باخبر شوید. تئاتر شهر مجموعه‌ای از سالن‌های کوچک و بزرگ اجرای نمایش است و معمولاً مهم‌ترین نمایش‌نامه‌ها در یکی از سالن‌های آن اجرا می‌شود. اغلب کارگردان‌ها و بازیگران‌های تئاتر ایران در سالن‌های تئاتر شهر، یک یا چند نمایش‌نامه را اجرا کرده‌اند.

۳- ابزارآلات موسیقی

چنگ

گیتار

ویولن

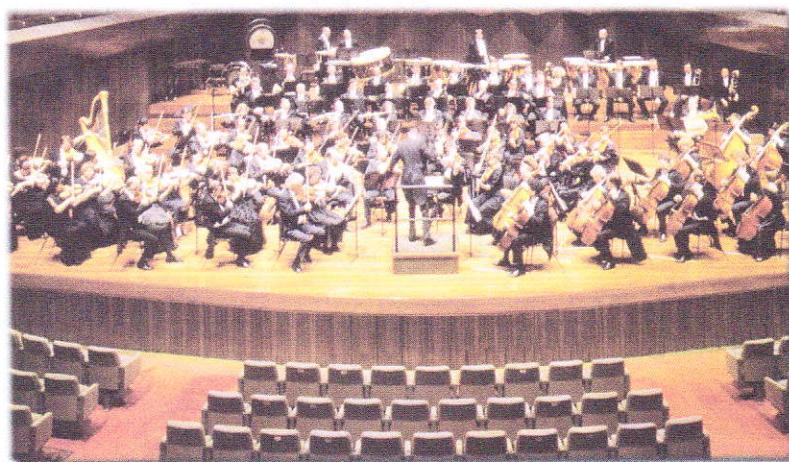
پیانو

۴- آهنگ و آهنگسازی

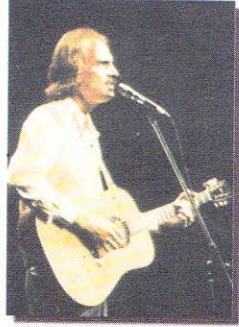
مصدر	صفت	اسم
نواختن	نوازنده	نوازندگی
آهنگ‌ساختن	آهنگ‌ساز	آهنگ‌سازی
خواندن	خواننده	خوانندگی

- نوازنده: کسی است که به وسیله‌ی سازی آهنگی را می‌نوازد.
- خواننده: کسی است که ترانه یا آواز می‌خواند.
- آهنگ‌ساز: موسیقی‌دانی است که قطعه‌های موسیقی می‌سازد.
- اُرکستر: گروه بزرگی از نوازندگان هستند که با راهنمایی رهبر گروه قطعه‌ای موسیقی را می‌نوازند.

۱ هر یک از افراد زیر چه سازی را می‌نوازند؟

۱.....۲.....۳.....۴.....۵.....

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

ترسناک ، کمدی ، جنایی ، تئاتر شهر ، پلیسی ، نمایش نامه‌ها

۱. معمولاً تهرانی‌ها برای دیدن نمایش به ..... می‌روند.
۲. بر اساس اغلب رُمان‌های آگاتا کریستی، فیلم‌های ..... و ..... ساخته شده است.
۳. تماشای فیلم‌های ..... برای بچه‌ها زیان آور است.
۴. غالباً مهم‌ترین ..... در سالن‌های اصلی و بزرگ تئاتر شهر اجرا می‌شود.
۵. لورل و هاردی از مشهورترین هنرپیشه‌های فیلم‌های ..... اند.

۳ کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام یک نادرست است؟

۱. رهبر اُرکستر، نوازنده‌گان را هدایت می‌کند.
۲. تئاتر شهر مجموعه‌ای از سالن‌های کوچک و بزرگ برای اجرای نمایش است.
۳. خوانندگی و نوازنگی از مشاغل هنری محسوب می‌شود.
۴. آهنگ‌ساز ترانه و آواز می‌خواند.
۵. تار، ستور و کمانچه از ابزار تولید موسیقی است.

۴ جمله‌های طرف راست را با یک خط به کلمه‌های مربوط به آن‌ها در طرف چپ وصل کنید.

الف. تماشاجی

۱. کسی که اجرای یک نمایش‌نامه یا ساخت یک فیلم را برعهده دارد.

ب. صدابردار

۲. کسی که نوشه نوشته یا داستانی را برای تهیه فیلم می‌نویسد.

پ. فیلم‌نامه‌نویس

۳. کسی که در نمایش یا فیلم یکی از نقش‌های نمایشی را بازی می‌کند.

ت. کارگردان

۴. کسی که در سالن تئاتر یا سینما مشغول تماشای نمایش یا فیلم است.

ث. هنرپیشه

۵. کسی که به کمک دوربین‌های مخصوص، صحنه‌های مختلف فیلم یا نمایش را فیلم‌برداری می‌کند.

ج. فیلم‌بردار

۶. کسی که کارش ضبط صدای مربوط به یک فیلم، نمایش یا برنامه‌ی تلویزیونی و رادیویی است.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

سینما، ترسناکی، بلیت، کمدی، بازیگرهای، گیtar، خواننده‌ای

دیروز بعد از ظهر، علی و همسرش برای تماشای فیلمی کمدی به سینما رفتند. تماشاجی‌های زیادی جلوی گیشه صف بسته بودند. خوشبختانه، علی و همسرش توانستند ..... بخندن و وارد سینما بشونند. کارگردان فیلم خیلی معروف نبود، اما ..... مشهوری در آن بازی می‌کردند.

وقتی پرده‌ی ..... کنار رفت، ابتدا کارتون کوتاهی به نمایش درآمد. بعد، چند آگهی بازرگانی پخش شد. سپس تصویر ..... به نمایش درآمد که ..... می‌زد و ترانه‌ای می‌خواند. سرانجام، چراغ‌ها خاموش شد و فیلم به نمایش درآمد. عجیب بود، با این که فیلم ..... بود هیچ‌کس نمی‌خندید. حتی یک بار همسر علی ترسید. انگار فیلم ..... بود. علی و همسرش وسط فیلم از سالن سینما بیرون آمدند و برای گردش به پارک رفتند. مثل این که کارتون قشنگ‌تر از فیلم بود.

درس هفتم

مشاغل

۱- مشاغل پزشکی

- مردم برای مراقبت از سلامتی خود و درمان بیماری‌ها به متخصصان گروه پزشکی نیاز دارند.
- جراح بیماران را در اتاق عمل بیمارستان جراحی می‌کند.
- مردم برای معاینه‌ی چشم و درمان بیماری‌های مربوط به آن به چشم‌پزشک مراجعه می‌کنند.
- وقتی دچار ناراحتی‌های مربوط به دندان و لثه می‌شویم باید به دندان‌پزشک مراجعه کنیم.
- دامپزشک حیوانات را معاینه می‌کند و بیماری‌های آن‌ها را تشخیص می‌دهد.
- داروساز در داروخانه نسخه‌ی بیماران را می‌خواند و داروی آن‌ها را تحویل می‌دهد.

۲- مشاغل ساختمانی

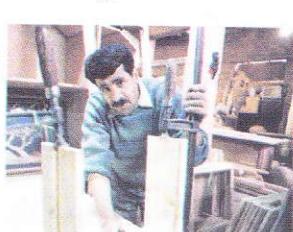
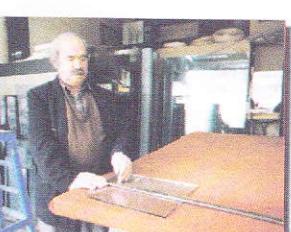

برق کار

بنّا

نقاش ساختمان

نقشه‌کش

جوش کار

شیشه‌بُر

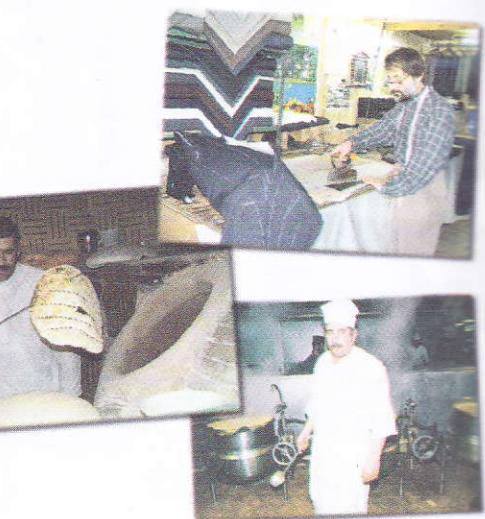
لوله کش

نجّار

۳- خدمات شهری

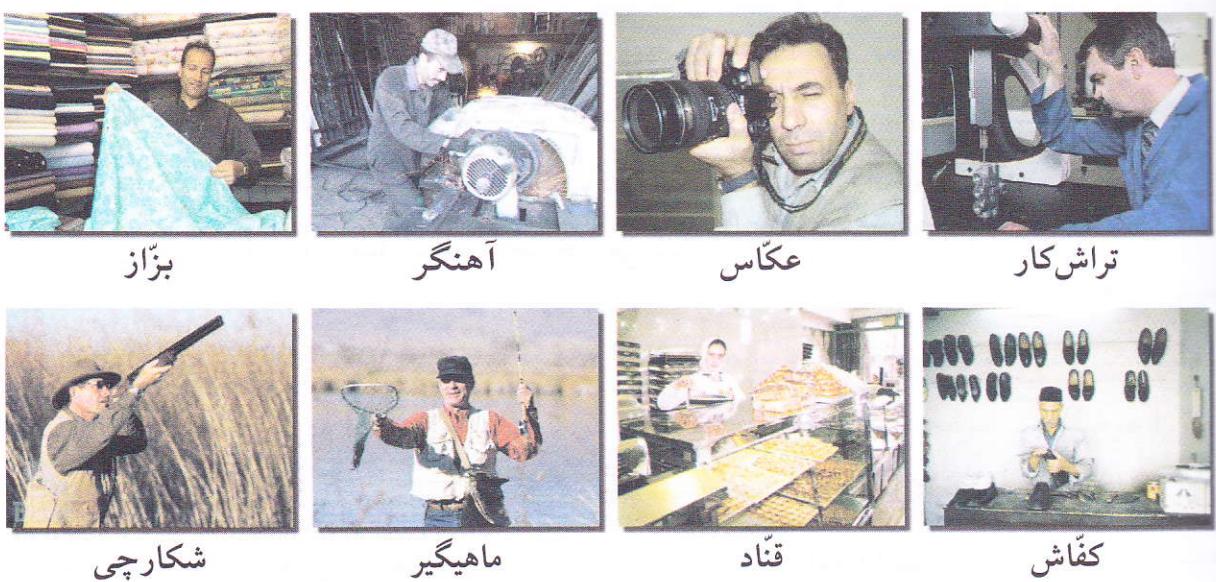

- وظیفه‌ی پُستچی رساندن نامه به گیرنده‌ی آن است.
- وظیفه‌ی دربان (= نگهبان) محافظت و مراقبت از ساختمان‌های بزرگ و مکان‌های اداری است.
- مردم برای مرتب کردن موها و اصلاح صورتشان به آرایش‌گر مراجعه می‌کنند.

- بسیاری از مردم دوست دارند به جای خرید لباس‌های دوخته و آماده، خیّاط برایشان لباس بدوزد.
- پختن نان بر عهده‌ی نانوا است. نانوا در نانوایی کار می‌کند.
- اغلب رستوران‌ها و اداره‌ها به یک یا چند آشپز ماهر نیازمندند.

۴- سایر مشاغل

تمرین

۱ هر یک از کلمه‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. دامپزشک

۲. خیاط

۳. دربان

۴. قناد

۵. دندانپزشک

۶. آهنگر

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

لوله‌کش، نقشه‌کش، برق‌کار، آشپز، جراح

۱. وظیفه‌ی اصلی ..... پختن و آماده کردن غذاست.
۲. نقشه‌ی اولیه‌ی یک ساختمان را ..... تهیه می‌کند.
۳. نصب لوله‌های آب و فاضلاب و تأسیسات ساختمان بر عهده‌ی ..... است.
۴. ..... کارهای مربوط به برق و سیم‌کشی یک ساختمان را انجام می‌دهد.
۵. ..... در اتاق عمل بیمار را جراحی می‌کند.

۳ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

خیاط / بنّا

۱. کسی است که برای مردم لباس می‌دوزد،

دندانپزشک / ماهیگیر

۲. کسی است که در دریا یا رودخانه ماهی می‌گیرد،

نانوا / آشپز

۳. کسی است که در نانوایی نان می‌پزد،

آهنگر / کفّاش
نقاش ساختمان / جوشکار

۴. کسی است که با آهن چیزهای مختلفی درست می‌کند،
۵. کسی است که ساختمان‌ها را رنگ و نقاشی می‌کند،

۴ جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

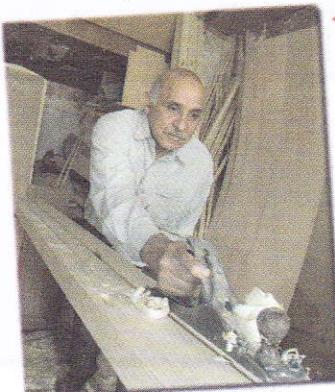
الف

ب

ث

ت

پ

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پرکنید.

نقاش ساختمان ، پزشک ، نجّار ، بنا ، لوله‌کش ، شیشه‌بُر ، برق‌کار

هفته‌ی گذشته همسایه‌مان خانه‌اش را تعمیر کرد. او برای این کار به افراد زیادی نیاز داشت. ابتدا ..... آمد و چند تا از دیوارهای خانه‌ی او را خراب کرد و دوباره ساخت. ..... سیم‌کشی‌های خانه‌ی او را عوض کرد. ..... برای او چند در و پنجره‌ی تازه ساخت. ..... دیوارهای خانه‌ی او را دوباره رنگ کرد. ..... چند تا از لوله‌های پوسیده‌ی آب را عوض کرد. سرانجام ..... آمد و دو تا از شیشه‌ها را که در طول این مدت شکسته بود، انداخت. در پایان هفته، وقتی که تعمیر خانه به پایان رسید، ..... محله هم به آقای همسایه سری زد. زیرا او از شدّت خستگی بیمار شده بود.

درس هشتم
ابزار کار

۱- ابزارهای عمومی

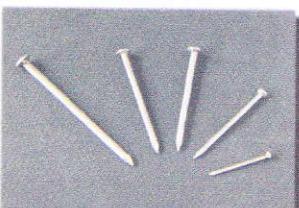
قیچی

آچار

انبردست

میخ

مهره

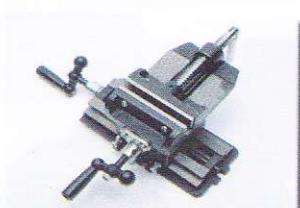
پیچ

قلم مو

پیچ گوشتی

گیره

۲- ابزارهای نجاری

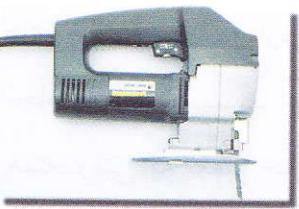
چکش

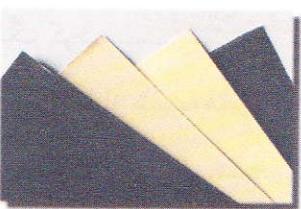
مته

رنده

ارهی برقی

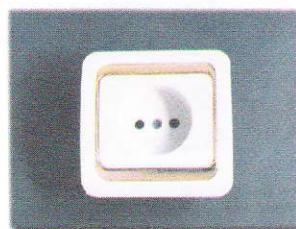

سنبلاده

ارهی دستی

۳- ابزارهای ویژه‌ی کارهای برقی

پریز

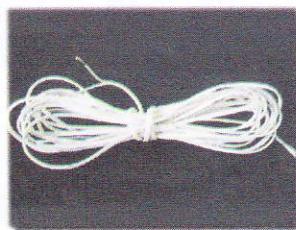
سه راهی

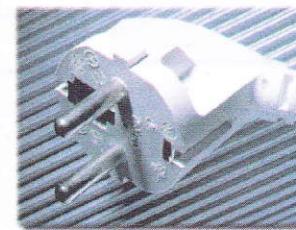
کلید

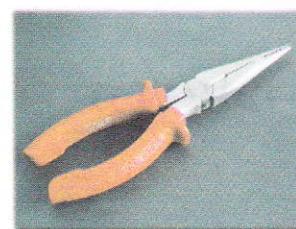
سرپیچ

سیم

دو شاخه

دمباریک

سیم چین

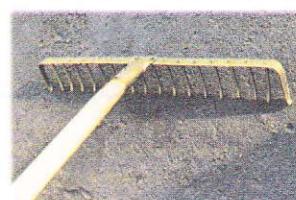

فاز متر

۴- ابزارهای باغبانی

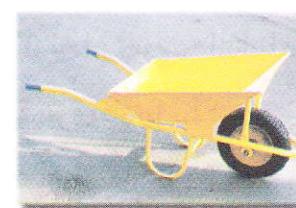
بیلچه

شنکش

بیل

فرغون

شلنگ

آپاش

۱ هر یک از کلمه‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

ت

پ

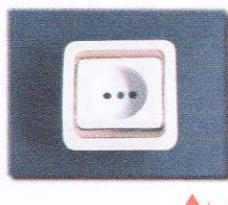

ح

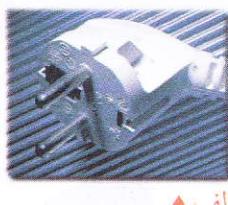

ج

۱. سهراهی
۲. سرپیچ
۳. شلنگ
۴. انبردست
۵. پیچ گوشتی
۶. پریز
۷. دوشاخه
۸. سنباده

ب

الف

ج

ث

۲ دور کلمه‌های صحیح خط بکشید.

۱. نقاش با قلم مو / رنده دیوار را رنگ می‌کند.
۲. نجار با مته / مهره چوب را سوراخ می‌کند.
۳. باغبان خاک را با آپیاش / فرغون سیم چین پیچ را سفت می‌کند.
۴. علی دوشاخه را در کلید / پریز برق فرو می‌کند.
۵. برقکار با سیم چین / فازمتر سیم را کوتاه می‌کند.
۶. برقکار با سیم چین / فازمتر سیم را کوتاه می‌کند.
۷. برقکار با سیم چین / فازمتر سیم را کوتاه می‌کند.
۸. برقکار با سیم چین / فازمتر سیم را کوتاه می‌کند.

۳ جای خالی جمله‌ها را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

شنلگ ، سنباده ، قلم مو ، آپیاش ، مته ، ارهی دستی

۱. مادرم هر روز با ..... به گل‌ها آب می‌دهد.
۲. علی با ..... سطح چوب را صاف می‌کند.
۳. نجار چوب‌ها را با ..... اره می‌کند.
۴. برقکار با ..... دیوار را سوراخ می‌کند.
۵. رنگ‌کار با ..... دیوارها را رنگ می‌کند.
۶. باغبان با چه را با ..... آب می‌دهد.

۴

جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

الف

۱. رضا با شنکش خاک باغچه را صاف می‌کند.

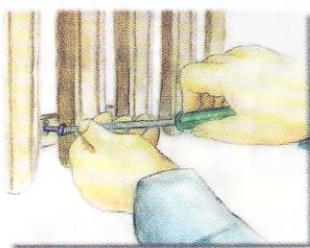
۲. نسرین با پیچ گوشتی پیچ را باز می‌کند.

۳. ساسان با چکش روی میخ می‌کوبد.

۴. مژده با آبپاش گل‌ها را آب می‌دهد.

۵. علی با بیل خاک باغچه را می‌کند.

۶. مریم با قلم مو دیوار را رنگ می‌کند.

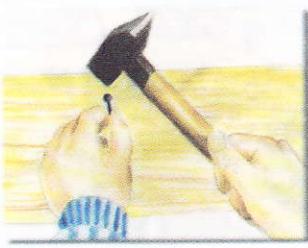
ب

ب

ج

ث

ت

دور کلمه‌ی غیرمربوط خط بکشد.

۱. بیلچه، سرپیچ، دو شاخه، سیم

۲. اره برقی، اره دستی، سنباده، آبپاش

۳. فازمتر، فرغون، انبردست، سیم‌چین

۴. متر، فرغون، بیل، شنکش

۵

در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

شغل‌های ، اره‌ای ، بیل ، برق ، پیچ گوشتی ، میخ

به نظر شما فقط برق‌کارها برای پیدا کردن جریان ..... به فازمتر نیاز دارند؟ فقط
با غبان‌ها باید از وسیله‌هایی مانند ..... و آبپاش استفاده کنند؟ آیا مردم غیرمتخصص حق ندارند
بردارند و پیچی را پیچانند یا با چکش روی ..... بکوئند؟ آیا باید در هر
خانه‌ای ..... برای بریدن چوب وجود داشته باشد؟ آیا با انجام کارهای ساده‌ی دور و برمان،
ما اقتصادی‌تر رفتار نمی‌کنیم؟ مطمئناً با این نوع رفتار نیاز ما به ..... دیگر از بین نمی‌رود.

دروس نهم حمل و نقل

۱- بخش‌های مختلف اتومبیل

۲- ماشین و ماشین سواری

پیش از این که ماشین تان را روشن کنید، اول دنده را خلاص کنید، بعد استارت بزنید. سپس راهنمای چپ را بزنید و ترمزدستی را بخوابانید. کلاچ را بگیرید و بعد دنده را روی یک بزنید. هر وقت نیاز به توقف داشتید، می‌توانید ترمز کنید، اما اگر خواستید سرعتتان را افزایش دهید، می‌توانید دنده عوض کنید. مطمئن که کمربند ایمنی تان را بسته‌اید، لاستیک‌ها پُر بادند و کمبود بنزین ندارید. اگر باران یا برف می‌بارد، برف پاک کن را بزنید. چنانچه اشکالی در کار ماشین وجود دارد، می‌توانید به نزدیک‌ترین تعمیرگاه بروید تا تعمیر کار وضع ماشین تان را بررسی کند.

۳- مسافت با قطار یا هواپیما؟

دوست دارید چطور سفر کنید؟ با قطار یا هواپیما؟ اگر عجله‌ای ندارید قطار وسیله‌ی نقلیه‌ی سیار خوب و مطمئن است. شما در کوپه‌ی راحتتان می‌خوابید و قطار روی خط آهن (=ریل) با سرعت پیش می‌رود. هر وقت مایل باشید می‌توانید به واگن علاوه‌ی بر روید و از خودتان پذیرایی کنید.

اما اگر قصد دارید زودتر به مقصد برسید می‌توانید با هواپیما سفر کنید. خلبان، خدمه‌ی پرواز و مهماندارها تلاش می‌کنند تا سفری راحت و آسوده داشته باشید. امروز هواپیماهای غول‌پیکر با بال‌های بزرگ خود، صدها مسافر را در اندازه زمانی به سوی دیگر دنیا می‌برند.

۴- دوچرخه و دوچرخه‌سواری

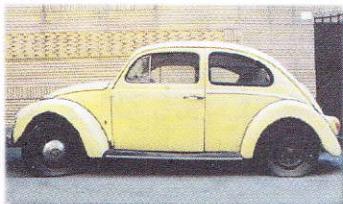
شاید خیلی‌ها دوچرخه را وسیله‌ی سفر نشناشند، ولی بدون تردید وسیله‌ی نقلیه‌ی خوب، ارزان و سبکی است که در مسیرهای کوتاه قابل استفاده است. وقتی روی زین دوچرخه می‌نشینید و رکاب می‌زنید، هم ورزش خوب و سالمی می‌کنید، هم در حال تلاش برای رسیدن به مقصد خود هستید. هنگام دوچرخه‌سواری مراقب باشید دنده‌ها خوب کار کنند تا زنجیر از جای خود درنرود.

۱ دور کلمه‌ی درست خط بکشید.

۱. اگر هنگام رانندگی باران یا برف می‌بارد، دکمه‌ی برف پاک کن / کاپوت را بزنید.
۲. هنگام دوچرخه‌سواری دنده‌ها / رکاب باید خوب کار کند تا زنجیر از جای خود در نرود.
۳. اگر قصد دارید زودتر به مقصد برسید، می‌توانید با قطار / هواپیما سفر کنید.
۴. هنگام رانندگی بستن کمربند ایمنی / شیشه‌ی عقب اجباری است.
۵. برای افزایش سرعت ماشین می‌توانید چراغ راهنمای / دنده را عوض کنید.
۶. قطار با سرعت روی خط آهن / سکو پیش می‌رود.

۲ جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

الف ◀

ب ◀

ج ◀

ب ◀

ث ◀

ت ◀

۱. دوچرخه سوار با سرعت رکاب می‌زند.
۲. در صندوق عقب ماشین باز است.
۳. خلبان در کابین هواپیما نشسته است.
۴. زنجیر دوچرخه از جایش در رفته است.
۵. لاستیک‌های ماشین باد ندارند.
۶. راننده آینه‌ی ماشین را تنظیم می‌کند.

۳ جای خالی جمله‌ها را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

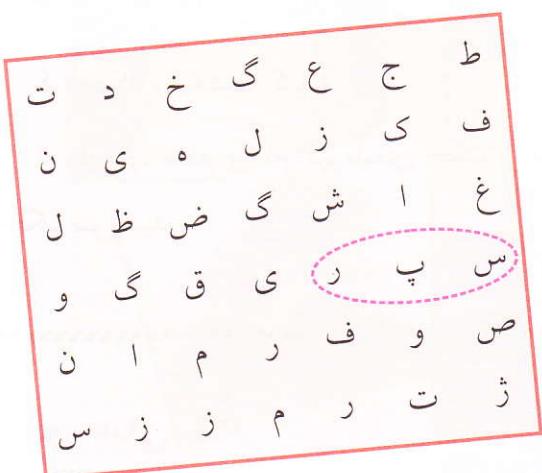
چراغ راهنما ، وسیله‌ی نقلیه ، خلاص کنید ، استارت زد ، رکاب می‌زنند

۱. پیش از روشن کردن ماشین، اول دنده را ..... .

۲. هنگام رانندگی برای گردش به چپ یا راست باید ..... بزنید.
۳. دوچرخه ..... خوب، ارزان و سبکی است.
۴. راننده چند بار .....، ولی ماشین روشن نشد.
۵. دوچرخه‌سواران در پیست دوچرخه‌سواری ..... .

۴ جدول حروف زیر را حل کنید.

با توجه به تعریف، دور حروف مربوط به هر کلمه از بالا به پایین و از راست به چپ خط بکشید.

- بدنی فلزی است که در جلو و عقب وسایل نقلیه نصب می‌شود و مانع از آسیب دیدن وسیله می‌شود.

- دری متحرک است که روی موتور ماشین قرار دارد.

- راننده به کمک آن وسیله‌ی نقلیه را به جهت-های مختلف هدایت می‌کند.

- راننده به کمک آن وسیله‌ی نقلیه را متوقف می‌کند.

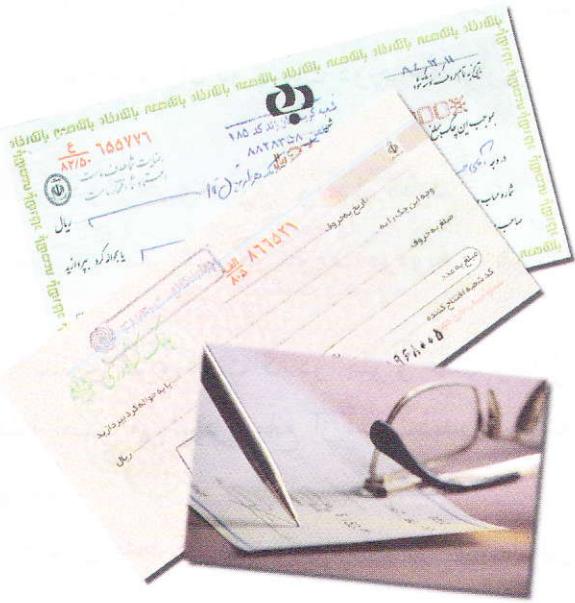
- قابی فلزی روی چرخ‌های وسایل نقلیه است که مانع پاشیده شدن گل و خاک به اطراف می‌شود.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

موتور، وسیله‌ی نقلیه، وسیله، رکاب بزند، اتومبیل

آقای جوادی در پارکینگ خانه یک اتومبیل، یک موتورسیکلت و یک دوچرخه دارد. روزها پیش از این که از خانه خارج شود، به اخبار رادیو گوش می‌کند. اگر ترافیک خیابان‌ها سنگین باشد، با ..... به سر کار می‌رود تا سریع‌تر به مقصد برسد. اگر هوا برفی یا بارانی باشد ..... را از پارکینگ در می‌آورد و با آن به سرکار می‌رود. اگر بخواهد ورزش کند، دوچرخه‌اش را برمی‌دارد تا در خیابان ..... در هر صورت، آقای جوادی خودش را با یک ..... به محل کارش می‌رساند، اما انتخاب آن ..... به خبر رادیو بستگی دارد.

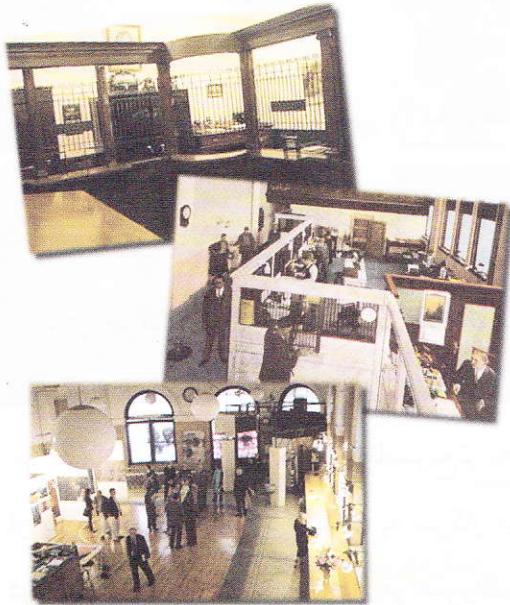
درس دهم بیول و تجارت

۱- دسته‌چک

آیا شما دسته‌چک دارید؟ اگر از چک استفاده می‌کنید یادتان باشد:

۱. تاریخ چک را دقیق بنویسید.
۲. مبلغ چک را با حروف و عدد بنویسید.
۳. نام گیرنده را دقیق بنویسید.
۴. چک را امضا کنید.
۵. تاریخ، مبلغ و نام گیرنده‌ی چک را بر ته چک بنویسید.

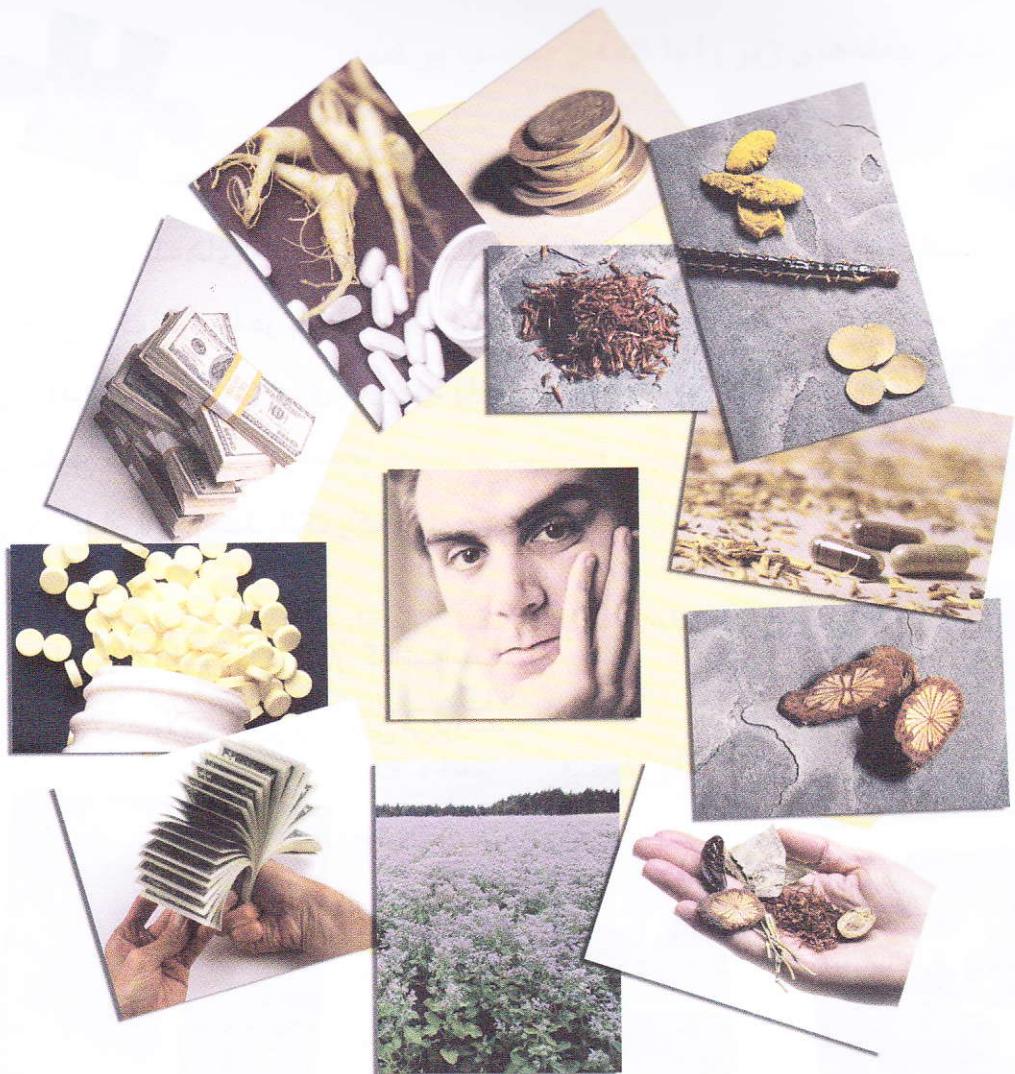
۲- امور بانکی

هر روز مشتری‌های زیادی به بانک مراجعه می‌کنند.

بعضی‌ها چک خود را در بانک نقد می‌کنند.
(به پول تبدیل می‌کنند).

بعضی‌ها با گرفتن چک رمزدار مبلغی را در بانک دیگری به حساب بانکی خود واریز می‌کنند.

بعضی از مشتری‌ها از بانک وام می‌گیرند.
بعضی‌ها در دایره‌ی ارزی، ارز خود را به ریال تبدیل می‌کنند. البته بعضی‌ها نیز ارز خارجی می‌خرند.

۳- صادرات و واردات

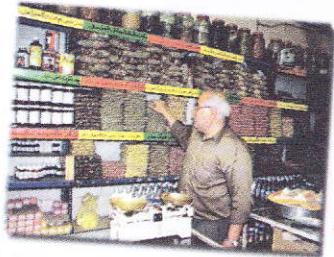
آقای جباری توزیع کننده‌ی گیاهان دارویی در ایران و در عرصه‌ی بین‌الملل است. او کالاهای (=اجناس) خود را به کشورهای مختلف آسیایی و اروپایی صادر ($\neq$ وارد) می‌کند. بسیاری از تولیدکنندگان مواد غذایی و مواد دارویی مصرف کننده‌ی محصولات آقای جباری هستند. به علاوه، آقای جباری با استفاده از وام بانکی در زمینه‌ی تولید انبوه چند قلم از گیاهان دارویی سرمایه‌گذاری کرده است و به زودی نخستین تولیدات خود را وارد چرخه‌ی تجارت می‌کند. آقای جباری مانند همه‌ی تولیدکنندگان، بازارگانان و فعالان اقتصادی معتقد است اگر نرخ بهره‌ی بانکی پایین بیاید، چرخ تولید، توزیع و مصرف سریع‌تر و راحت‌تر می‌گردد. با این حال، آقای جباری در زمینه‌ی اقتصاد و بازرگانی، مردمی موفق و خوش‌نام است و اغلب شرکت‌های داخلی و خارجی برای او اعتبار قائلند.

۱ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

الف

ب

ث

ت

پ

۲ هر یک از عبارت‌های سمت راست را با یک خط به کلمه‌ی مربوط به آن وصل کنید.

۱. ارسال کالاهای مختلف از یک کشور به کشورهای دیگر؛

الف. توزیع کننده

ب. مصرف کننده

پ. صادرات

ت. بهره‌ی بانکی

ث. واردات

ج. تولید کننده

۲. کسی که محصولی را تولید می‌کند؛

۳. سودی که بانک در ازای پرداخت وام دریافت می‌کند؛

۴. وارد کردن کالاهای مختلف از کشورهای دیگر به یک کشور؛

۵. کسی که محصولی را توزیع می‌کند؛

۶. کسی که محصولی را مصرف می‌کند؛

۱ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

تولید انبوه ، وام بانکی ، اقتصاد ، نرخ ، اعتبار ، بازرگانی

۱. آقای امینی با استفاده از ..... خانه‌ای خرید.
۲. اغلب شرکت‌های داخلی و خارجی برای فعالان موفق اقتصادی ..... قائلند.
۳. آقای درخشان قصد دارد به ..... چند نوع از گیاهان دارویی بپردازد.
۴. خانم اکبری در زمینه‌ی ..... و ..... تحصیل و مطالعه کرده است.
۵. فعالان اقتصادی معتقدند با کاهش ..... بهره‌ی بانکی بهتر می‌توان کار و سرمایه‌گذاری کرد.

۲ جمله‌ی طرف راست را به جمله‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

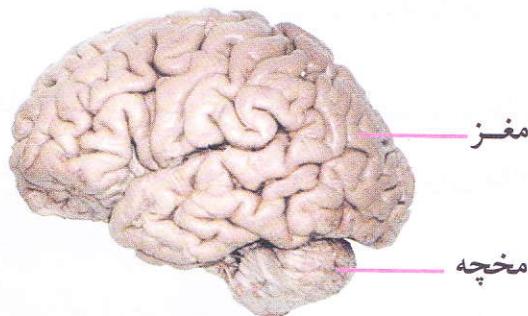
الف. بنابراین می‌تواند یک شرکت بازرگانی را	چون مشتری پول نقد نداشت،
اداره کند.	آقای امینی در رشته‌ی مدیریت بازرگانی تحصیل
ب. چرخ تجارت سریع‌تر و راحت‌تر می‌گردد.	کرده است.
پ. او قصد دارد در زمینه‌ی صادرات و واردات مواد	پدر علی در زمینه‌ی صادرات و واردات مواد
سرمایه‌گذاری کند.	غذایی فعالیت می‌کند.
ت. به فروشنده چک داد.	اگر نرخ بهره‌ی بانکی پایین بیاید،
ث. او یک بازرگان موفق است.	آقای حمیدی از بانک وام گرفته است.

۳ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

کالاهای ، مصرف ، مصرف‌کنندگان ، چک ، نقد ، توزیع ، فروشنده‌های

- فروشنده‌های جزء نقش مهمی در توزیع کالا دارند. آن‌ها حلقه‌ی ..... کالا هستند و
تماس مستقیم با ..... دارند. فروشنده‌ها معمولاً ..... خود را از واسطه‌ها
می‌گیرند. اما گاهی اوقات با تولیدکنندگان نیز ارتباط دارند.
فروشنده‌ها معمولاً به معامله با ..... علاقه‌ای ندارند و غالباً در ازای کالا پول
دریافت می‌کنند. البته ممکن است این موضوع مشکلاتی را ایجاد کند. اما نکته‌ی مهم
این است که جریان تولید، توزیع و ..... با وجود ..... جزء کامل می‌شود.

درس بیازدهم اندام داخلی بدن

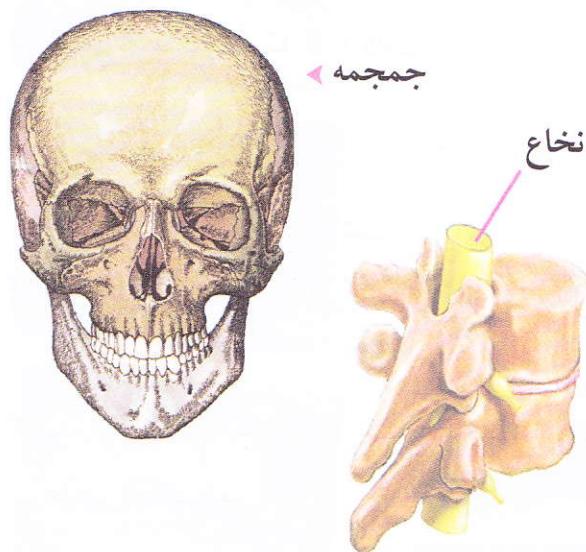

۱- مغز و اعصاب

مغز به کمک رگ‌های عصبی (= عصب‌ها) فرمان لازم را به اندام‌های مختلف بدن منتقل می‌کند.

جُمجمه استخوان محکمی است که مغز درون آن قرار دارد.

نُخاع درون ستون مهره‌ها قرار دارد. ستون مهره‌ها از نُخاع محافظت می‌کند.

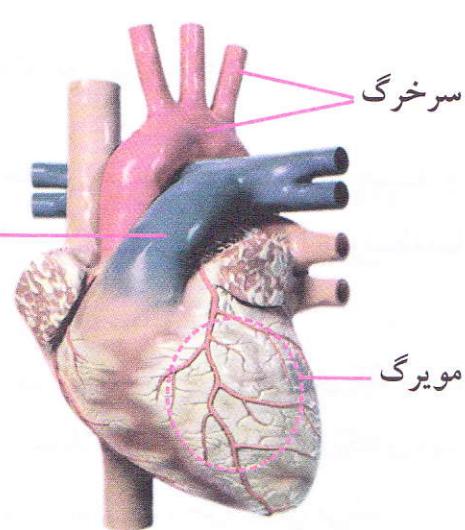
۲- دستگاه گردش خون

دستگاه گردش خون شامل قلب و رگ‌های خونی است.

قلب هنگام ورزش و انجام کارهای سخت تندر می‌تپد.

سیاهرگ‌ها خون حاوی گاز کربنیک را به قلب بازمی‌گردانند.

سرخرگ‌ها خون حاوی اکسیژن را از قلب به مویرگ‌ها انتقال می‌دهند.

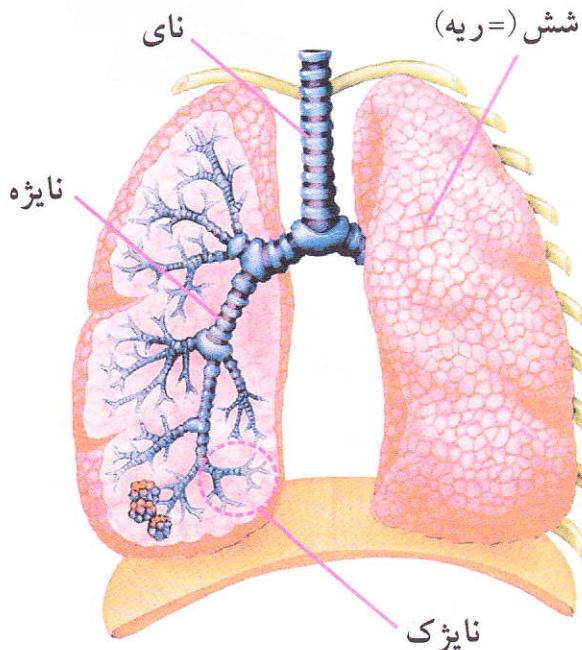
قلب

سرخرگ

سیاهرج

مویرگ

۳- دستگاه تنفس

دستگاه تنفس شامل دهان، بینی، نای و شش هاست.

انسان با عمل دم، هوا را وارد ششها می‌کند و با عمل بازدم، گازکربنیک را خارج می‌کند.

۴- دستگاه گوارش

به محض این‌که غذا وارد دهان می‌شود، عمل گوارش (= تجزیه‌ی غذا) شروع می‌شود.

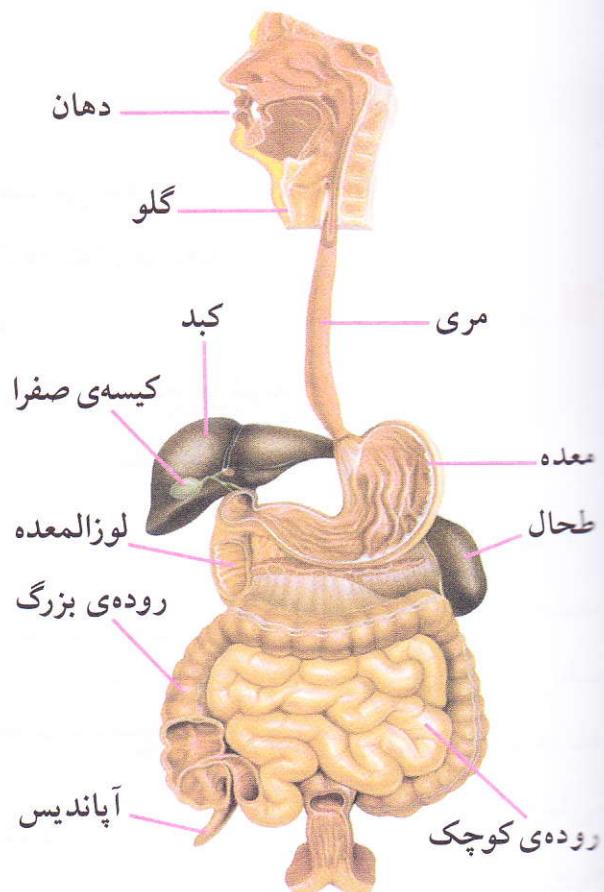
هنگام جویدن غذا، بُزاق در دهان ترشح می‌شود.

غذا پس از عمل بلع (= قورت دادن) وارد مری و از آنجا وارد معده می‌شود.

غذا در معده به کمک شیره‌های گوارشی هضم می‌شود (= تجزیه می‌شود).

غذا در روده‌ی کوچک از طریق مویرگ‌ها جذب می‌شود.

غذاهای هضم‌نشده از طریق روده‌ی بزرگ دفع می‌شوند.

۱ کلمه‌های زیر را زیر ستون مربوط به آن‌ها مرتب کنید.

جُمجمه ، نایزک ، کيسه‌ی صfra ، مویرگ ، سرخرگ ، طحال ، شُش ، عصب ، نخاع
نايشه ، لوزالمude ، سياهرگ ، قلب ، كيد ، ناي ، مخچه

دستگاه تنفس	دستگاه گوارش	معز و اعصاب	دستگاه گردش خون
.....	.....	.....	.....

۲ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. غذا در معده به کمک شيره‌های **گوارشی / بُراق** هضم می‌شود.
۲. **سياهرگها / سرخرگها** خون را از قلب به مویرگ‌ها انتقال می‌دهند.
۳. ما با عمل **بازدم / دم** گازکربنيک را خارج می‌کنیم.
۴. غذاهای هضم‌نشده از طریق **رودهی بزرگ / رودهی کوچک** دفع می‌شوند.
۵. قلب هنگام ورزش تندتر **جذب می‌شود / می‌تپد**.
۶. **نخاع درون ستون مهره‌ها / قلب** قراردارد.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

استخوان ، كبد ، بلع ، عصب ، ترشح می‌شود

۱. غذا پس از عمل ..... وارد مری می‌شود.
۲. معز به کمک ..... ها فرمان را منتقل می‌کند.

۳. جمجمه ..... محکمی است که مغز درون آن قرار دارد.
۴. هنگام جویدن غذا، بzac در دهان ..... .
۵. ..... یکی از بخش‌های مهم دستگاه گوارش است.

۴ جدول زیر را کامل کنید.

با توجه به تعریف، حروف هر کلمه را در جدول بنویسید.

- مغز به کمک این رگ‌ها پیام‌ها را منتقل می‌کند.
- به مجموع استخوان‌های بدن گفته می‌شود.
- بخشی از دستگاه عصبی است که درون ستون عضله‌های گوشتی که روی استخوان‌ها قرار دارند.
- زائداتی که در انتهای روده‌ی بزرگ قرار دارد.
- مهره‌ها قرار دارد.
- کارش محافظت از نخاع است.

					ع
					ن
					ا
					م
					آ
					س

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

شیره‌های گوارشی ، روده‌های ، رگ‌های عصبی ، می‌جوید
روده‌ی کوچک ، بلعیدن ، معده ، دفع می‌شود ، بدن

- هنگامی که ..... شما به مواد غذایی نیاز دارد، مغزان به کمک ..... ،
- معده و ..... شما را به حرکت می‌اندازد. در این هنگام شما احساس گرسنگی می‌کنید.
- تابر این غذایی برمی‌دارید، به دهانتان می‌گذارید و آن را ..... پس از ..... غذا به مری می‌رود و از آنجا وارد ..... می‌شود. سپس به کمک ..... غذا هضم می‌شود. آنگاه غذا به ..... می‌رود تا جذب خون شود. سرانجام، غذاهای هضم‌نشده از طریق روده‌ی بزرگ ..... .

درس دوازدهم

سن و مراحل رشد

۱- سن و مراحل مختلف رشد

مراحل مختلف رشد	سن
نوزادی (= شیرخوارگی)	۰ تا ۱ سالگی
خردسالی	۱ تا ۲ سالگی
کودکی	۲ تا ۱۲ سالگی
نوجوانی	۱۲ تا ۱۸ سالگی
جوانی (= بزرگسالی)	۱۸ تا ۴۵ سالگی
میانسالگی	۴۵ تا ۷۰ سالگی
پیری	۷۰ سالگی به بعد

۲- ازدواج و تولّد نوزاد

تقریباً پانزده ماه پیش فرهاد با سیمین آشنا شد. آنها هردو مجرّد بودند. پس از مدتی، فرهاد از سیمین خواستگاری کرد. سیمین و خانواده‌اش به فرهاد جواب مثبت دادند. در نتیجه، آنها نامزد یکدیگر شدند. حدود چهار ماه سیمین و فرهاد با هم نامزد بودند. سرانجام با یکدیگر ازدواج کردند. حالا سیمین و فرهاد متّهل شده‌اند. اندکی بعد، سیمین باردار شد و نخستین فرزندشان را به دنیا آورد.

می شود و به مدرسه می رود. پروانه همچنان رشد می کند و به سن بلوغ (= نوجوانی) می رسد. در آن هنگام، او نوجوان می شود و دورهی نوجوانی را طی می کند. از حدود ۱۸ سالگی، همه پروانه را جوان می دانند و او شخصی بزرگ سال خواهد بود.

حالا سیمین و فرهاد بچه دار شده‌اند. پروانه نوزاد سیمین و فرهاد است. پروانه تا یک سال دیگر شیرخوار است و کم کم از دو سالگی زبان باز می کند (= حرف می زند). در آن هنگام، پروانه کودکی خود سال خواهد بود. سپس کودکی دستانی

۳- طلاق زود هنگام

یک سال از هم جدا شدند (= طلاق گرفتند). نسرین مدتی تنها زندگی کرد. طلاق برای او تجربهی تلخی بود. بنابراین، هنگامی که با رضا آشنا شد، تصمیم گرفت ابتدا او را به خوبی بشناسد.

علی و نسرین در دانشگاه با هم همکلاس بودند. به زودی آن‌ها از هم‌دیگر خوششان آمد و عاشق هم شدند. آن‌ها خیلی زود با هم ازدواج کردند. متاسفانه، آن‌ها ازدواج موفقی نداشتند و پس از

۴- ازدواج مجدد

اکنون سال‌های زیادی از ازدواج مجدد (= ازدواج دوباره) نسرین گذشته است. نسرین در حال حاضر دورهی میان‌سالی را پشت سر می‌گذارد و زندگی خوب و موفقی دارد. نسرین از همسر دومش صاحب دو فرزند دختر شده است. فرزند اول او ۲۵ سال و فرزند دومش ۲۰ سال دارد. او امیدوار است دخترانش دورهی جوانی را به خوبی طی کنند و زندگی خوبی داشته باشند. بدین ترتیب، او هم در دورهی پیری و سال‌خوردگی از آرامش و آسایش بیشتری برخوردار خواهد بود.

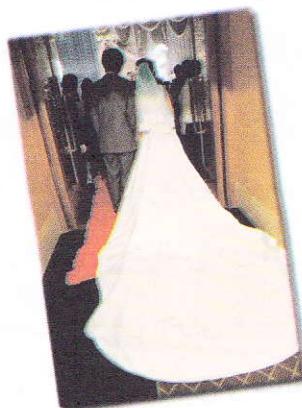

۱ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

۱. امیر ۲ سال بیشتر ندارد، او هنوز ..... است.
۲. سوسن ۲۵ سال دارد، او در دوره‌ی ..... به سر می‌برد.
۳. علی امسال ۵۰ ساله می‌شود، او حالا یک شخص ..... است.
۴. پروین ۳۲ سال و همسرش ۳۳ سال دارد، آنها هر دو ..... هستند.
۵. سارا ششم ماه پیش به دنیا آمد، او یک ..... است.
۶. پدربزرگ حسین ۸۰ سال دارد، او دوره‌ی ..... را طی می‌کند.
۷. حامد ۷۰ سال دارد، او ..... است.
۸. رضا ۱۵ سال دارد، او هنوز در ابتدای دوره‌ی ..... است.
۹. لیلا امسال ۱۳ ساله شده است، او هنوز ..... است.

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با فعل مناسب پر کنید.

خواستگاری می‌کنند ، به دنیا آمد ، باردار شد ، جدا شد ، نامزد می‌شوند
عاشق می‌شوند ، آشنا شدند ، ازدواج کردند

۱. علی و نسرین در دانشگاه با هم .....
۲. جوان‌ها خیلی زود .....
۳. در ایران، معمولاً مردها از زن‌ها .....
۴. معمولاً دختر و پسر پس از خواستگاری .....
۵. علی و نسرین سال‌ها پیش با هم .....
۶. نسرین پس از چند ماه سرانجام .....
۷. نخستین فرزند خواهرم چند روز پیش .....
۸. چند وقت پیش، دوستم از همسرش .....

۲ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. شخصی که ازدواج نکرده است، هنوز **متاهل / مجرد** است.
۲. فرهاد و سیمین **نامزد / خواستگاری** یکدیگر شدند.
۳. پدر و مادرت اشخاصی **متاهل / مجرد** هستند.
۴. سیمین اندکی پس از ازدواج **باردار / جوان** شد.
۵. سیمین حالا نوزاد **شیرخوار / نوجوان** دارد.
۶. **طلاق / ازدواج** برای نسرین تجربه‌ی تلخی بود.
۷. پروانه ۱۳ سال دارد. او به سن **بلغ / میان‌سالی** رسیده است.

۳ عبارت‌های سمت راست را با یک خط به عبارت‌های سمت چپ وصل کنید تا یک

جمله ساخته شود.

الف. تصمیم گرفتند ازدواج کنند.	۱. مریم ۳۰ سال پیش
ب. با بابک آشنا شد.	۲. او تحصیلات ابتدایی و دبیرستانی اش را
پ. در همان اراک به پایان رساند.	۳. او در ۱۸ سالگی
ت. بچه‌دار شدند.	۴. اندکی بعد، در دانشگاه
ث. در اراک به دنیا آمد.	۵. مریم و بابک خیلی زود
ج. و از آن‌ها دخترشان را خواستگاری کرد.	۶. پس از گذشت چندماه، مریم و بابک
چ. در امتحان ورود به دانشگاه پذیرفته شد.	۷. بابک نزد خانواده‌ی مریم آمد
ح. عاشق همیگر شدند.	۸. یک سال بعد آن‌ها

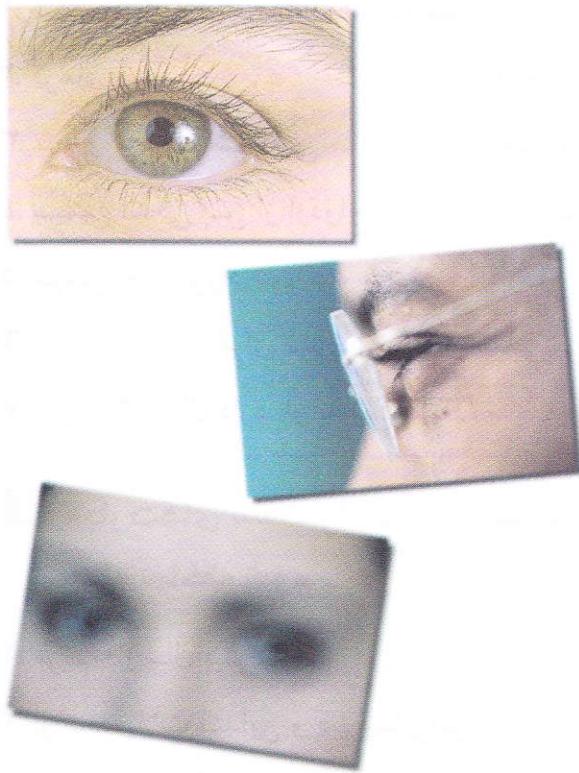
۴ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

عاشق ، باردار ، خوشش آمد ، ازدواج کردند ، فرزند ، پسندید ، راضی ، موفقی

بهروز راهنمای موزه بود. روزی ناهید برای بازدید به موزه رفت. هنگام گفتگو، بهروز از ناهید
..... ناهید هم بهروز را ..... . مدتی بعد، آن‌ها با هم ..... آن‌ها از
زندگی خود کاملاً ..... بودند. دو سال بعد، ناهید ..... شد و اندکی بعد،
دختری به دنیا آورد. بهروز و ناهید هنوز ..... هم هستند و زندگی .....
دارند.

درس سیزدهم

حواله یینج کانه

● **نزدیکبین:** کسی است که فاصله‌ی نزدیک را خوب می‌بیند، ولی اشیا و افراد را در فاصله‌ی دور تشخیص نمی‌دهد.

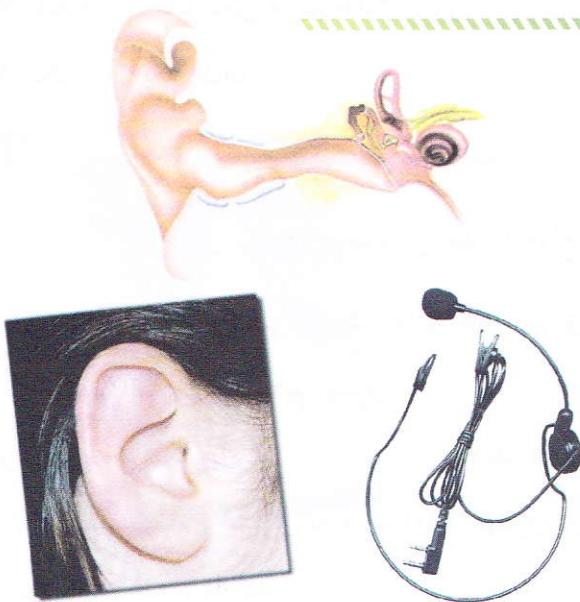
۱- حس بینایی

چشم از اعضای مهم بدن است. چشم وسیله‌ی دیدن و تشخیص چیزهای است. بعضی‌ها از حس بینایی خوبی برخوردارند و برخی نمی‌توانند به راحتی نوشته‌ها و چیزهای اطراف را تشخیص دهند، بنابراین از عینک استفاده می‌کنند.

● **کور (=نابینا):** کسی که به کمک چشم‌هایش نمی‌تواند چیزی را ببیند.

● **شب‌کوری:** یک نوع بیماری است. شخص شب‌کور نمی‌تواند چیزها و محیط اطرافش را در تاریکی به خوبی تشخیص دهد.

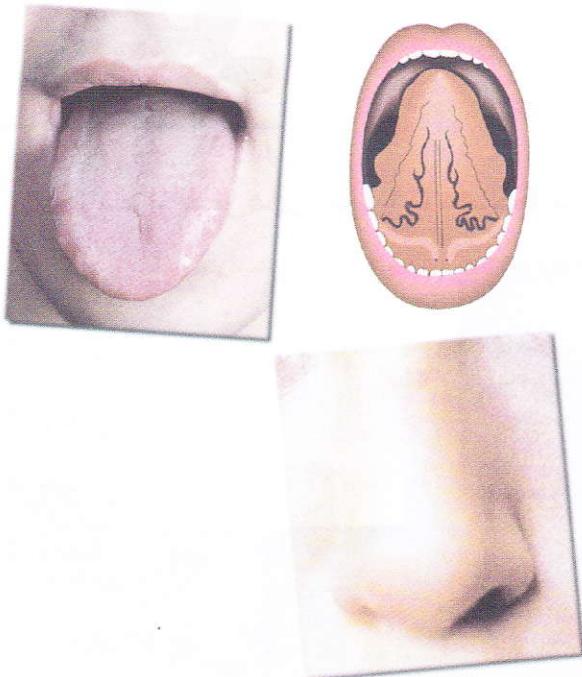
● **دوربین:** کسی است که فاصله‌ی دور را خوب می‌بیند، ولی اشیا و افراد را از نزدیک خوب و شفاف تشخیص نمی‌دهد.

۲- حس شنوازی

گوش عضو اصلی برای شنیدن صداهای است. ما به کمک گوش صداها را می‌شنویم و درک می‌کنیم. بعضی‌ها حس شنوازی قوی و تیزی دارند؛ ولی برخی گوششان سنگین است و باید با صدای بلند با آن‌ها حرف زد. گاهی چنین افرادی مجبورند به کمک سمعک بشنوند. اشخاص کر (=ناشنوا) گوششان نمی‌شنود و صدایی را تشخیص نمی‌دهند.

۳- حس چشایی و بویابی

زبان عضو اصلی برای چشیدن و بینی عضو اصلی برای بوییدن است. ما به کمک زبان مزه و حجم خوراکی‌ها را می‌چشمیم و از طریق بینی بو را تشخیص می‌دهیم. حس چشایی بعضی از افراد خیلی حساس نیست. بنابراین آن‌ها به راحتی تسلی توانند مزه‌های مختلف تلخی، شوری، شیرینی و ترشی را تشخیص دهند. برخی هم قادر نیستند بوهای مختلف را به خوبی از هم تمیز دهند. حس بویابی چنین افرادی ضعیف است.

۴- حس لامسه

پوست، عضو اصلی لمس کردن است. ما به کمک پوست چیزها را لمس می‌کنیم و گرمی، سردی، زبری، نرمی، فشار و درد را حس می‌کنیم.

زبری

سردی

گرمی

درد

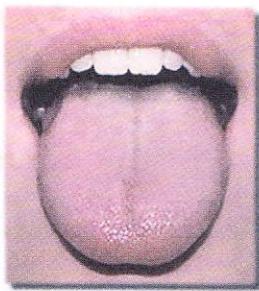
فشار

نرمی

۱ هریک از حس‌های زیر را با یک خط به عضو مربوط به آن وصل کنید.

۱. بینایی
۲. شنوایی
۳. بویایی
۴. چشایی
۵. لامسه

۲ جمله‌ی طرف راست را با یک خط به کلمه‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

الف. دوربین

۱. کسی است که به کمک چشم‌هاش چیزی را نمی‌بیند.

ب. کر

۲. کسی است که به کمک گوش‌هاش صدایی را نمی‌شنود.

پ. نزدیک‌بین

۳. کسی است که شب‌ها چشم‌هاش به خوبی نمی‌بیند.

ت. کور

۴. کسی است که از فاصله‌ی دور چیزها را خوب می‌بیند، ولی از

نزدیک خوب نمی‌بیند.

ث. شب‌کور

۵. کسی است که از فاصله‌ی نزدیک چیزها را خوب می‌بیند، ولی از دور خوب نمی‌بیند.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با فعل مناسب پرکنید.

می‌چشیم ، می‌بینیم ، لمس می‌کنیم ، می‌شنویم ، بو می‌کنیم

۱. ما به کمک گوش صدای را ..... .
۲. ما به کمک چشم چیزها را ..... .

۳. ما به کمک بینی، چیزها را ..... .
 ۴. ما به کمک زبان مزهها را ..... .
 ۵. ما به کمک پوست چیزها را ..... .

۴ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. شیرین دستش را بر سطح نرم پارچه می‌کشد.
 ۲. حامد دستش را بر سطح زبر موکت می‌کشد.
 ۳. دست سحر به قابلمه‌ی داغ می‌خورد.
 ۴. حامد از سرما می‌لرزد.
 ۵. سحر دندان درد دارد.

ب

الف

ث

ت

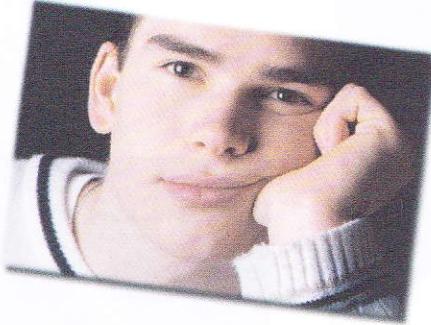
پ

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

پوست ، حواس پنجگانه ، سنگین ، می‌چشیم ، نزدیک‌بین
 بوها ، می‌شنویم ، چشم

ما جهان اطراف خود را با ..... درک می‌کنیم. یعنی با ..... چیزها را می‌بینیم، با گوش صداها را ..... ، با زبان مزهها را ..... ، با بینی ..... را می‌بوییم و با ..... چیزها را لمس می‌کنیم. البته ممکن است حواس بعضی‌ها خوب کار نکند و دقیق نباشد. مثلاً ممکن است چشمان ..... فاصله‌های دور را تشخیص ندهد یا گوش‌های ..... صداهای ضعیف را نشنود. در هر صورت، حواس برای موجودات زنده نقش بسیار مهم و اساسی دارد و درک کامل زندگی بدون آن امکان‌پذیر نیست.

صفت‌ها و ویژگی‌های افراد ۱۱

۱- روحیه‌های متفاوت

خواهرم، پری، زنی حساس و زودرنج است. از این رو، از کوچکترین اتفاق ناخوشایندی آزرده و ناراحت می‌شود. با این که او زندگی خوب و راحتی دارد، نسبت به آینده بدین است. او به راحتی تحت تأثیر هر مسئله یا حرفی قرار می‌گیرد. از این رو، اطرافیان با احتیاط با او حرف می‌زنند. پری پسری به نام سامان دارد. سامان برخلاف پری، پسری آرام و خونسرد ($\neq$ خونگرم) است. او در انجام هیچ‌کاری عجله ندارد. هر وقت که سامان دیر به خانه می‌آید، پری دلوپس و نگران ($\neq$ آسوده خیال) پشت پنجره ایستاده است و بیرون را نگاه می‌کند.

۲- چند صفت

تنبل (=کسی که نمی‌خواهد کارکند و فعال باشد)

احمق (=کسی که از هوش کافی برخوردار نیست)

قاطع (=کسی که نظر و عقیده‌اش به سادگی عوض نمی‌شود)

قانع (=کسی که به پیشرفت و موفقیت در کار فکر نمی‌کند)

پویا (=فعال)

با هوش

منعطف

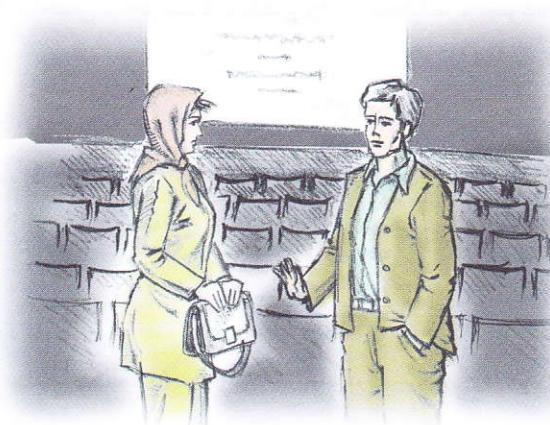
بلند پرواز (=جاه طلب)

۳- چند صفت دیگر

- لجوج (= سمج): هر کاری را با اصرار و پیگیری زیاد انجام می‌دهد.
- ابله (= کودن): از هوش چندان زیاد و قابل توجهی برخوردار نیست.
- نامید (= مأیوس): به زندگی امیدوار نیست.
- حواس‌پرت (= گیج): از حواس و حافظه‌اش به خوبی بهره نمی‌گیرد.

۴- زن ناراضی

پروین: من از شخصیت زهرا در فیلم زن ناراضی خوشم نیامد. آدم بی‌وجدان و سنگدلی بود.
علی: نه، نگو، اتفاقاً زن جالب و باشурی بود.
پروین: باشур؟ زن بی‌رحمی (= سنگدل) که بچه‌اش را به یک خانواده غریبه بیخشد، باشур
ست؟

علی: بله، زن فقیر و تنها یی که یکی از دو بچه‌اش را به خانواده‌ی ثروتمندی می‌دهد تا بزرگش
کند، به نظر من دوراندیش و فداکار است. این طوری لااقل آن یکی بچه‌اش را می‌تواند بزرگ کند.
اتفاقاً او بسیار منطقی و واقع‌بین است.

پروین: نه، رفتار این آدم غیرعاطفی است. اصلاً او نمی‌داند عاطفه یعنی چه، دیوانه!
علی: ولی به نظر من زهرا هم عاطفی بود، هم شجاع. تو خیلی احساساتی به رفتار او نگاه می‌کنی.
لیسته خیلی‌ها جرأت نمی‌کنند کار او را بکنند.
پروین: چون هیچ مادر فداکاری حاضر نیست بچه‌اش را از دست بدهد.

۱ مترادف کلمه‌های زیر را انتخاب کنید و در مقابلشان بنویسید.

سمج ، بی‌رحم ، آرام ، گیج ، مأیوس ، حساس

لجوچ =	حواس‌پرت =
نامید =	زودرنج =
سنگ‌دل =	خونسرد =

۲ متضاد کلمه‌های زیر را انتخاب کنید و در مقابلشان بنویسید.

پویا ، احمق ، خونسرد ، بلندپرواز ، منعطف ، آسوده‌خيال

با هوش ≠	تنبل ≠
نگران ≠	خونگرم ≠
قاطع ≠	قانع ≠

۳ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. پروین زندگی خوب و راحتی دارد ولی همیشه نگران آینده است. او زنی بدین / خونسرد است.
۲. اگر علی فقط چند دقیقه دیر به خانه برسد، مادرش پشت پنجره با نگرانی منتظر می‌ایستد. او زود عصبانی / دلوپاس می‌شود.
۳. نرگس خیلی زود تحت تأثیر هر حرفی قرار می‌گیرد. او دختری حساس / دوراندیش است.
۴. آقای امینی همیشه اول فکر می‌کند بعد کاری را انجام می‌دهد. او مردی منطقی / فداکار است.
۵. سعید به قدری به دیگران کمک می‌کند که دیگر خودش چیزی ندارد. او مردی بی‌وجودان / فداکار است.

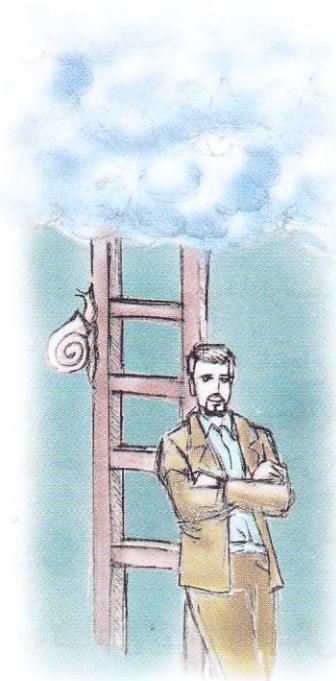
۴ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

تحت تاثیر ، بدین ، گیج ، منطقی ، واقع‌بین ، احساساتی

- ۱- پروین دختری ..... است. او معمولاً یادش می‌رود می‌خواهد چه کار کند و به کجا برود.
- ۲- پرویز پسری ..... است. او با دیدن یک فیلم غمناک به گریه می‌افتد.
- ۳- دوست من خیلی زود ..... حرف‌های دیگران قرار می‌گیرد.
- ۴- خواهرم بسیار ..... است. او همواره نامید است و درباره‌ی زندگی و آینده نظر بدی دارد.
- ۵- آدم‌های ..... از فکر و احساسات و عاطفه‌ی خود به خوبی استفاده می‌کنند.
- ۶- افراد ..... همیشه خوب و بد زندگی را با هم می‌بینند.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

قاطع ، پیشرفت ، تنبیل ، بلندپرواز ، موفقیت ، خونسردی ، پول

من آدم ..... و جاه طلبی نیستم. هیچ وقت آرزو نکرده‌ام
علیم یا وزیر شوم. هرگز هم نخواسته‌ام از نردبان .....
و ترقی با سرعت بالا بروم و به اوج ..... برسم. دوستانم
معتقدند من آدم ..... و بی‌حالی هستم؛ و گرنه در طول
این سال‌ها حتماً باید به پیست و مقام و ثروت می‌رسیم. البته من
هیچ وقت به دنبال شهرت و ..... نبوده‌ام. همیشه سعی
کرده‌ام کارهایم را درست و دقیق انجام بدهم و آرامش و .....
را در زندگی ام حفظ کنم. با این حال، من به افراد .....
و پویا که با درستی و صداقت کار می‌کنند و به شهرت و افتخار
می‌رسند، احترام می‌گذارم.

درس پانزدهم

صفت‌ها و ویژگی‌های افراد

۱- احساسات و هیجانات

صفت	اسم
خوشحال	خوشحالی
ترسو	ترس
تشنه	تشنگی
گرسنه	گرسنگی
خسته	خستگی
خودخواه	خودخواهی
نگران	نگرانی
متعجب	تعجب
خشمگین	خشم
خجالتی	خجالت

۲- کاربرد اسم‌ها و صفت‌ها در جمله

کودک از ترس (= وحشت) سگ‌ها به گریه افتاد.

کودک از سگ‌ها ترسیده است.

کودک ترسو ($\neq$ شجاع) پشت پدرش مخفی شده است.

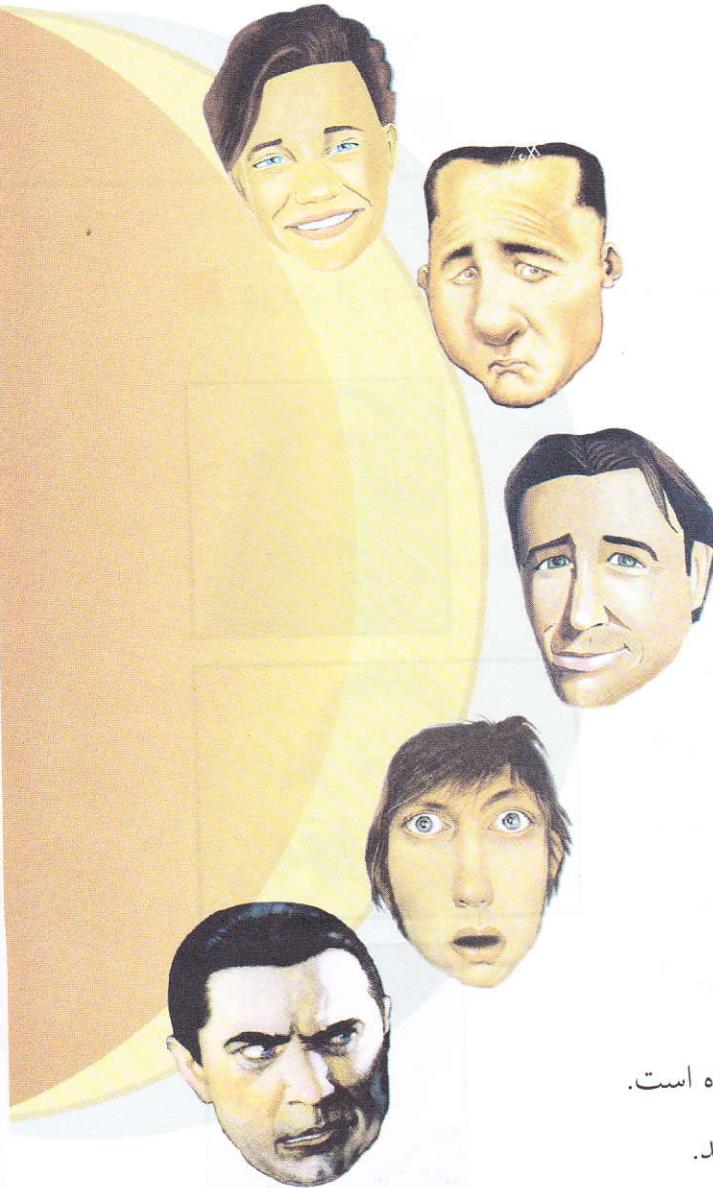
خوشحالی ($\neq$ ناراحتی) علی به خاطر دیدن برادرش است.

مرد خوشحال به برادرش لبخند می‌زند.

لب‌های بهرام از تشنگی خشک شده است.

جوان تشنه آب می‌خواهد.

- نسرین دیگر طاقت گرسنگی ندارد.
- دختر گرسنه (= سیر) دلش غذا می‌خواهد.
- خستگی بهمن به خاطر کار زیاد و سخت است.
جوان خسته کنار دیوار نشست.
- پرویز از نگرانی خوابش نمی‌برد.
مرد نگران خوابش نمی‌برد.
- مریم نمی‌تواند خودخواهی برادرش را باور کند.
برادر خودخواه مریم با هیچ کس حرف نمی‌زند.
- آرش از تعجب دهانش بازمانده است.
آرش متعجب است.
- صورت مینا از خجالت سرخ شده است.
دختر خجالتی گوشه‌ی اتاق ایستاده است.
- رفتار محسن موجب خشم (= عصبانیت) برادرش شده است.
مرد خشمگین (= عصبانی) پاهایش را بر زمین می‌کوبد.

۳- مهمان مادر

خانم آزاد و خانم مهرابی دوست **صمیمی** یکدیگرند. روزی آنها در حال گفتگو با هم بودند که ناگهان پسرکوچک خانم آزاد هراسان از اتاق خوابش بیرون پرید. او سراسیمه خودش را درآغوش خانم مهرابی انداخت. اما به محض این که سرشن را بلند کرد تعجب کرد. بنابراین **خجالت** کشید و با شتاب به طرف مادرش دوید. همه خندهیدند. او بیشتر ناراحت شد و گریه کرد. خانم مهرابی از کیفیش شکلاتی درآورد و گفت: «بیا عزیزم، من این شکلات خوشمزه را برای تو آورده‌ام». پسرچه اشک‌هایش را پاک کرد، لبخند زد و شکلات را از او گرفت.

تمرین

۱ هریک از جمله‌های زیر را به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

ب

ت

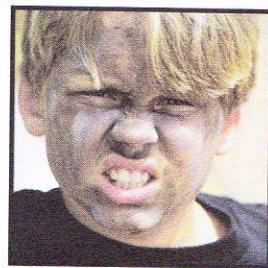
ج

الف

پ

ث

۱. خانم آزاد خسته است.

۲. پروین متعجب است.

۳. پویان عصبانی است.

۴. علی ترسیده است.

۵. نسرین نگران است.

۶. بچه‌ها شادند.

۲ جمله‌های سمت راست را با یک خط به جمله‌های سمت چپ وصل کنید.

الف. او به آن‌ها آب و دانه می‌دهد.

۱. نسترن هراسان و نگران به کودکش نگاه می‌کند.

ب. آن‌ها به او اسباب‌بازی نمی‌دهند.

۲. دختر مهربان پرندۀ‌ها را دوست دارد.

پ. کودک تب شدیدی دارد.

۳. افسانه و سحر دوستان بسیار صمیمی هستند.

ت. او شهر و خیابان‌هایش را نمی‌شناسد.

۴. مجید با عصبانیت و دلخوری به دوستانش نگاه می‌کند.

ث. آن‌ها هفته‌ای دوبار هم‌دیگر را می‌بینند.

۵. پیرمرد تعجب‌زده به دور و برش نگاه می‌کند.

۲ با استفاده از کلمه‌های داخل کادر، مترادف کلمه‌های زیر را بنویسید.

خستگی ، سراسیمه ، هراسان ، بامحبت ، تشنه ، تبسم
دلسوز ، متعجب ، خجالتی ، عصبانی

وحشت‌زده = پریشان
خشمگین = شهربان
تعجب‌زده = سخنده

۳ با استفاده از کلمه‌های داخل کادر، متضاد کلمه‌های زیر را بنویسید.

گرسنه ، شجاع ، گریه ، ناراحتی ، هراسان ، سیر
خودخواه ، آرام ، بی‌رحم

گرسنه ≠ سخنده
خشمگین ≠ ترسو
مهربان ≠ حوشحالی

۴ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پرکنید.

نگران ، هراسان ، خجالت می‌کشد ، تعجب ، ترس
صمیمی ، می‌ترسد ، ترسو

شاید ..... کنید اگر بدانید آقای حامدی از گربه‌ها ..... . البته او ..... نیست.
ولی حتی اگر از فاصله‌ی ۱۰۰ متری گربه‌ای را ببیند، واقعاً ..... می‌شود. راستش او از این
یا بیت ..... .

یک بار او با یکی از دوستان ..... خود در خیابان قدم می‌زد. ناگهان گربه‌ای از کنار آن‌ها
رد شد. آقای حامدی ..... فریادی کشید و به عقب پرید. روز بعد، او پیش دکتر رفت؛ ولی
قابلیه‌ای نداشت. حالا آقای حامدی تصمیم گرفته است در خانه از گربه‌ای نگه‌داری کند. او فکر می‌کند
به این ترتیب می‌تواند بر ..... از گربه غلبه کند.

۱- جنس پارچه‌ها

جنس و کیفیت پارچه‌ها مختلف است. بعضی از پارچه‌ها با الیاف (= نخ) طبیعی و برخی با الیاف مصنوعی بافته‌می‌شوند. انسان الیاف طبیعی را از حیوانات و گیاهان به دست می‌آورد. پشم، چرم، ابریشم، جین، جیر و پنبه مهم‌ترین الیاف طبیعی حیوانی و گیاهی است که انسان با آن‌ها پارچه‌های مختلف را آماده می‌کند. نایلون، آکریلیک، پلی‌استر و ابریشم مصنوعی از مهم‌ترین الیاف مصنوعی است. الیاف مصنوعی نخ‌هایی هستند که معمولاً از مواد نفتی ساخته می‌شوند.

۲- طرح و شکل پارچه‌ها

پارچه‌ها در طرح‌ها و شکل‌های گوناگونی بافته می‌شوند. مهم‌ترین طرح‌های پارچه‌ها

عبارتند از :

راه راه   گل دار   حال دار   چهارخانه   ساده   شترنجی

۳- مغازه‌ی خیاطی

زهرا خانم، مادر عاطفه، خیاط است. او در یک مغازه‌ی خیاطی از ۹ صبح تا ۶ بعدازظهر کار می‌کند. مشتری‌ها پارچه‌های رنگارنگی می‌آورند و مدل‌های گوناگونی سفارش می‌دهند (= می‌خواهند که خیاط بسوزد). زهرا خانم کوک آندازه‌ی لباس مشتری‌ها را

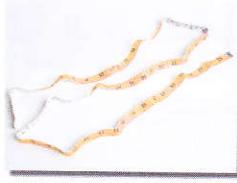

قرقه

انگشتانه

متر

سنjac قفلی

مجلهٔ خیاطی

قیچی

می‌گیرد و آن‌ها را در یک دفترچه یادداشت می‌کند. پس، با توجه به سلیقهٔ آن‌ها الگوی لباس را روی کاغذ الگو می‌کشد. پس از آماده‌شدن الگو، او پارچه را روی الگو می‌اندازد و آن را بُرش می‌زند (= می‌بُرد). بعد زهراء خانم بخش‌های مختلف پارچه را با نخ و سوزن به هم می‌دوزد و لباس را برای آزمود (= امتحان لباس) آماده می‌کند. پس از آن که مشتری لباسش را پرور کرد، او با چرخ خیاطی لباس را می‌دوزد و آن را به مشتری تحویل می‌دهد.

۴- صفت‌های مربوط به بلوز و پیراهن

یقه هفت

یقه اسکی

یقه گرد

آستین حلقه‌ای

آستین بلند

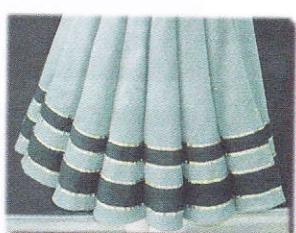
آستین کوتاه

تنگ

گشاد

پیلی‌دار

۱ الیاف طبیعی و مصنوعی را در دو دسته طبقه‌بندی کنید.

ابریشم مصنوعی، چرم، جیر، آکریلیک، پنبه، نایلون، جین، پلی‌استر، پشم، ابریشم

الیاف طبیعی	الیاف مصنوعی
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

۲ صفت مربوط به هر لباس را در مقابل تصویر مناسب با آن بنویسید.

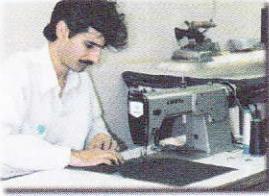
۱ ..... دامن	
۲ ..... پیراهن	
۳ ..... بلوز	
۴ ..... پیراهن	
۵ ..... بلوز	
۶ ..... بلوز	
۷ ..... بلوز	
۸ ..... بلوز	

۳ پارچه‌های زیر چه طرحی دارند؟ عنوان هر طرح را زیر تصویر مربوط به آن بنویسید.

۱ ..... ۲ ..... ۳ ..... ۴ ..... ۵ ..... ۶ .....

۴ هر یک از جمله‌ها را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

 ب	۱. خیاط با نخ و سوزن لباس را می‌دوزد. ۲. خیاط پارچه را از روی الگو بُرش می‌زند. ۳. پروین با قیچی پارچه را می‌برد. ۴. زهرا خانم با متر دور کمر مشتری را اندازه	 الف
 ت	می‌گیرد. ۵. سیمین از روی مجله‌ی خیاطی مدل انتخاب	 پ
 ج	می‌کند. ۶. علی لباس را با چرخ خیاطی چرخ می‌کند.	 ث

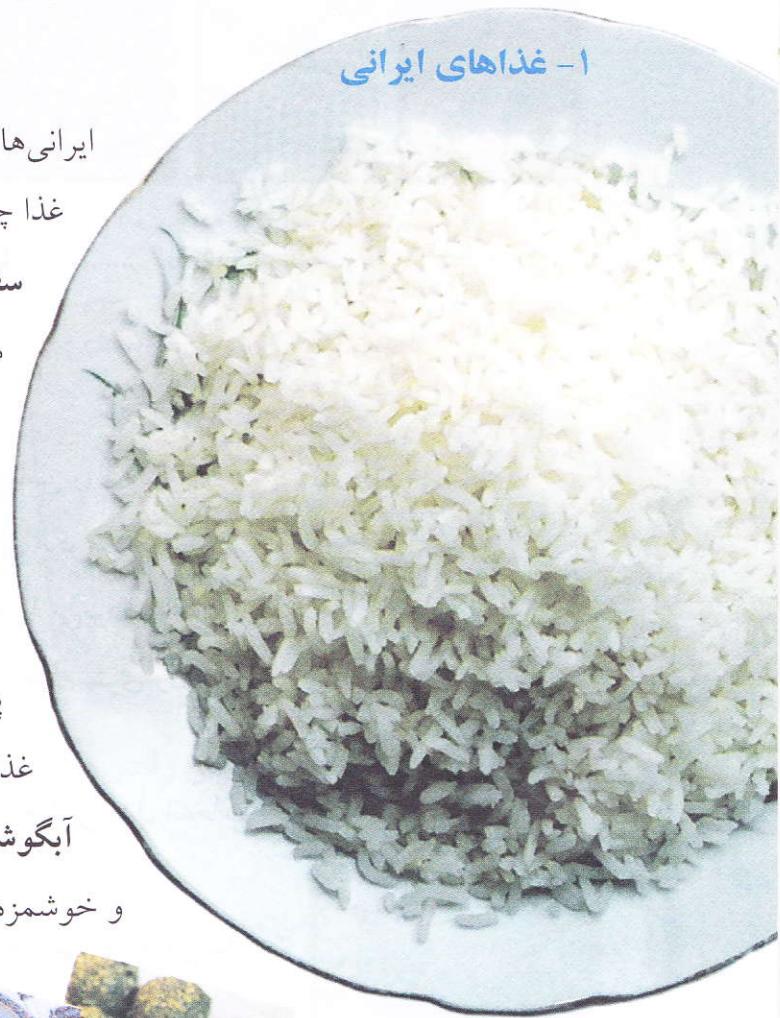
۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

راه را ، لباس بپوشم ، برف ، یقه اسکی ، پشمی ، پنبه‌ای ، نفتی ، چرمی

امروز صبح، پیش از این که ..... و از خانه خارج شوم و به سرکار بروم، از پنجره بیرون را نگاه کردم. برف سفیدی همه‌جا را پوشانده بود. با دیدن ..... سرما تمام وجودم را در برگرفت. پیراهن ..... روز قبلم را کنار گذاشتم و به جایش بلوز ..... را از چمدان درآوردم. شلوار نازکم را که از جنس مواد ..... بود کناری انداختم و شلوار گرم ..... را کنار بلوزم گذاشتم. سرانجام چتر و کت ..... و جوراب ..... را روی تخت گذاشتم. اما وقتی رادیو را روشن کردم، گوینده گفت: «شوندگان محترم صبح روز جمعه‌تان به خیر. با این هوای سرد و برفی چه می‌کنید؟»

۱- غذاهای ایرانی

ایرانی‌ها به غذا و طعم آن زیاد توجه می‌کنند و دوست دارند غذا چرب، خوش‌نمک و جا افتاده باشد. به همین علت در سفره‌ی ایرانی غذاهای متنوع و رنگارنگی دیده می‌شود. هر غذایی طعم و مزه‌ی خاصی دارد و روش پخت و تهیه‌ی آن متفاوت است. یکی از مهم‌ترین مسائل در آشپزی ایرانی جا افتادن غذاست. برخلاف اغلب غذاهای فرنگی (= خارجی) که خیلی زود و سریع آماده می‌شوند، غذای ایرانی مدت طبخ (= زمان پختن) طولانی دارد. انواع پلو و خورش از مهم‌ترین غذاهای ایرانی است که همیشه سر هر سفره‌ای هست. آبگوشت، آش، کوفته و کباب هم از جمله غذاهای سنتی و خوشمزه‌ی ایرانی است.

۲- غذاهای فرنگی

امروزه غذاهای فرنگی در ایران طرفداران زیادی دارد. بعضی از غذاهای فرنگی خیلی زود آماده می‌شوند و از این رو، افراد مجرد، دانشجویان و بچه‌ها به این نوع غذاها علاقه‌مندند.

۳- ادویه‌ی ایرانی

ایرانی‌ها در پختن غذاها از ادویه استفاده می‌کنند. ادویه انواع مختلفی دارد و هر یک از آن‌ها بو، مزه و رنگ خاصی دارند. مهم‌ترین ادویه‌ای که ایرانی‌ها به غذا اضافه می‌کنند، عبارتند از:

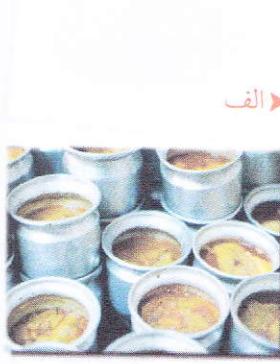
۴- بخی اصطلاحات در آشپزی ایرانی

- **آبکش کردن:** روشی برای پختن برنج است. در این روش، برنج را در آب نسبتاً زیادی می‌جوشانند و وقتی نیم‌پز شد، آن را در آبکش یا سبدی خالی می‌کنند. سپس آن را دوباره در قابلمه می‌ریزند و روی شعله می‌گذارند.
- **دم کردن / دم کشیدن:** برنج را برای پختن روی شعله کم می‌گذارند تا کاملاً پخته شود.
- **کته کردن:** روشی برای پختن برنج است. در این روش، برنج در آب کافی می‌جوشد تا آب آن کاملاً تمام شود.
- **جا افتادن:** خورشی که به اندازه‌ی کافی پخته شده و روغن آن معلوم است.
- **چاشنی زدن:** به بعضی از غذاهای ایرانی چاشنی مخصوصی اضافه می‌شود. چاشنی برای بهتر کردن مزه‌ی غذاست. نمک، رُب، سرکه و ... از انواع چاشنی‌ها هستند.
- **ته گرفتن:** وقتی غذایی آنقدر روی شعله بماند که آبش تمام شود و به ته ظرف بچسبد، می‌گوییم آن غذا ته گرفته است.

۱ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. کوفته یکی از انواع غذاهای سنتی در ایران است.
۲. آش رشته یکی از انواع آش‌های خوشمزه است.
۳. آبگوشت غذای لذیذ و خوشمزه‌ای است.
۴. کباب یکی از غذاهای پر طرفدار در ایران است.
۵. پلو و خورش غذای اصلی مردم ایران است.
۶. غذاهای فرنگی در ایران طرفداران زیادی دارد.

الف

ب

ب

ث

ت

ج

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

جاافتاده ، سفره‌ی ، آشپزی ، مدت طبخ ، ادویه ، پیتزا

۱. .... غذاهای ایرانی طولانی است.
۲. در .... ایرانی غذاهای متنوع و رنگارنگی دیده می‌شود.
۳. ایرانی‌ها دوست دارند غذا چرب، خوش‌نمک و ..... باشد.
۴. هر یک از ..... بو، مزه و رنگ خاصی دارند.
۵. یکی از نکته‌های مهم در ..... ایرانی جا افتادن غذاست.
۶. .... غذایی فرنگی است که در ایران طرفداران زیادی دارد.

۳ هر یک از عبارت‌های طرف راست را به کلمه‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

الف. چاشنی زدن

ب. آبکش کردن

پ. جا افتاده

ت. دم کردن

ث. کته کردن

ج. ته گرفتن

۱. خورشی که به اندازه‌ی کافی پخته شده و به روغن افتاده است

۲. روش پختن برنج در آب کافی

۳. روشی برای بهتر کردن مزه‌ی غذا

۴. تمام شدن آب غذا و چسبیدن غذا به ته طرف

۵. روش پختن برنج در آب نسبتاً زیاد

۶. پختن کامل برنج روی شعله‌ی کم

۴ جدول زیر را کامل کنید.

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

لذت می‌برید ، طبخ ، غذاهای ، آشپزی ، ادویه ، جاافتاده ، خوشش نمی‌آید

نسرين عاشق ..... ایرانی است. او بیشتر وقت‌ش را در آشپزخانه می‌گذراند. شما هر وقت
که به منزل او بروید، از بوی ..... رنگارنگ و خوشمزه‌اش ..... . نسرين از انواع
چاشنی‌ها و ..... در درست کردن غذا استفاده می‌کند. به نظر او، خانم ایرانی باسلیقه باید
همیشه غذاهایی ..... ، معطر و خوشمزه درست کند و وقت کافی برای ..... غذا
بگذارد. بنابر این او از برخی غذاهای فرنگی ..... زیرا اغلب این غذاها تند و سریع
آماده می‌شوند و زیاد جا نمی‌افتد.

درس هجدهم

بیماری‌ها و جراحت‌ها

۱- ابزارهای دارویی پزشکی

باند

مایع ضد عفونی کننده

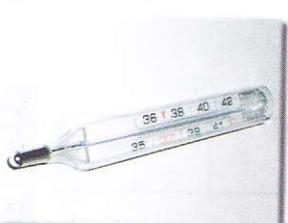
چسب زخم

سِرُّم

دستگاه اندازه‌گیری
فشار خون

درجه

گوشی پزشکی

۲- تخصص‌های پزشکی

- متخصص کودکان: پزشکی که بیماری‌های مربوط به کودکان را تشخیص می‌دهد و درمان می‌کند.
- متخصص قلب و عروق: پزشک معالج بیماری‌های مربوط به قلب و رگ‌های خونی.
- متخصص زنان و زایمان: پزشک معالج بیماری‌های مربوط به زنان و زایمان و نازایی.
- متخصص پوست و مو: پزشک معالج بیماری‌های مربوط به پوست و مو.
- متخصص دستگاه گوارش: پزشک معالج بیماری‌های مربوط به دستگاه گوارش.
- روان‌پزشک: پزشک معالج بیماری‌های مربوط به اعصاب و روان.

۳- آزمایش‌های پزشکی

بیمار: آقای دکتر، دو سه روزی است که سرگیجه دارم. وقتی بلند می‌شوم، چشم‌هایم سیاهی می‌رود.

حالت تهوع دارم.

دکتر: جایی از بدنتان درد نمی‌کند؟

بیمار: درد .... نه .... ولی پهلویم تیر می‌کشد. در عضله‌هایم احساس ضعف می‌کنم.

دکتر: خوب، بگذارید فشارخونتان را بگیرم.... فشار خونتان کمی پایین است. ضربان قلبتان طبیعی است. سابقه‌ی چربی و قند خون دارید؟
بیمار: نه آقای دکتر.

دکتر: من فعلًا نمی‌توانم برایتان نسخه‌ای بنویسم. فعلًا یک آزمایش کامل خون، ادرار و مدفع عصبی نمی‌نویسم. امشب شام مختصراً بخورید و فردا صبح ناشتا (= صبحانه‌نخورده) به آزمایشگاه بروید.
بعد جواب آزمایش را بیاورید.
بیمار: ممنون آقای دکتر.

۴- جراحت‌ها

وقتی عضوی از بدن بر اثر حادثه‌ای آسیب می‌بیند، می‌گوییم آن عضو دچار جراحت (= زخم) شده است. متداول‌ترین جراحت‌ها عبارتند از:

علی انگشتی را با چاقو ببریده است. او روی

بریدگی انگشتی چسب زخم چسبانده است. پای آرزو بر اثر ضرب دیده است. پای آرزو درد می‌کند. او باید چند روز استراحت کند.

مچ پای نادر پیچ خورده است. نادر مچ پایش را بر اثر پیچ خورده بسته است.

دست سارا سوخته است. او روی سوختگی دستش پُماد می‌مالد.

دست امید شکسته است. امید بر اثر شکستگی دستش چند ماه باید استراحت کند.

دست حمید متورم (= باد کرده) شده است. حمید روی کوفتگی دستش یخ می‌مالد.

پشه صورت نوید را گزیده است. گزیدگی پشه مسئله‌ی خطرناکی نیست.

۱ هر یک از افراد زیر نزد چه متخصصی باید بروند؟

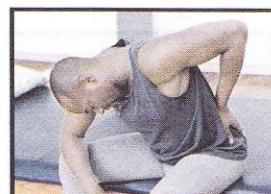
۱. معده‌ی پروین درد می‌کند. حالت تهوع هم دارد. او باید نزد متخصص ..... برود.
۲. موهای علی زیاد می‌ریزد. پوستش هم خشک شده‌است. او باید نزد متخصص ..... برود.
۳. مدتی است نسرین شب‌ها خوابش نمی‌برد. گاهی هم خواب‌های بدی می‌بیند. او باید نزد ..... برود.
۴. مدتی است رضا قلبش درد می‌کند. گاهی فشار خونش هم بالا می‌رود. او باید نزد متخصص ..... برود.
۵. همسر علی باردار است. او برای معاينه نزد متخصص ..... می‌رود.
۶. نوزاد منیژه سرما خورده است. تب دارد و گاهی هم سرفه می‌کند. او باید نوزادش را نزد متخصص ..... ببرد.

۲ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

ب

الف

ث

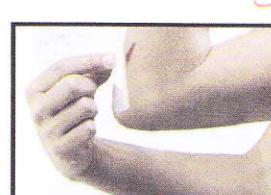
پ

ج

ش

۱. سیما روی بریدگی دستش چسب‌زخم
می‌چسباند.

۲. پرستار دور مچ پای علی باند می‌پیچد.
۳. پهلوی پرویز تیر می‌کشد.

۴. پرستار برای بیمار سرم وصل کرده است.

۵. پزشک درجه را در دهان بیمار گذاشته
است.

۶. پروانه احساس ضعف می‌کند. او سرگیجه
دارد.

جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

ناشتا ، آزمایش خون ، فشار خون ، ضربان قلب ، جراحت

۱. هنگام ورزش و دویدن ..... تندتر می‌شود.
۲. شما فردا صبح باید ..... به آزمایشگاه بروید.
۳. دست علی بر اثر بریدگی ..... پیدا کرده است.
۴. ..... شما کمی پایین آمده است.
۵. برایتان ..... نوشته‌ام.

هر یک از افراد زیر دچار چه جراحتی شده‌اند؟ دور آن خط بکشید.

سوختگی / بریدگی	۱. دست مجید سوخته است.
گزیدگی / ضرب دیدگی	۲. مار پای حمید را گزیده است.
ضرب دیدگی / پیچ خورده‌گی	۳. مچ دست پرستو پیچ خورده است.
شکستگی / کوفتگی	۴. پای نسرین شکسته است.
بریدگی / سوختگی	۵. انگشت رضا بریده است.
گزیدگی / کوفتگی	۶. پای امیر متورم شده است.
ضرب دیدگی / پیچ خورده‌گی	۷. دست محسن ضرب دیده است.

در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

بوی غذا ، فشار خونم ، سرگیجه ، اندازه گرفت ، گوشی

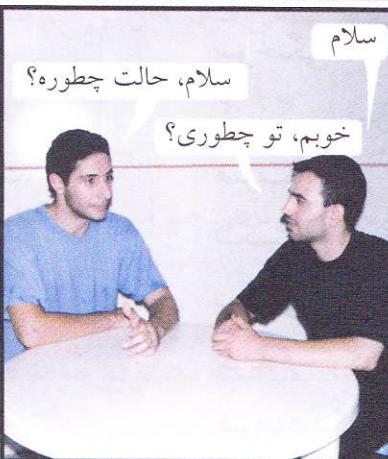
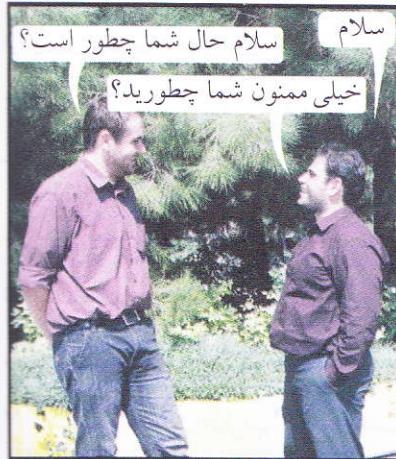
ناراحتی ام ، تهوع ، بی‌حالی ، معاینه کرد ، سیاهی

دوشنبه‌ی گذشته، صبح کمی احساس سُستی و ..... می‌کردم. کم کم وقتی می‌خواستم بلند شوم ..... داشتم. یکی دو بار هم چشم‌هایم ..... رفت. ظهر نتوانستم ناهار بخورم، ..... باعث شد که حالت ..... پیدا کنم. عصر به مطب دکتر تلفن کردم و برای همان روز از منشی وقت گرفتم. وقتی که پیش دکتر رفتم ..... را پرسید. من هم هرچه می‌دانستم، گفتم. بعد، او مرا ..... ، با ..... صدای قلبم را گوش کرد، ..... را گرفت و با درجه دمای بدنم را ..... بعد در حالی که با دست شکم را معاینه می‌کرد، چند سؤال کرد و من جواب‌هایش را دادم. به نظر دکتر، من بد غذا خورده‌بودم. نسخه‌ای برایم نوشت و اطمینان داد که تا دو روز بعد خوب می‌شوم.

درس نوزدهم

سلام علیک و تعارفات روزمره

۱- سلام علیک

۲- تعارفات روزمره

- معمولاً وقتی می‌خواهیم از پیش کسی برویم، برای خداحافظی یکی از عبارت‌های زیر را به کار می‌بریم:
خداحافظ، خدانگه‌دار، به سلامت
- هنگام سفر یک دوست یا آشنا به او می‌گوییم: سفر به خیر، خوش بگذرد، به امان خدا
- وقتی از کسی چیزی می‌خواهید یا از کسی می‌خواهید کاری برایتان انجام دهد از عبارت‌های زیر استفاده کنید: اگر زحمتی نیست ... ، لطفاً ...
- وقتی کسی چیزی به شما می‌دهد یا کاری برایتان انجام می‌دهد، می‌گویید: دست شما درد نکند،
زحمت کشیدیم، متشرکم، سپاس گزارم، خیلی ممنون
- اگر موجب ناراحتی و دلخوری کسی شده‌اید، می‌توانید بگویید: ببخشید، معذرت می‌خواهم
- وقتی کسی عطسه می‌کند، می‌توانید بگویید: عافیت باشد

۳- تعارفات خاص

برای تبریک گفتن سال نو بگویید:

عیدتان مبارک، سال نو مبارک

به منظور تسلیت گفتن به کسی که یکی از نزدیکانش را از دست داده است، می‌توانید بگویید:

خیلی متأسفم، تسلیت عرض می‌کنم، غم آخرتان باشد

به منظور آرزوی موفقیت و پیروزی کسی در انجام کاری، به او می‌گویید:

امیدوارم موفق شوید، انشاء... موفق می‌شوید

وقتی کسی ازدواج می‌کند برای تبریک گفتن به او می‌گویید:

مبارک باشد، انشاء... به پای هم پیر شوید

برای تبریک سال‌روز تولد کسی می‌توانید به او بگویید:

تولد مبارک

وقتی کسی صاحب نوزادی می‌شود می‌توانید برای تبریک به او بگویید:

قدم نورسیده مبارک، چشم شما روشن، انشاء... عروسی اش را بینید

حسین: بیخشید، معذرت می‌خواهم. خیلی سرمان شلوغ بود، فراموش کردم.

علی: اشکالی ندارد. انشاء... به پای هم پیر شوند.

سعید: چرا این قدر ناراحتی؟

فرهاد: هفته‌ی گذشته عمومیم فوت کرد.

سعید: خیلی متأسفم. خبر نداشتیم. تسلیت عرض می‌کنم.

شیرین: سلام زهرا.

زهرا: سلام، چطوری؟

شیرین: خوبم، راستی از خواهرت چه خبر؟

زهرا: بد نیست، دیروز بچه‌اش به دنیا آمد.

شیرین: چه خوب، به سلامتی. از قول من به خواهرت تبریک بگو. انشاء... عروسی اش را بینید.

حسین: سلام علی.

علی: سلام، چطوری؟

حسین: خوبم، راستی هفته‌ی گذشته عروسی برادرم بود.

علی: تبریک می‌گویم، مبارک باشد. چرا ما را دعوت نکردی؟

۱ هر یک از جمله‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

ب

الف

۱. به سلامت، خدا نگهدار.

۲. تولدت مبارک

۳. خیلی ممنون که به من کمک کردی.

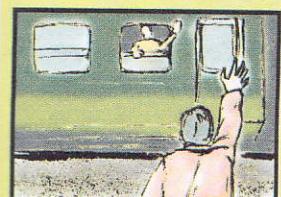
۴. امیدوارم سفر به شما خوش بگذرد.

پ ۵. تسلیت عرض می‌کنم. غم آخرتان باشد. ت

ث

۶. مبارک باشد. امیدوارم به پای هم پیر شوید.

ج

۲ با توجه به بخش اول، بخش دوم را کامل کنید.

۱. - بین چه کار کردی، دفترم کیف شد.

.....

۲. - امروز بعدازظهر به طرف شیراز می‌رویم.

.....

۳. - فردا امتحان ریاضی دارم. خیلی سخت است.

.....

۴. - برادرم فوت کرد.

.....

۵. من به بازار می‌روم، تو چیزی لازم نداری؟

۶. امروز نامهات را پست کردم.

جاوی خالی را در گفتگوهای زیر پر کنید.

الف

نرگس: سلام شیرین، چطوری؟

شیرین: سلام، خوبم.

نرگس: راستی، ما صاحب یک برادر شدیم.

شیرین: ا، چه خوب.....

ب

آرش: فردا امتحان کنکور دارم.

امیر: امیدوارم.....

آرش: خیلی ممنون.

ت

مجید: حال عمومیت بهتر شد؟

حمید: نه، متأسفانه دیروز فوت کرد.

مجید: خیلی متأسفم.....

پ

سارا: امشب عروسی خواهرم است.

مریم: تبریک می‌گوییم.....

در هریک از موقعیت‌های زیر چه عبارتی را به کار می‌برید؟

۱. دوستtan برای شما یک سبد گل آورده است.

۲. شما تشنه هستید و از دوستان یک لیوان آب می‌خواهید.

۳. دوستان می‌خواهد به مسافت برود. او برای خداحافظی پیش شما آمده است.

۴. سال‌روز تولد مادرتان است.

۵. برادر دوستان فوت کرده است.

۶. دوستان به تازگی صاحب نوزادی شده است.

۷. دوستان می‌خواهد در امتحان رانندگی شرکت کند.

درس بیستم

آب و هوا

۱- آب و هوا

کشورهای مختلف آب و هواهای گوناگونی دارند. برای تعیین آب و هوا، افزایش یا کاهش دمای هوا، میزان بارندگی را اندازه‌گیری می‌کنند. تصاویر زیر بعضی از این آب و هواها را نشان می‌دهد.

آب و هوای استوایی
(برزیل)

آب و هوای قطبی
(نروژ)

آب و هوای خشک
و بیابانی (مغولستان)

آب و هوای کوهستانی
(سوئیس)

(اسپانیا)

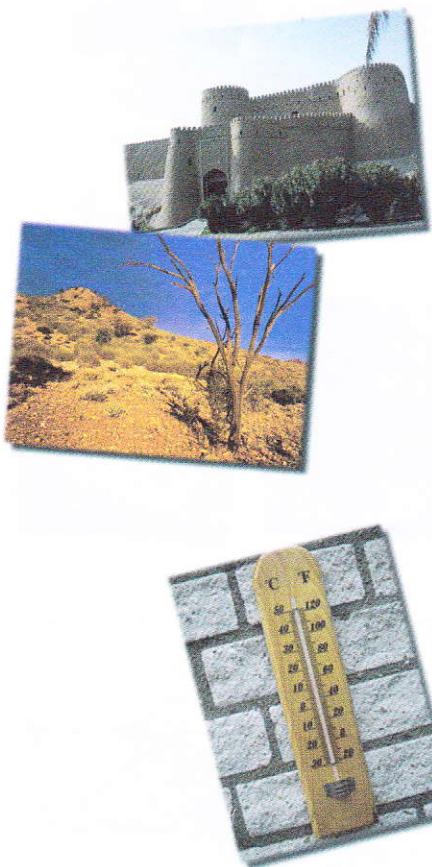
۲- آب و هوا ایران

کشور ایران آب و هوای گوناگونی دارد. شمال ایران دائمًا باران می‌بارد و هوایی معتدل و مرطوب دارد. در این ناحیه رطوبت هوا و خاک زیاد است. بندر انزلی، رشت، تنکابن و ساری از شهرهای بسیار مرطوب این ناحیه هستند.

غرب ایران آب و هوای معتدل کوهستانی دارد. میزان بارندگی در این منطقه، مخصوصاً بارش برف، زیاد است. ستندج، یاسوج، خرم‌آباد و همدان از شهرهای این ناحیه هستند.

جنوب ایران آب و هوای گرم و مرطوب دارد. این ناحیه تابستان‌های گرم و زمستان‌های معتدل دارد. بوشهر، اهواز، آبادان و بندرعباس از شهرهای این ناحیه هستند.

نواحی شرقی و مرکزی ایران آب و هوای خشک و بیابانی دارند. این ناحیه زمستان‌های سرد و تابستان‌های گرم دارد. یزد، کرمان، طبس، زاهدان و زابل از شهرهای این ناحیه هستند.

۳- اندازه‌گیری دمای هوای

دمای هوای با وسیله‌ای به نام دماسنجه اندازه می‌گیریم. دماسنجه اندازه‌ی گرما و سرمای هوای را نشان می‌دهد. دما را با مقیاس‌های سانتی‌گراد یا فارنهایت اندازه‌گیری می‌کنند. در بعضی از مناطق سردسیر کره زمین سرمای هوای تا زیر ۴۰ درجه‌ی سانتی‌گراد سرد و در بعضی مناطق گرسنگی هوای تا بالای ۵۰ درجه‌ی سانتی‌گراد گرم می‌شود.

۴- هوای خوب / هوای بد

روزهایی که خورشید می‌درخشد و هیچ ابری در آسمان نیست، می‌گوییم هوای خوب است. روزهایی که آسمان پوشیده از ابر سیاه و خاکستری است، باران یا برف می‌بارد. روزهایی گرم می‌گوییم هوای گرم است. روزهای سرد می‌گوییم هوای سرد است. روزهایی که باد بسیار تندی می‌وزد، می‌گوییم هوای توفانی است.

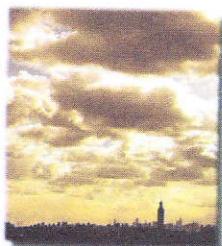
تغییرات مربوط به آب و هوای در سازمان هواشناسی بررسی می‌شود. کارشناس آب و هوای رادیو و تلویزیون وضع هوای ۲۴ ساعت بعد را گزارش می‌دهد. او حداقل (=کمترین) و حداقل (=بیشترین) دمای هوای چگونگی وضع هوای را اعلام می‌کند (=خبر می‌دهد).

۱ با توجه به تصویرها، جمله‌ی صحیح را مشخص کنید.

۵

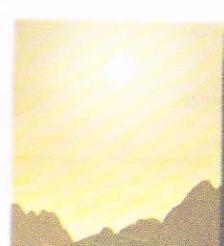
۴

۳

۲

۱

- الف. هوا توفانی است
- ب. هوا بارانی است
- پ. هوا آفتابی است

- الف. هوا بارانی است
- ب. هوا ابری است
- پ. هوا آفتابی است

- الف. هوا توفانی است
- ب. هوا بارانی است
- پ. هوا ابری است

- الف. هوا سرد است
- ب. هوا ابری است
- پ. هوا برفی است

۲ جمله‌های زیر را به کمک کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

بارندگی ، معتدل ، رطوبت ، گرم‌سیر ، سردسیر ، دمای ، بارش

۱. در مناطقی که باران زیاد می‌بارد، ..... خاک هم زیاد است.

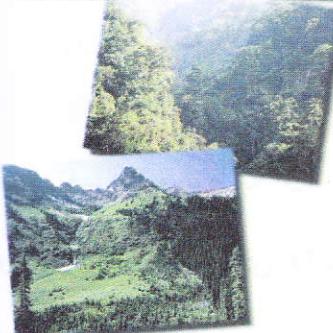
۲. با دماسنجه می‌توان ..... هوا را اندازه‌گیری کرد.

۳. هر چقدر میزان ..... در یک ناحیه بیشتر باشد، آن ناحیه سرسبزتر می‌شود.

۴. شمال ایران آب و هوای ..... دارد.

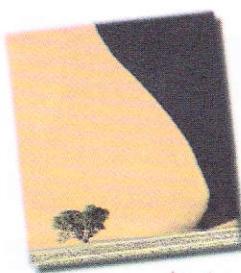
۵. مناطقی که تابستان‌های بسیار گرم و زمستان‌های معتدل دارند، ..... هستند.

۶. در نواحی کوهستانی ..... برف زیاد است.

۷. مناطقی که تابستان‌های نسبتاً گرم و زمستان‌های بسیار سرد دارند، ..... هستند.

۲ آب و هوای مربوط به هر تصویر را نشان دهید.

۱. آب و هوای معتدل

۲. آب و هوای کوهستانی

۳. آب و هوای قطبی

۴. آب و هوای استوایی

۵. آب و هوای خشک و بیابانی

۳ آب و هوای شهرهای زیر را با علامت ضریب تعریف کنید.

برای این کار از نقشه‌ی زیر استفاده کنید.

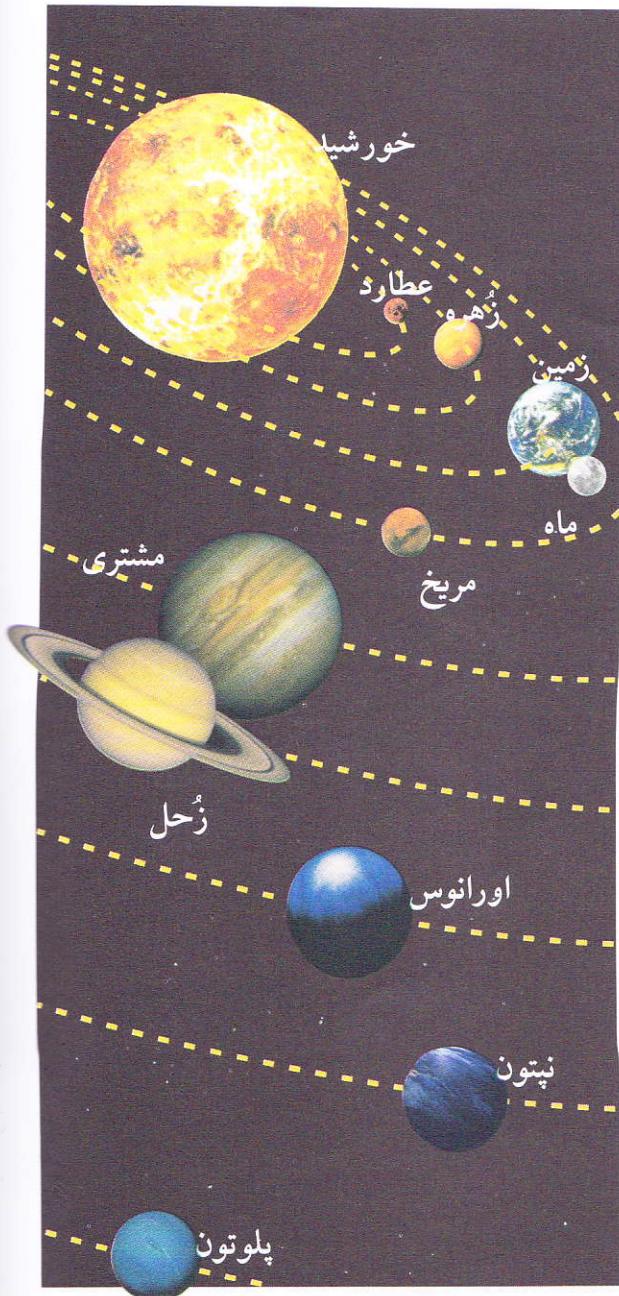

شهر	خشک و بیابانی	معتدل و مرطوب	گرم و مرطوب	معتدل کوهستانی
سنندج				
رشت				
اهواز				
طبس				

دروس بیست و یکم

اجرام آسمانی

۱- منظومه‌ی شمسی

۲- آسمان شب

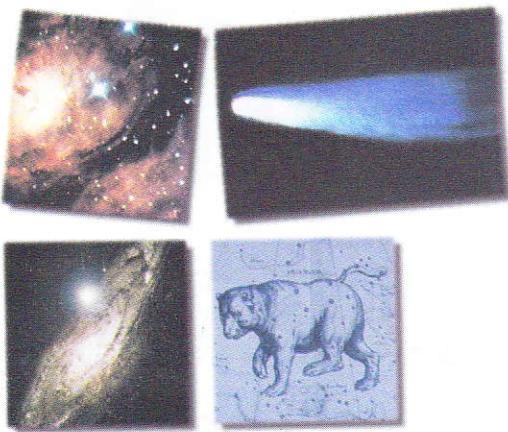

• شهاب‌سنگی از جو زمین عبور کرده و در حال فرو افتادن است.

• هلال ماه در آسمان می‌درخشد.

• بدر کامل ماه در آسمان می‌درخشد.

• مهتاب زمین را روشن کرده است.

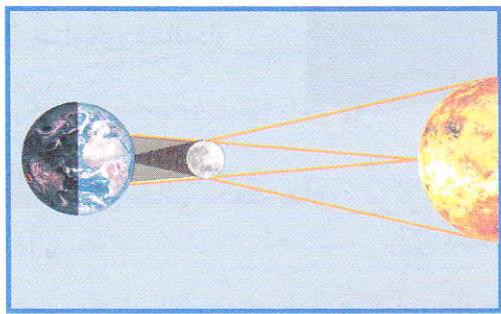
- ستاره‌های دنباله‌دار در فضا سیر می‌کنند.
- ستاره‌ها در آسمان سوسو می‌زنند (=چشمک می‌زنند).
- بچه‌ها به دنبال دبّ اکبر و دبّ اصغر می‌گردند.
- ستاره‌شناس‌ها در حال بررسی کهکشان راه‌شیری‌اند.
- نپتون و پلوتون دورترین سیاره‌های منظومه‌ی شمسی هستند.

۳- آسمان روز

- پرتو خورشید زمین را روشن کرده است.
- خورشید به منطقه‌ی استوا عمود می‌تابد.
- خورشید به مناطق قطبی مایل می‌تابد.
- ابرهای ضخیم جلوی تابش خورشید را گرفته است.
- خورشید از جانب مشرق طلوع می‌کند. طلوع خورشید زیباست.
- خورشید در جانب مغرب غروب می‌کند. غروب خورشید نیز زیباست.

۴- خورشید‌گرفتگی و ماه‌گرفتگی

می‌دانیم که ماه به دور زمین می‌گردد. هنگام گرددش ماه به دور زمین، گاهی اوقات زمین بین ماه و خورشید قرار می‌گیرد، در این صورت، سایه‌ی زمین روی ماه می‌افتد و ماه تیره به نظر می‌رسد. به چنین وضعی ماه‌گرفتگی (=خسوف) گفته می‌شود. اما اتفاق نادرتر هنگامی است که ماه بین زمین و خورشید قرار می‌گیرد و سایه‌ی ماه به روی زمین می‌افتد. به چنین حالتی خورشید‌گرفتگی (=كسوف) گفته می‌شود. کسوف کامل فقط در منطقه‌ای از زمین دیده می‌شود که سایه‌ی ماه آن را فرا می‌گیرد.

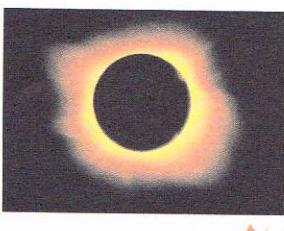
۱ جمله‌ی طرف راست را به کلمه‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

الف. زمین	۱. یکی از سیاره‌های غولپیکر منظومه‌ی شمسی است.
ب. قطب جنوب	۲. دور زمین می‌چرخد.
پ. راه شیری	۳. زمین دور آن می‌چرخد.
ت. مشتری	۴. زمین را به دو نیم‌کره‌ی شمالی و جنوبی تقسیم می‌کند.
ث. خورشید	۵. شمالی‌ترین نقطه در سطح زمین است.
ج. ماه	۶. جنوبی‌ترین نقطه در سطح زمین است.
چ. قطب شمال	۷. هر ۳۶۵ روز یک بار دور خورشید می‌چرخد.
ح. خط استوا	۸. منظومه‌ی شمسی در این کهکشان قراردارد.

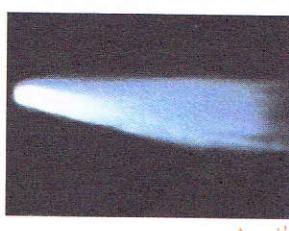
۲ هر یک از کلمه‌های زیر را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

پ

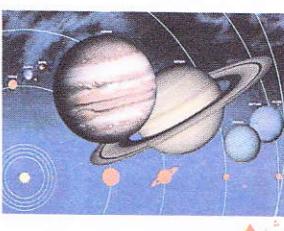
ب

الف

ج

ث

ت

۱. خورشیدگرفتگی
۲. منظومه‌ی شمسی
۳. مهتاب
۴. هلال ماه
۵. غروب خورشید
۶. ستاره‌ی دنباله‌دار

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با فعل مناسب پر کنید.

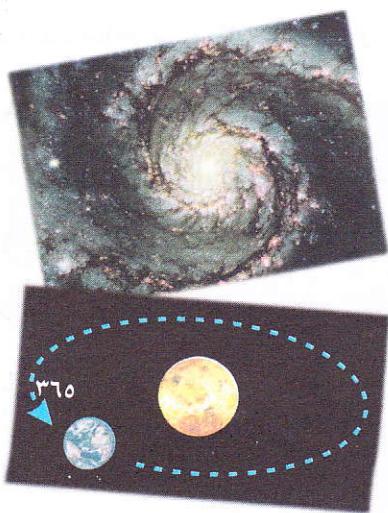
سیر می‌کند ، طلوع می‌کند ، سوسو می‌زنند ، غروب می‌کند
عمود می‌تابد ، مایل می‌تابد

۱. ستارگان زیادی در آسمان شب .....
۲. ستاره‌ی دنباله‌دار هالی در فضا .....

۳. در تابستان، پرتو خورشید .....
 ۴. خورشید از سمت مشرق .....
 ۵. در زمستان، پرتو خورشید .....
 ۶. خورشید در طرف مغرب .....

۴ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

جو، گردش، نور، سایه‌ی، سیاره، کهکشان، فضا، ماه

۱. هنگام خورشیدگرفتگی ..... ماه روی زمین می‌افتد.
 ۲. منظومه‌ی شمسی ما در ..... راه‌شیری قرار دارد.
 ۳. گاهی اوقات، شهاب‌سنگ‌ها از ..... زمین عبور می‌کنند.
 ۴. تاکنون کهکشان‌های زیادی در ..... کشف شده‌اند.
 ۵. شب‌های ابری ..... پشت ابرها پنهان می‌شود.
 ۶. عطارد نزدیک‌ترین ..... منظومه‌ی شمسی به خورشید است.
 ۷. ..... کامل زمین به دور خورشید ۳۶۵ روز طول می‌کشد.
 ۸. در روزهای ابری و بارانی، ابرها جلوی ..... خورشید را می‌گیرند.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

زندگی، سیاره‌هایی، خورشید، زمین، راه‌شیری
 منظومه‌ی شمسی، ستاره، کهکشان، تمدن‌هایی

اکنون می‌دانیم که در هیچ جای ..... به غیر از زمین زندگی وجود ندارد. اما در ..... ما تقریباً دویست میلیارد ..... وجود دارد و بسیاری از آن‌ها در اطراف خود ..... دارند. در جهان به غیر از ..... حدود صد میلیارد کهکشان دیگر وجود دارد. اگر فقط یک درصد از ستاره‌های این کهکشان‌ها شبیه ..... ما باشند، باز هم میلیاردها سیاره‌ی مشابه زمین وجود خواهد داشت. شاید در همه‌ی این سیاره‌ها ..... به وجود آمده‌باشد، شاید در بعضی از آن‌ها تمدن‌هایی شبیه تمدن ..... به وجود آمده‌باشد. شاید هم اکنون در بعضی از آن‌ها زندگی در حال شکل‌گرفتن است. شاید در بعضی از آن‌ها ..... پیشرفت‌های زمین به وجود آمده‌باشد.

درس بیست و دوم

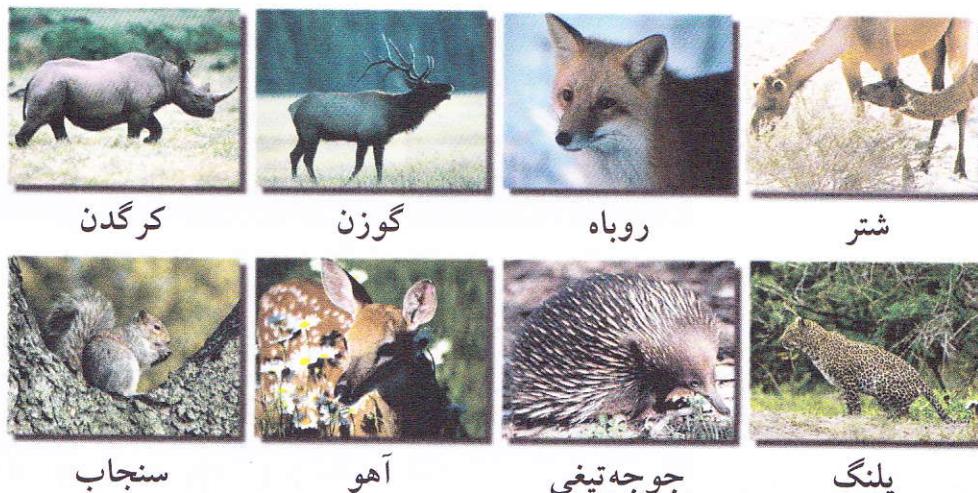
جانوران

۱- انواع جانوران

جانوران به پنج طبقه‌ی اصلی تقسیم می‌شوند: پستانداران، پرندگان، خزندگان، دوزیستان و ماهی‌ها. بدن حیوانات غالباً از پشم، مو، خز، پر و پولک پوشیده شده است. شیوه‌ی دفاع و اندام‌های دفاعی نیز در میان حیوانات متفاوت است. مثلاً پرندگان نوک می‌زنند، خزندگان نیش می‌زنند، حیواناتی که شاخ دارند، شاخ می‌زنند، بعضی از جانوران با پنجه یا چنگال‌هایشان پنجه می‌کشند و بعضی‌ها هم با پاهایشان لگد می‌زنند.

پرواز کردن، خزیدن، دویدن و شناکردن شیوه‌های معمول حرکت در میان جانوران است. پرندگان با بال‌های خود پرواز می‌کنند. خزندگان روی شکم می‌خزند. چهارپایان روی پاهایشان می‌دوند و ماهی‌ها شنا می‌کنند. حیوانات به لحاظ شیوه‌ی تولید مثل یا تخم‌گذارند یا بچه‌زا. جنین جانوران تخم‌گذار تا پیش از تولد در تخم رشد می‌کند. اما بچه‌ی جانوران بچه‌زا در شکم مادر رشد می‌کند.

۲- پستانداران

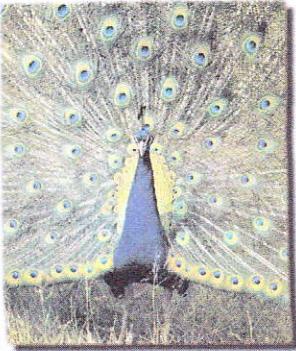

۳- پرندگان

طوطی

طاووس

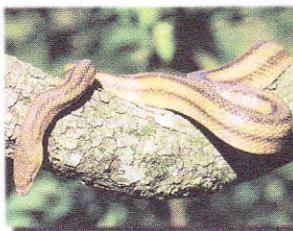

دارکوب

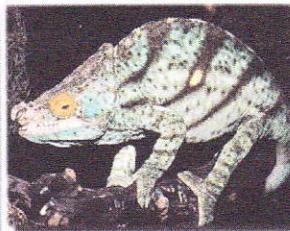
۴- خزندگان و دوزیستان

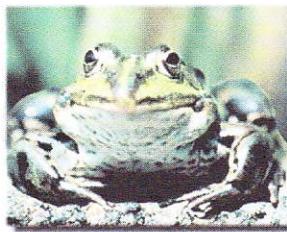
مارمولک

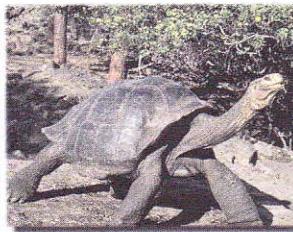
مار

آفتاب پرست

قورباغه

لاک پشت

تمساح

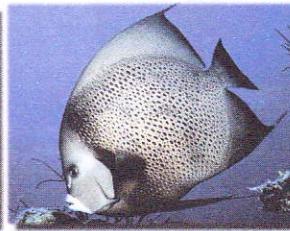
۵- آبزیان

خرچنگ

کوسه

ماهی

عروس دریایی

ستاره‌ی دریایی

هشت پا

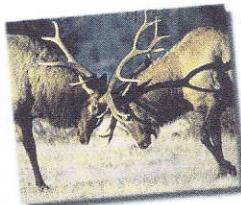
۱ هر یک از حیوانات زیر را با یک خط به طبقه‌ی مربوط به آن وصل کنید.

۷. طاووس
۸. کوسه
۹. جغد
۱۰. کرگدن
۱۱. مار
۱۲. آهو

الف. پستانداران
ب. پرندگان
پ. خزندگان
ت. دوزیستان
ث. ماهی‌ها

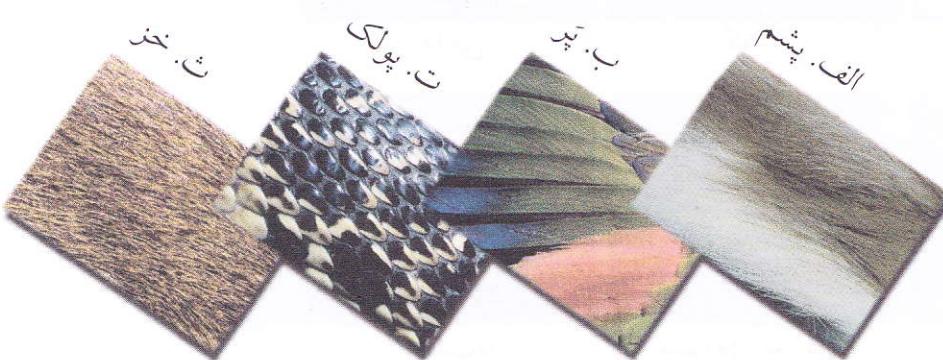
۱. آفتاب‌پرست
۲. هشت‌پا
۳. گوزن
۴. دارکوب
۵. قورباغه
۶. جوجه‌تیغی

۲ هر یک از جمله‌ها را با یک خط به تصویر مربوط به آن وصل کنید.

۱. عقاب در آسمان پرواز می‌کند.
۲. ماهی در آب شنا می‌کند.
۳. تمساح روی زمین می‌خزد.
۴. گوزن‌ها به هم شاخ می‌زنند.

۳ هر یک از جانوران زیر چه نوع پوششی دارد؟

۱. طوطی
۲. ماهی
۳. شتر
۴. مار
۵. گوزن
۶. سنجاب

۴ جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

تولیدمثل ، تخم‌گذار ، بچه‌زا ، چنگال ، نیش ، بال

۱. جنین جانوران ..... در شکم مادر رشد می‌کند.

۲. عقاب با ..... های نیرومندش شکار می‌کند.

۳. شیوه‌ی ..... در میان حیوانات متفاوت است.

۴. ..... مار زهرآلود و سمی است.

۵. جنین جانوران ..... در تخم رشد می‌کند.

۶. پرنده‌گان با ..... هایشان در آسمان پرواز می‌کنند.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

تمساح ، پوستش ، روباء ، بی‌رحمی ، مار ، طوطی

هشتپاها ، شکار ، طاووس ، حیوانات

حیوانات و آدم‌ها همیشه در نزدیک هم بوده‌اند و بر زندگی همدیگر اثر گذاشته‌اند. انسان ..... را مظهر دروغ و فریب‌کاری دانسته و همیشه در پی ..... این حیوان بوده ..... است. او ..... را مظهر خودخواهی و تکبر و کوسه را مظهر درندگی و ..... می‌دانسته است.

انسان از نیش ..... و حتی از چشم‌هایش می‌ترسد. اما این حیوان را می‌کشد تا از ..... کیف و کمربند بسازد. فیلم‌ها و داستان‌های ترسناک از ..... خطرناک می‌سازد. اما با گوشت این حیوان سوب درست می‌کند و می‌خورد. پرواز را از ..... و بلبل یاد می‌گیرد و آن‌ها را در قفس جلوی چشمش می‌اندازد تا ترانه‌های آن‌ها را بشنود.

آیا اینک انسان انتقام خود را از ..... نمی‌گیرد؟ انتقام دخترانی را که فدای ..... نیل می‌کرده است؟ انتقام افسانه‌هایی که خودش درباره‌ی حیوانات ساخته است و بعد به پرستش آن‌ها پرداخته است: گاو بالدار، اژدهای هفت سر و پری دریایی.

درس بیست و سوم

اعداد

۱- اعداد کسری و اعشار

به خواندن عددهای کسری و اعشاری زیر توجه کنید:

۰/۱ را می خوانیم: یک دهم	۵/۶ را می خوانیم: پنج ششم
۰/۰۵ را می خوانیم: پنج صدم	۲/۳ را می خوانیم: دو سوم
۰/۴ را می خوانیم: دو ممیز چهاردهم	۱/۴ را می خوانیم: یک و چهار پنجم
۰/۳۵ را می خوانیم: یک ممیز سی و پنج صدم	۱/۳ را می خوانیم: یک و یک سوم

۲- اعداد توان دار

به خواندن عددهای توان دار زیر توجه کنید:

۱/۴ را می خوانیم: یک ممیز چهاردهم به توان دو	۴/۵ را می خوانیم: پنج به توان چهار
۰/۲ را می خوانیم: دو دهم به توان سه	۱۰/۱ را می خوانیم: ده به توان صد
۴/۵ را می خوانیم: چهار پنجم به توان پنج	۲۵/۲ را می خوانیم: بیست و پنج به توان دو

۳- اعداد درصدی

به خواندن عددهای درصدی زیر توجه کنید:

۲۷٪ را می خوانیم: بیست و هفت درصد

۱۰۰٪ را می خوانیم: صد درصد

۴- چهار عمل اصلی در ریاضیات

در ریاضیات برای انجام محاسبه‌ها چهار عمل اصلی وجود دارد که عبارتند از:

$$\div \text{ تقسیم بر} \quad \times \text{ ضربدر} \quad - \text{ منها} (= تفریق) \quad + \text{ به علاوه} (= جمع)$$

$= 16$ ۱۰+۶ را می خوانیم: ده به علاوه‌ی شش مساوی است با شانزده

$= 4$ ۱۰-۶ را می خوانیم: ده منهای شش مساوی است با چهار

$= 60$ ۱۰×۶ را می خوانیم: ده ضربدر شش مساوی است با شصت

$= 3$ ۶÷۲ را می خوانیم: شش تقسیم بر دو مساوی است با سه

۱ عددهای زیر را بخوانید.

۱. ۴۲/۳ را می خوانیم: .....
۲. ۱/۵ را می خوانیم: .....
۳. ۲/۲۳ را می خوانیم: .....
۴. ۰/۷ را می خوانیم: .....
۵. ۸ را می خوانیم: .....
۶. $\frac{2}{3}$ را می خوانیم: .....
۷. ۴/۸٪ را می خوانیم: .....
۸. ۲۳٪ را می خوانیم: .....

۲ محاسبه‌های ریاضی را به شکل حروف بنویسید.

- $= 7$ را می خوانیم: .....
- $= 20$ را می خوانیم: .....
- $= 10 - 20 = -10$ را می خوانیم: .....
- $= 30$ را می خوانیم: .....

۳ محاسبه‌های زیر را با نشانه‌های اعداد ریاضی بنویسید.

۱. پنجاه و شش تقسیم بر هفت مساوی است با هشت .....
۲. هفت ضربدر هشت مساوی است با پنجاه و شش .....
۳. دوازده منهای شش مساوی است با شش .....
۴. دوازده به علاوه‌ی شش مساوی است با هجده .....
۵. دو ممیز پنج دهم تقسیم بر یک دهم مساوی است با بیست و پنج .....

۱- وقت دندان پزشکی

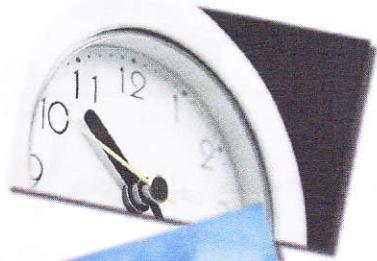
چند روز بود که می خواستم به دندان پزشکی بروم تا دکتر دندان هایم را معاینه کنم. ولی نمی رسیدم (= وقت نمی کردم). سرانجام امروز صبح وقتی از خواب بلند شدم، احساس کردم دندانم درد گرفته است. به مطب دکتر تلفن کردم تا از منشی وقت بگیرم. منشی می خواست برای فردا وقت بدهد. من خیلی اصرار کردم. عاقبت او به من گفت که آخر وقت به مطب مراجعه کنم. کم کم درد دندانم ساکت شد. دقیقاً رأس ساعت پنج یکی از دوستانم آمد و با عجله گفت: «سر ساعت آمد. بیا زودتر برویم.»

ابتدا حواسم نبود. بعد یادم افتاد که قرار گذاشته بودیم امروز با هم به سینما برویم. کمی طول کشید تا آماده شدم. سلانه سلانه به طرف سینما راه افتادیم. ولی به موقع نرسیدیم. چند دقیقه دیر کرده بودیم. البته به نظر من خیلی مهم نبود، ولی از نظر دوستِ وقت شناس من مسئله‌ی مهمی بود. پس از تماشای فیلم به رستورانی رفیم و شام خوردیم. بعد هم وقتی گذاشتم و در پارک گردش کردیم.

۲- گردش بی موقع

الان شب از نیمه گذشته است، دیروقت است. دندانم درد گرفته است. فراموش کرده بودم که از دکتر وقت گرفته‌ام. الان چند ساعت است که از وقت دکتر گذشته است. نمی‌دانم بهتر است به یک درمانگاه شبانه‌روزی بروم یا باید تا صبح صبر کنم و به محض این که مطب باز شد، یکسره پیش دکتر بروم. در هر صورت می‌دانم که دیروز سینمای بی موقعی رفتم، شام بی موقعی خوردم و در پارک هم بی موقع گردش کردم.

۳- برخی اصطلاحات با کلمه‌ی وقت

- وقت آزاد: زمانی که شخص کار یا وظیفه‌ای ندارد و تمام وقتش متعلق به خودش است.

- وقت اداری: ساعت‌هایی از روز که اداره‌ها باز هستند و کار دارند.

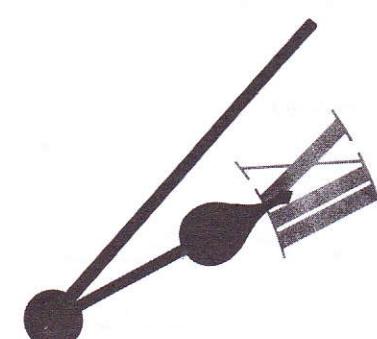

- وقت شرعی: وقت و زمان تعیین شده برای انجام عبادت.

- وقت ملاقات: وقت و زمان تعیین شده برای دیدن کسی.

- وقت شناس: کسی که کارها را در وقت و زمان تعیین شده انجام می‌دهد.

- تمام وقت: به هر کاری که یک روز کامل کاری (برابر با تقریباً ۸ ساعت) را به خود اختصاص دهد، کار تمام وقت گفته می‌شود.

- نیمه وقت: به هر کاری که بخشی از ساعت‌ها یا روزهای کاری را به خود اختصاص می‌دهد، کار نیمه وقت گفته می‌شود.

۱ جای خالی جمله‌های زیر را با فعل مناسب پر کنید.

کمی طول کشید ، دیرکرده است ، نمی‌رسم
وقتی بگذارم ، وقت بدهد ، وقت گرفتم

۱. دوست دارم به سینما بروم ولی ..... .
۲. دیروز از منشی دکتر یک ..... .
۳. .... تاغذا را آماده کردم.
۴. منشی می‌خواست برای فردا ..... .
۵. پدرم چند ساعت ..... ، من خیلی نگرانم.
۶. باید ..... و این کتاب را بخوانم.

۲ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. منشی به من گفت که وقت‌شناس / آخر وقت به مطب مراجعه کنم.
۲. اتوبوس دیر آمد، بنابراین به موقع / دقیقاً به محل کار نرسیدم.
۳. شب از نیمه گذشته است، الان / دیروقت است.
۴. دیروز در پارک بی‌موقع / رأس گردش کردیم.
۵. سرانجام / دقیقاً توانستم پیش دکتر بروم.
۶. نمی‌رسم / الان نمی‌توانم به سینما بیایم.

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با اصطلاح مناسب پر کنید.

وقت شرعی ، وقت گیر ، وقت آزاد ، وقت ملاقات ، وقت اداری
تمام وقت ، نیمه وقت ، وقت‌شناس

۱. امیر هیچ وقت سرِ قرارهایش دیر نمی‌رسد. او شخصی ..... است.
۲. پدرم استاد ..... دانشگاه است.

۳. اداره‌ها فقط در ..... فعالیت می‌کنند.
۴. ترجمه و تأثیف کاری ..... است.
۵. اغلب کارمندان دولت به طور ..... در اداره کار می‌کنند.
۶. مسلمانان در ..... نماز می‌خوانند.
۷. امیر روزهای جمعه ..... دارد. او می‌تواند به بیشتر کارهایش رسیدگی کند.
۸. امروز ساعت پنج بعد از ظهر با ریسم ..... دارم.

۴ کدام جمله درست و کدام جمله نادرست است؟

۱. اگر شما در اداره یک کار تمام وقت داشته باشید، فرصت دارید در اداره‌ی دیگری کار دوم داشته باشید.
۲. درمانگاه شبانه‌روزی شب‌ها هم باز است.
۳. شخص وقت‌شناس هیچ وقت به موقع نمی‌رسد.
۴. شخصی که وقت آزاد دارد، تمام وقتش متعلق به خودش است.
۵. اداره‌ها در وقت اداری باز هستند و فعالیت می‌کنند.

۵ در متن زیر، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پرکنید.

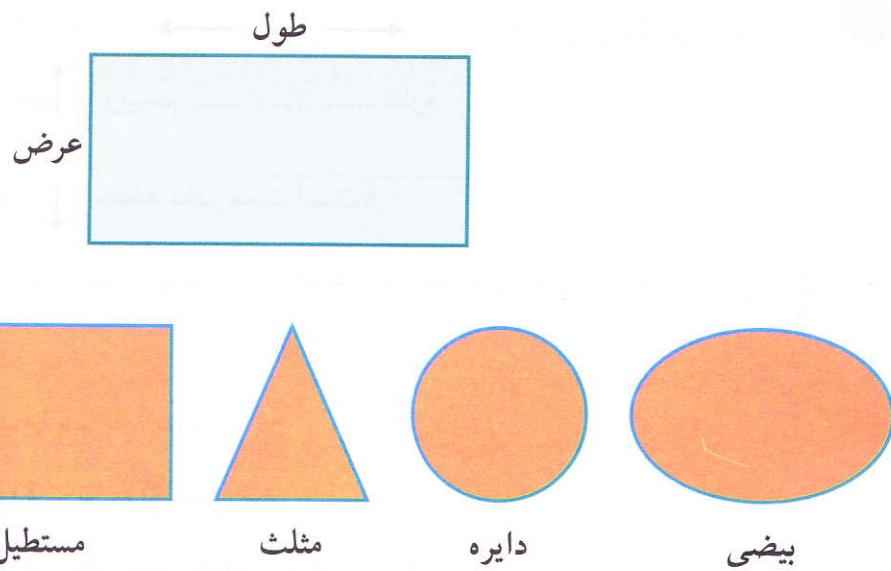
شب ، به محض این که ، وقت‌شناس ، به صدا درآمد ، زودتر سر ساعت ، وقتی ، دیروقت

خواهی دارم که بسیار ..... است. او هیچ وقت به موقع و ..... سرقرارهایش حاضر نمی‌شود. هفته‌ی گذشته ساعت ۱۱ شب بود که ناگهان زنگ خانه ..... و با کمال تعجب او و همسرش به خانه‌مان آمدند. ..... از او پرسیدم چرا ..... نیامدید. او با خونسردی جواب داد: «مگر حالا خیلی ..... است؟»

چند وقت پیش ساعت ۸/۳۰ دقیقه ..... قرار دکتر داشت، ولی تازه ساعت ۹ از خانه راه افتاد ..... به مطب رسید، دکتر داشت از مطب می‌رفت. خوشبختانه دکتر او را خوب می‌شناخت. بنابراین دوباره در مطب را باز کرد و او را معاينه کرد.

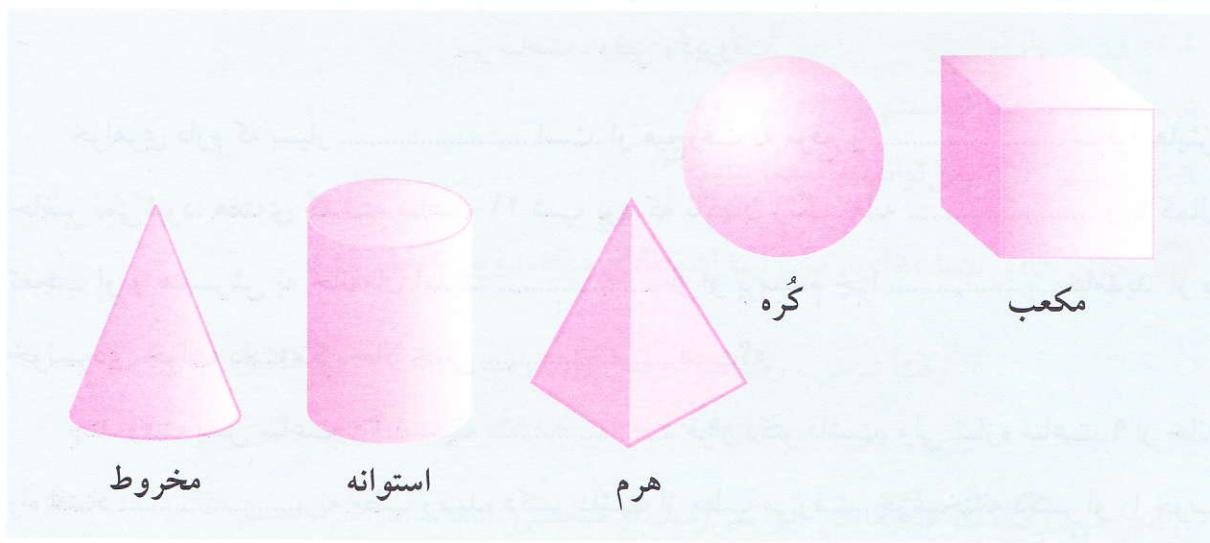
۱- شکل های دو بعدی

شکل های دو بعدی طول (= درازا) و عرض (= پهنا) دارند.

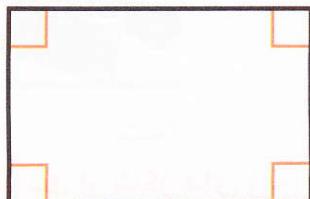

۲- شکل های سه بعدی

شکل های سه بعدی طول، عرض و ارتفاع دارند.

۳- بعضی از اصطلاحات

مربع و مستطیل چهار زاویه (= گوش) دارند.

دور تا دور یک شکل **محیط** آن شکل است.

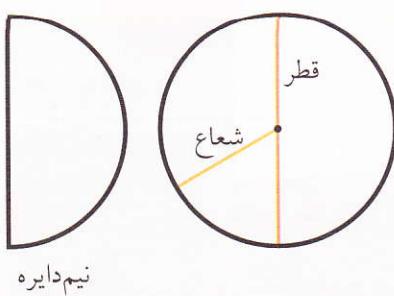
سطح یا فضای داخلی هر شکل مساحت آن شکل را تشکیل می‌دهد.

خط AB یکی از ضلع‌های مثلث روبروست.

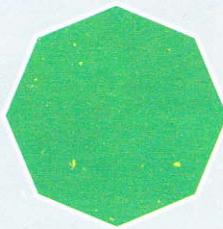
مثلث ABC سه ضلع AB، AC و BC دارد. AD ارتفاع مثلث است.

خطی که از مرکز (= وسط) دایره می‌گذرد و آن را به دو قسمت مساوی تقسیم می‌کند، **قطر** نامیده می‌شود. هر کدام از قسمت‌های دایره، نیم‌دایره هستند.

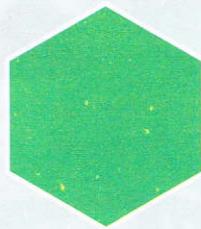
فاصله‌ی بین مرکز تا محیط دایره **شعاع** نامیده می‌شود.

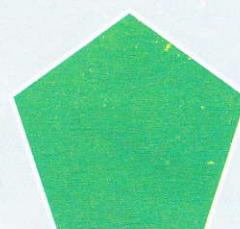
۴- چند ضلعی‌ها

هشت ضلعی

شش ضلعی

پنج ضلعی

۱ کدام یک از شکل‌های زیر دو بعدی و کدام سه بعدی‌اند؟ زیر آن‌ها بنویسید.

..... ۳

..... ۲

..... ۱

..... ۶

..... ۵

..... ۴

۲ در تصویر زیر شکل‌های دو بعدی و سه بعدی را پیدا کنید. شکل‌های دو بعدی را با علامت و شکل‌های سه بعدی را با مشخص کنید.

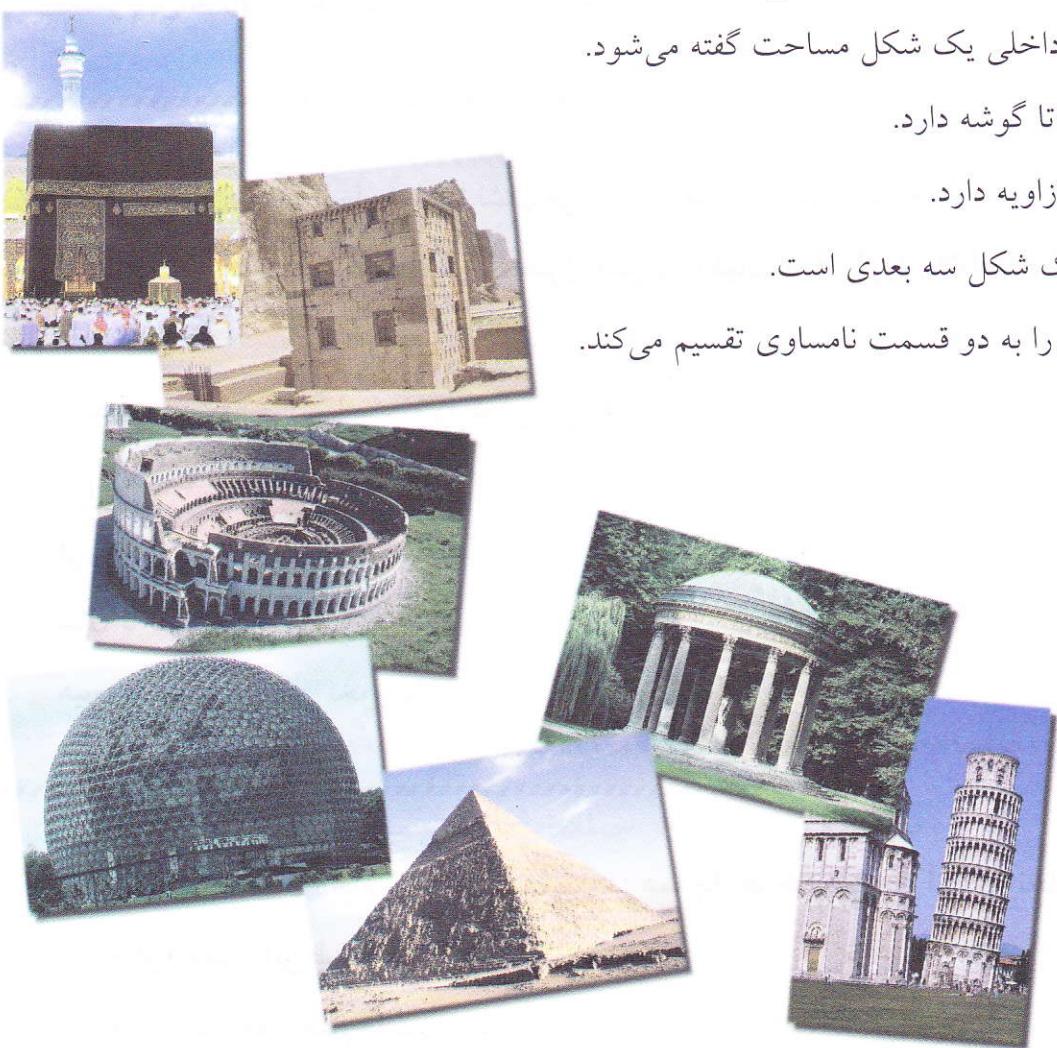

۲ در جای خالی جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب پر کنید.

۱. ..... شکلی است که هشت ضلع دارد.
۲. دایره به دو قسمت مساوی تقسیم می‌شود. هر قسمت یک ..... است.
۳. فاصله‌ی بین مرکز تا محیطِ دایره ..... نامیده می‌شود.
۴. شکل‌های ..... طول و عرض دارند.
۵. شکل‌های ..... طول و عرض و ارتفاع دارند.

۳ کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام یک نادرست است؟

۱. عرض مستطیل بیشتر از طولش است.
۲. هرم شکل دو بعدی است و ارتفاع ندارد.
۳. به محیط داخلی یک شکل مساحت گفته می‌شود.
۴. مثلث سه تا گوشه دارد.
۵. دایره پنج زاویه دارد.
۶. استوانه یک شکل سه بعدی است.
۷. قطر دایره را به دو قسمت نامساوی تقسیم می‌کند.

قید کلمه‌ای است که در جمله به کار می‌رود تا درباره‌ی فعل یا کل جمله توضیحی بدهد.

۱- قید مقدار: کمیت و مقدار را نشان می‌دهد و معمولاً پیش از فعل می‌آیند: کاملاً، تقریباً، کمی، زیاد، خیلی، بسیار، کمتر، بیشتر، بی‌اندازه، این‌قدر، آن‌قدر، هرقدر، چندان، کم او خیلی حرف می‌زنند.

این‌قدر راه نرو، پاهایت درد می‌گیرد.
من کاملاً با حرف تو موافقم.

هر چه بیشتر ورزش کنی، کمتر چاق می‌شوی.
همسرم بی‌اندازه به خواندن کتاب علاقه دارد.

۲- قید زمان: زمانِ انجام فعل را نشان می‌دهد و معمولاً جای آن در جمله آزاد است: همیشه، معمولاً، گاهی، به ندرت، هیچ وقت، هرگز، هنوز، اکنون، ناگهان، فعلاً، فوراً، بلافاصله، هفته به هفته، سال تا سال.

همسرم همیشه اخبار ساعت نه را گوش می‌کند.
ما به ندرت به سفر می‌رویم.
فوراً خودت را به خانه برسان.

سال تا سال هم به ما سر نمی‌زنند.
هیچ وقت غذای چینی نخورده‌ام.

۳- قید مکان: مکانِ انجام فعل را نشان می‌دهد: همه‌جا، هرجا، هیچ‌جا، آنجا، بالا، پایین، رو، زیر، جلو، عقب، این‌طرف، آن‌طرف.
تعطیلات پایان هفته هیچ‌جا نمی‌رویم.

کیف را آنجا رویِ میز گذاشته‌ام.
سامان دوست دارد جلویِ ماشین بنشیند.
ماشین را آن طرفِ حیاط پارک کردم.
هرجا بروی باز هم پیدایت می‌کنند.

۴- **قید تأکید:** اطمینانِ گوینده را نسبت به مفهومِ جمله نشان می‌دهد و معمولاً در آغازِ جمله می‌آید: **حتماً، مسلماً، واقعاً، اصلاً، بی‌شک، البته، بی‌گمان، مطمئناً**، به هیچ وجه.
حتماً فردا به سینما می‌روم.
اصلاً موسیقی سنتی دوست ندارم.
بی‌گمان حافظ شاعر بزرگ و مشهوری است.
عمویم واقعاً مرد عجیبی است.

۵- **قید تردید و آرزو:** تردید یا آرزو را نشان می‌دهد: **شاید، احتمالاً، به گمانم، کاش، کاشکی،**
ای کاش.
شاید او رفته باشد.
احتمالاً فردا باران می‌بارد.
به گمانم سرما خورددهام.
کاش در امتحان موفق شوم.
کاشکی / ای کاش امسال به مسافرت می‌رفتیم

۶- **قید پرسش:** معمولاً در آغازِ بعضی از جمله‌های پرسشی می‌آید: **آیا، مگر، چطور.**
آیا او را دیدی؟
مگر امروز کلاس داری؟
چطور می‌توانی این همه کار کنی؟

۱ جای خالی جمله‌ها را به کمک قید مناسب پر کنید.

کاشکی ، هنوز ، مگر ، همه‌جا ، مسلماً ، هرقدر

- ۱ ..... کثیف و به هم ریخته است.
- ۲ ..... غذا حاضر نیست.
- ۳ ..... من ساعت ده خانه هستم و می‌توانم به شما تلفن کنم.
- ۴ ..... یک خواهر داشتم.
- ۵ ..... کارکنی، باز هم کم است.
- ۶ ..... فردا تعطیل نیست؟

۲ فعل و قید مناسب را انتخاب کنید و جای خالی جمله‌ها را به کمک آن‌ها پر کنید.

نمی‌روم ، می‌ماند ، نداری
می‌دیدی ، می‌خریم ، نمی‌کند

چطور، هرگز ، فعلاً ، سال تا سال
ای کاش ، به گمانم

- ۱ ..... می‌رفتی و او را .....
- ۲ ..... ما امسال خانه‌ی بزرگی .....
- ۳ ..... من ..... به جنگل‌های آمازون .....
- ۴ ..... پرویز اتفاقش را ..... مرتب .....
- ۵ ..... آقای امینی ..... در خانه .....
- ۶ ..... از او خبر ..... ؟

۳ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. خانم کریمی هیچ وقت / بیشتر به مسافرت نرفته است.

۲. سارا بی اندازه / به هیچ وجه تمیز است.

۳. بی شک / کاشکی فردا برف می بارید.

۴. آقای رضایی واقعاً / مگر مردِ زحمتکشی است.

۵. این طرف / آنجا خیابان از آن طرف خلوت‌تر است.

۶. بچه‌ها شکلات را خیلی / چندان دوست دارند.

۷. غذای دیشب پایین / کاملاً سوخته بود.

۴ جمله‌ی سمت راست را با یک خط به جمله‌ی مربوط به آن در طرف چپ وصل کنید.

۱. آب و هوای طبس گرم و خشک است. الف. مگر خیلی عجله داری؟

۲. لطفاً کمی صبر کن! ب. به هیچ وجه نمی‌خواهد او را بیند.

۳. عجب راننده‌ی شجاعی! پ. کاشکی موفق شود.

۴. پدرام از دست دوستش عصبانی است. ت. آنجا به ندرت باران یا برف می‌بارد.

۵. شاهین فردا امتحان سختی دارد. ث. سرعتش خیلی زیاد است.

۵ جای خالی متن زیر را با قید مناسب کامل کنید.

هرگز، مطمئناً، هنوز، ناگهان، خیلی، بیشتر

همه‌جا، این طرف و آن طرف، همان‌جا

صبح روز جمعه تصمیم گرفتیم برای گردش و تفریح به بیرون شهر برویم. هوا آفتابی بود و به ما خوش می‌گذشت. وسایل مورد نیازمان را برداشتم و راه افتادیم. در طول راه، می‌گفتیم و می‌خندیدیم.

نزدیک ظهر، به پای کوهی رسیدیم، هوا داشت ابری می‌شد ..... تعجب کردیم. چند قدم ..... نرفته بودیم که ..... رگبار تندي شروع شد. کمی ..... چرخیدیم. درخت بزرگی پیدا کردیم و زیر آن رفتیم. ..... متظیر ماندیم تا باران قطع شود. ..... خیس آب و گلآلود شده بود. با این وضع نمی‌توانستیم از کوه بالا برویم. بنابر این به خانه برگشتبیم. من خاطره‌ی این گردش را ..... فراموش نمی‌کنم.

درس بیست و هفتم

حروف ربط

حروف ربط دو کلمه یا دو بخش از یک جمله یا دو جمله را به هم پیوند می‌دهد و به کمک آن اجزای گوناگون جمله با هم ارتباط پیدا می‌کنند. حروف ربط در زبان فارسی به صورت ساده و مرکب به کار می‌روند.

حروف ربط ساده

حروف ربط	نقش و معنی	مثال
اگر	حروف شرط	اگر باران نبارد، به پارک می‌رویم. اگر خسته هستید، زودتر به خانه برمی‌گردیم.
و	پیوند دو جمله، پیوند دو اسم	ما به خانه رفتیم و استراحت کردیم. من کاغذ و قلم می‌خواهم.
اما	ولی	او خسته است اما خوابش نمی‌برد. من به کلاس رفتیم، اما استادم نیامد.
زیرا / چون	دلیل و علت	ما به خانه رفتیم زیرا خسته بودیم. دوستم به مطب دکتر رفت زیرا حالش خوب نبود. به مسافرت نرفتیم، چون بلیت گیرمان نیامد. چون باران می‌بارید، در خانه ماندیم.
یا	اختیار و انتخاب را نشان می‌دهد	یا با ما بیایا یا در خانه بمان.
نیز	هم، همچنین	برادرم نیز همراه ما به مسافرت می‌آید. دوستم نیز مثل من مطالعه را دوست دارد.
پس	درنتیجه، بنابراین	هوا بارانی است، پس در خانه می‌مانیم. کارهایم هنوز تمام نشده است، پس به سینما نمی‌روم.

حروف ربط	نقش و معنی	مثال
که	در بند موصول برای توضیح درباره‌ی اسم، تا، برای اینکه	مردی را که دیدی پدربرگ من است. او گفت که من هم بروم. به خانه‌ی او رفتم که پوش را بدهم.
تا	پیش از این که، همین که، برای این که	تا تمام کارهایش را انجام ندهد، نمی‌خوابد. تا حقوقش را گرفت، همه‌اش را خرج کرد. کوشش کن تا موفق شوی.

حروف ربط مرکب

حروف ربط مرکب	معنی و نقش	مثال
همین که، وقتی که، هنگامی که، به محض این که	بیان همزمانی وقوع دو فعل	همین که به خانه رسیدم، برق رفت. به محض این که از مسافرت آدمد، سر کار رفتم.
در نتیجه، بنابراین، به همین علت، به خاطر این که، برای آن که، به این دلیل که	بیان علت	خوب درس نخواندم، درنتیجه / بنابراین درامتحان قبول نشدم. من نتوانستم به همه‌ی کارهایم برسم، به‌این علت که / به خاطر آن که / برای آن که / به این دلیل که حسابی خسته بودم.
مگر این که، اگرچه، به شرط آن که، به این شرط که	بیان شرط	نمی‌گذارم به پارک بروم، مگر این که بچه‌ی خوبی باشی. مطمئناً موفق می‌شوی، به شرط آن که / به این شرط که خوب تلاش کنی.
با وجود این که	بیان تضاد و تقابل	با وجود این که همیشه به او کمک می‌کردم، او مرا دوست نداشت.
قبل از آن که، پس از آن که	بیان تقدم و تأخیر زمانی	قبل از آن که اتوبوس حرکت کند، به ایستگاه بروم. پس از آن که کارهایش را انجام داد، خوابید.
همان‌قدر که، تا حد امکان	بیان مقدار و اندازه	تا جایی که / تا آن‌جا که می‌توانی، سعی‌ات را بکن. همان‌قدر که می‌توانی کار کن.

تمرين

۱ عبارت سمت راست را با يك خط به عبارت مربوط به آن در سمت چپ وصل کنيد.

الف. چون خيابان‌ها شلوغ بود.

ب. پنجره‌ها را بستم.

پ. پس راديو گوش کنيم.

ت. باران می‌باريد.

ث. امسال قبول می‌شدی.

ج. مگر اين‌که اتاقمان را مرتب کنيم.

چ. مشغول پختن غذا شد.

ح. ما را به پارک برد.

خ. تا شما بيايد.

۱. وقتی که از خانه بیرون رفتم،

۲. مادرم تا به خانه رسید،

۳. ما نتوانستیم به موقع به ايستگاه قطار برسیم،

۴. مادر نمی‌گذارد به سینما برویم،

۵. با وجود اين‌که پدرم خسته و بي حال بود،

۶. قبل از آن‌که از خانه بیرون بروم،

۷. تلویزيون برنامه‌ی جالبی ندارد،

۸. اگر خوب درس خوانده بودی،

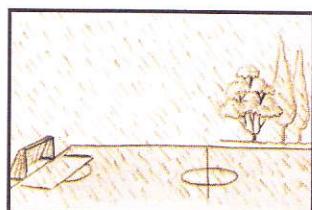
۹. من در خانه می‌مانم،

۲ به تصویرها نگاه کنید و به کمک حروف ربطِ ولی، چون، درنتیجه، و، بنابراین

جمله‌ها را کامل کنید.

۱

۲

۳

۴

۵

۱. هوا خيلي گرم است، .....

۲. بچه‌ها نمی‌توانند در حیاط بازی کنند، .....

۳. ما دسته جمعی به موزه رفتیم، .....

۴. مجید گرسنه نیست، .....

۵. نرگس از دوستش خدا حافظی کرد، .....

۲ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. یا / که پیراهن سبزت را بپوش یا بلوز آبی ات را.
۲. برادرم پس از آن که / تا جایی که بتواند به نیازمندان کمک می‌کند.
۳. با وجود این که / مگر این که داشت حرف می‌زد، سخن‌ش را قطع کردم.
۴. همان‌قدر که / قبل از آن که پول داری، خرج کن.
۵. دیروز همکارم سر کار نیامد، اما / برای آن که مریض بود.

۳ جمله‌های زیر را کامل کنید.

۱. من زبان فارسی را دوست دارم، زیرا .....
۲. اگر .....، روح و جسمان سالم باشد و با نشاط باقی می‌ماند.
۳. دوستم از من خداحفظی کرد و .....
۴. مادرم خسته بود، پس .....
۵. هنگامی که .....، شروع به خواندن کتاب کردم.
۶. برادرم خیلی درس خواند، اما .....
۷. با وجود این که .....، او جواب سلام من را نداد.

۴ جای خالی متن زیر را با حروف ربط مناسب پر کنید.

به همین علت ، یا، همین که ، که ، تا حد امکان ، و ، ولی
اما، اگر ، اگرچه ، به محض این که

من سال‌هاست ..... با نسرین دوست هستم، ..... به طور دقیق او را نمی-
شناسم. مثلاً هنوز نمی‌دانم او از چه رنگی خوشش می‌آید ..... چه غذایی را بیشتر دوست
دارد یا به کدام ورزش علاقه دارد ..... بخواهد کتابی بخواند، نمی‌دانم چه کتابی را انتخاب
می‌کند. البته می‌دانم که او روحیه‌ی شادی دارد ..... به کسی می‌رسد، می‌گوید .....
می‌خندد ..... خیلی‌ها دوست دارند با او رفت و آمد کنند. گاهی تصمیم می‌گیرد .....
ساکت و کم حرف گوشه‌ای بنشینند. اما ..... کسی می‌خندد، او هم می‌خندد .....
او زنی میان‌سال است ..... همیشه مثل آدم‌های جوان سر حال و پرانرژی است.

دروس بیست و هشتادم حروف اضافه

حروف اضافه کلمه‌هایی هستند که کلمه یا گروهی از کلمه‌ها را به فعل جمله نسبت می‌دهند.
در زبان فارسی، حروف اضافه یا ساده‌اند یا مرکب.

حروف اضافه‌ی ساده

حروف اضافه	مثال
به	همین که اداره تعطیل شد به خانه آمدم.
از	وقتی کارم تمام شد از خانه بیرون رفتم.
در	در خیابان پدربرگم را دیدم.
با	دیروز با دوستم به سینما رفتم.
تا	از خانه تا مدرسه با اتوبوس رفتم.
جز	جز خانواده‌ام به کس دیگری اطمینان ندارم.
برای	دیروز برای دوستم یک نامه پست کردم.

حروف اضافه‌ی مرکب

حروف اضافه	مثال
از طرفِ	پدرم از طرف شرکت به مأموریت رفته است. باد از طرف شمال می‌وزد.
بر اثرِ	دستم بر اثرِ تصادف با ماشین شکست.
برخلافِ	شناگر برخلاف جریان آب شنا می‌کرد.
برطبقِ، بر اساسِ	برطبق / بر اساس آخرین گزارش‌ها، فردا باران می‌بارد.

مثال	حرف اضافه
به محض دیدن دوستم به او سلام کردم.	به محض
برادرم نسبت به / در مقایسه با من قوی‌تر است.	نسبت به / در مقایسه با
از نظر / به نظر من شما اصلاً پیر نیستید.	از نظر / به نظر
من برعکس خواهرم از نقاشی خوشم نمی‌آید.	بر عکس
پدرم در زمینه‌ی / درباره‌ی محیط زیست تحقیق می‌کند.	در زمینه‌ی / درباره‌ی
آقای کارتر به منظور یادگیری زبان فارسی به ایران آمده است.	به منظور
من علاوه بر درس خواندن کار هم می‌کنم.	علاوه بر
دوستم به وسیله‌ی / با یک پیچ‌گوشتی و یک انبردست همه کار می‌کند.	به وسیله‌ی / با
چمدان بالای کمد است.	بالای
پیرمردی در مقابل / رو به روی من روی صندلی نشسته بود.	در مقابل
مریم بشقاب را جلوی مهمان گذاشت.	جلوی
زهرا گلدان را زیر پنجره گذاشت.	زیر
محسن کتاب را روی میز گذاشت.	روی
مردی پشت دیوار ایستاده است.	پشت
من بین / میان مادر و خواهرم نشسته‌ام.	بین
قاشق را کنار بشقاب گذاشته‌ام.	کنار
باد به طرف شمال می‌وزد.	به طرف

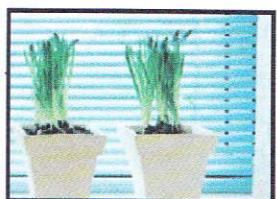
۱ به تصویرها نگاه کنید و جمله‌ها را با حروف اضافه‌ی مناسب کامل کنید.

۱. ماشین قرمز ..... ماشین مشکی و نقره‌ای است.

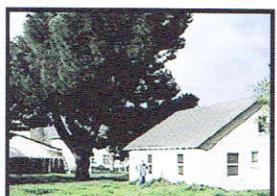
۲. من هر روز ..... مترو به محل کارم می‌روم.

۳. هواپیما ..... آسمان پرواز می‌کند.

۴. گلدان ..... پنجره قرار دارد.

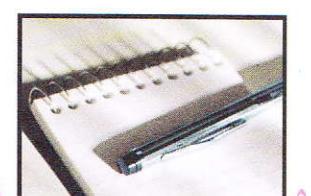
۵. خودنویس ..... دفترچه است.

۶. کودک ..... پنجره نشسته است.

۷. گربه ..... صندلی است.

۸. یک درخت بزرگ ..... خانه قرار دارد.

۲ دور کلمه‌ی صحیح خط بکشید.

۱. باد از طرف / از نظر شمال می‌وزد.

۲. برادرم بر عکس / در زمینه‌ی ادبیات داستانی تحقیق می‌کند.

۳. برادرم به محض / بر عکس من از تئاتر خوش نمی‌آید.

۴. دوستم در مقایسه با / به منظور من قد بلندتر است.

۵. آقای امینی علاوه بر / بر طبق تدریس، نقاشی هم می‌کند.

۲ جای خالی جمله‌های زیر را با حروف اضافه‌ی مناسب پرکنید.

به وسیله‌ی ، به منظور ، به محض ، بر طبق ، بر اثر ، در مقابل

۱. .... شنیدن خبر ازدواج آن‌ها خیلی خوشحال شدم.
۲. برادرم همیشه ..... سختی‌های زندگی مقاومت می‌کند.
۳. کارگردان ..... طناب کُمد را جابه‌جا کردند.
۴. .... گزارش سازمان آمار، جمعیت ایران به هفتاد میلیون نفر رسیده است.
۵. .... جلوگیری از افزایش جمعیت باید سطح سواد و آموزش را گسترش داد.
۶. بعضی از خانه‌ها ..... زمین لرزه، خسارت دیده‌اند.

۳ در هر یک از جمله‌های زیر، برای حروف اضافه از یک مترادف استفاده کنید.

۱. بر طبق/..... آثارهای بین‌المللی، گرمای کره‌ی زمین چند برابر شده است.
۲. خواهرم نسبت به/..... من استعداد و خلاقیت بیشتری دارد.
۳. از نظر/..... من رشته‌ی علوم انسانی جذاب‌تر از رشته‌ی علوم تجربی است.
۴. دوستم در زمینه‌ی/..... انرژی خورشیدی مطالعه می‌کند.
۵. من جعبه‌ها را به وسیله‌ی/..... آسانسور به طبقه‌ی بالا بردم.

۴ جای خالی متن زیر را با حروف اضافه‌ی مناسب کامل کنید.

..... تپه‌ای بلند ..... درخت چناری ایستاده بودم و ..... جریان آب رودخانه نگاه می‌کردم. خورشید آرام آرام داشت غروب می‌کرد. پرندگان ..... آسمان پرواز می‌کردند. ساعتی بعد، هوا تاریک شد. آرام ..... تپه پایین آمدم و ..... روستا حرکت کردم ..... رسیدن ..... خانه بخاری را روشن کردم و ..... آن نشستم. شب ساکت و آرام و سردی بود. رادیو را روشن کردم و ..... موسیقی ملایمی گوش سپردم.

درس بیست و نهم واژه‌های قرضی

زبان فارسی از برخی زبان‌های دیگر کلمه‌هایی را قرض گرفته است. این کلمه‌ها در حوزه‌های مختلف علمی، ادبی، سیاسی، فنی، ورزشی و آشپزی است.

واژه‌های انگلیسی

آدامس، آی‌سی‌یو، اپک، اسکیت، بدمیتون،
بسکتبال، بیس‌بال، فوتbal، والیبال، پوستر،
پیت، واشر، جیپ، چیپس، رول‌پلاک، زیپ،
سوپر، سی‌سی‌یو، شامپو، فریزر، کامپیوتر،
فکس، لنز، لیگ، ترمینال، یونیسف، یونسکو

واژه‌های فرانسوی

آباژور، آپارتمان، آژانس، آسانسور،
آمبولانس، اتوبوس، اسکی، اطلس، بانک،
بلوز، بودجه، پلیس، پوتین، پیانو، پیل،
تراژدی، تمبر، دموکراسی، دیکته، دیپلم، رژیم،
ژاکت، ژله، سانسور، سوپ، سوپله، سیفون،
سینما، فاشیسم، فیلم، کتلت، کمدی، گاز،
گریم، لامپ، ماشین، مترو، نفتالین، واکسن،
هال، یون

واژه‌های روسی

أُتو، استکان، اسکناس، بُشکه، پیراشکی،
ترمز، چمدان، درشكه، سماور، سینی، شنل،
کالباس، کالسکه، کوپه، مدار، واکسن، وان

واژه‌های آلمانی

أُتوبان، برزنٔت، دیزل، ریشر،
شنگ، شنیتسٔل، گشتاپو

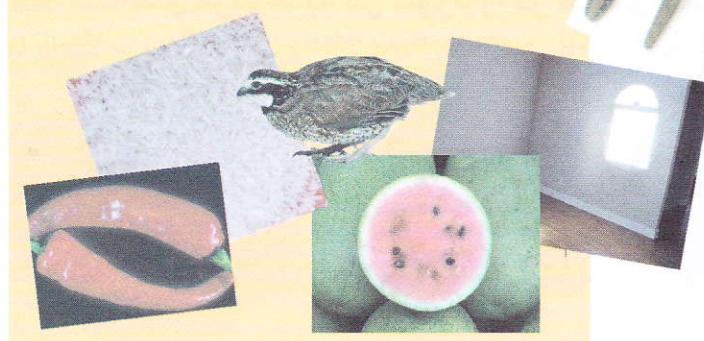
واژه‌های ایتالیایی

اسکله، بوفالو، پیزا، گمرک، لازانيا

واژه‌های مغولی

آقا، اُردو، الاغ، ایل، تومان، چریک،
سوغات، نوکر، یاغی

واژه‌های ٿُركی

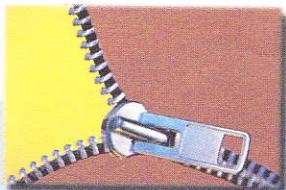
أتاق، بلدرچین، قاشق، یونجه

واژه‌های هندی

بادمجان، برنج، فلفل، هندوانه

۱ هریک از کلمه‌های زیر را به شکل مربوط به آن وصل کنید.

ب

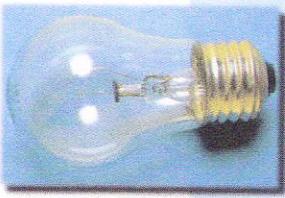
الف

پ

ت

ث

ج

د

خ

ح

ج

۲ کلمه‌های مربوط به هر حوزه را در جاهای خالی بنویسید.

غذا

ورزش

سیاست

هر

۲ کلمه‌های سمت راست را با یک خط به کلمه‌های مربوط به آنها در سمت چپ وصل کنید.

ج. قرمز	الف. غذایی	۶. اُتاق	۱. سازمان
چ. گُمدی	ب. نعنایی	۷. رژیم	۲. کالباس
ح. مرغ	پ. سی‌سی‌یو	۸. واکسن	۳. فلفل
خ. آب	ت. دویست تومانی	۹. اسکناس	۴. شلنگ
د. هاری	ث. یونیسف	۱۰. فیلم	۵. آدامس

۳ در هر دسته از کلمه‌های زیر، یک کلمه با بقیه فرق دارد. زیر آن خط بکشید.

● پوشاك: ژاكت، گُت، ليگ، بلوز، پوتين

● غذا: کالباس، سوب، چيسپ، لازانيا، اُتو

● وسائل آشپزخانه: استکان، پوستر، سماور، قاشق، سينى

● وسائل نقلیه: درشكه، جیپ، آمبولانس، مترو، ترمینال

● گیاهان: هندوانه، بادمجان، برنج، کتلت، فلفل

● پزشكى: سوغات، آى‌سی‌یو، واکسن، سی‌سی‌یو، پانسمان

● ابزارآلات: واشر، رول‌پلاک، اتوبان، سيفون، شلنگ

● ابزار ارتباطي: نوكر، فكس، راديyo، کامپيوتر، تلگراف

۴ در متن زیر، واژه‌های قرضی را مشخص کنید و زیر آنها خط بکشید.

تعطیلات آخر هفته‌ی گذشته را با چند نفر از افراد فamilی در شمال ایران گذراندیم. ما با یک اتوبوس به چالوس رفتیم. جاده‌ی تهران - شمال از وسط کوه‌های البرز می‌گذرد. ما از تونلهای زیادی گذشتیم. قرار است این جاده‌ی کوهستانی به اتوبان تبدیل شود. در طول جاده بارها به مأموران پلیس و ماشین‌های آمبولانس برخوردیم. آنها همواره مراقبند تا در صورت وضعیت اورژانس به کمک مسافران بیایند. خوشبختانه ما در طول این سفر کوتاه با حادثه‌ی بدی مواجه نشدیم. فقط یکی از بچه‌ها پس از خوردن پیراشکی چند ساعتی دچار دلدرد شد. ولی پیش از این که او را نزد دکتر ببریم، مشکلش برطرف شد.

نام آواهای کلمه هایی هستند که برای تقلید صداهای طبیعی و نامیدن آن صداها به کار می رود.

۱- نام آواهای مربوط به انسان

هِن هِن: صدای نفس زدن انسان بر اثر تلاش و خستگی ناشی از آن.

شالاپ شلوپ: صدای برخورد مکرر دست یا پا به آب.

مِن مِن: حالت حرف زدن نامفهوم و همراه با تردید و شک.

پچ پچ: صدای گفت و گوی آهسته و آرام.

قرچ قروچ: صدای خُرد شدن چیزی در زیر دندان یا پا.

تالاپ تلوپ: صدای کوبیدن پا بر زمین.

۲- نام آواهای مربوط به حیوانات

میو میو: صدای گربه

ماما: صدای گاو

واق واق: صدای سگ

کیش کیش: صدایی که برای فرستادن پرندگان به لانه درمی آورند.

قارقار: صدای کلاح

قُدُقد: صدای مرغ

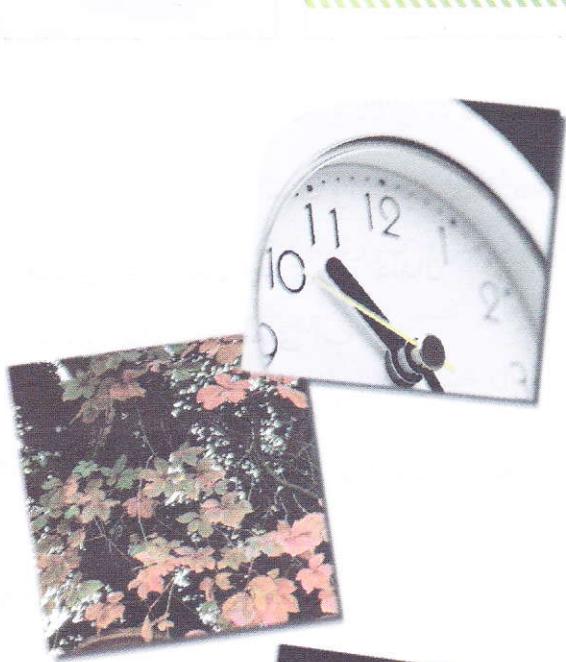
مع مع: صدای بُز

عَرَعَر: صدای الاغ

قوقولی قوقو: صدای خروس
بع بع: صدای گوسفند
جیک جیک: صدای گنجشک
وز وز: صدای زنبور و پشه

تَقْ تَقْ: صدای در زدن
تیک تاک: صدای ساعت
تَلْقْ تُلْقْ: صدای حرکت قطار
جلز و ولز: صدای سوختن چیزی
دلنگ دلنگ: صدای زنگوله
خِش خِش: صدای آرام برگ‌ها و شاخه‌های درخت
تَرْقْ تُرْقْ: صدای شکستن چیزی خشک مثل
چوب

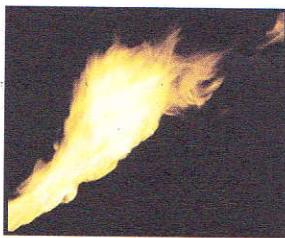
فِش فِش: صدای پاشیده شدن آب
قُلْ قُلْ: صدای جوشیدن مایعات
جَرْجَر: صدای باران
چِكْ چِكْ: صدای افتادن قطره‌های آب
گُرْگُر: صدای شعله‌های آتش
هوهو: صدای وزیدن باد
شُرْشُر: صدای جریان آب
جیرینگ: صدای شکستن چیزی

۱ نام آوای مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

..... ۴ .....

..... ۳ .....

..... ۲ .....

..... ۱ .....

۲ عبارت سمت راست را با یک خط به نام آوای مربوط به آن در سمت چپ وصل کنید.

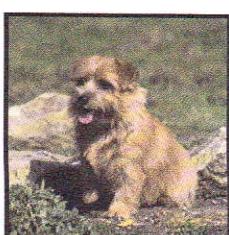
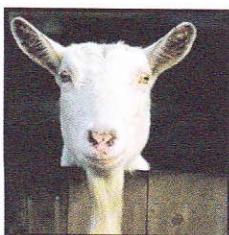
الف. پچ پچ	۱. صدای خُرد شدن چیزی زیر دندان
ب. فش فش	۲. صدای افتادن قطره‌های آب
پ. قرچ قروچ	۳. صدای گفتگوی آهسته و آرام
ت. تلق تلوق	۴. صدایی که برای فرستادن پرنده‌گان به لانه درآورده می‌شود.
ث. چک چک	۵. صدای پاشیده شدن آب
ج. کیش کیش	۶. صدای حرکت قطار

۳ جای خالی جمله‌های زیر را با نام آوای مناسب کامل کنید.

فُل فُل ، جلز و ولز ، تالاب تلوب ، شلاپ شلوپ ، تَقْ تَقْ ، هِن هِن

۱. قابلمهی آب روی شعله‌ی گاز ..... می‌کرد، ولی کسی سُراغش نمی‌رفت.
۲. بچه‌ها در آب ..... می‌کنند.
۳. مرد جوان ..... به در زد و وارد اتاق شد.
۴. کتلت در تابه ..... می‌کرد و سرخ می‌شد.
۵. نرگس به قدری تند دویده است که به ..... افتاده است.
۶. بچه‌های آقای نوری همیشه از پلّه‌ها با ..... بالا و پایین می‌روند.

۴ نام آوای مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

..... ۵ ..... ۴ ..... ۳ ..... ۲ ..... ۱ .....

۵ زیر نام آواهای متن زیر خط بکشید.

چند روز پیش به جنگلی در شمال تهران رفتم. جز صدای هو هوی باد و خشن خش برگ درختها و جیک جیک پرنده گان و گاه قارقار کلا غها صدای دیگری شنیده نمی شد. در حالی که قدم می زدم، صدای شُرُشُر آبی شنیدم. به طرف صدا رفتم. نهر کوچکی بود. سر و صورتم را شستم و کمی در آب شالاپ شلوپ کردم. بعد آتش کوچکی درست کردم. چوب های خیس در آتش جلن و ولز می کردند و می سوختند. اگر جرجر باران شروع نشده بود و من زیر باران خیس آب نشده بودم، می گفتم روزی بسیار خوب و عالی بود.

واژه نامه

درس اول

telefon	تلفن	šahrdār-i	شهرداری
guši	گوشی	xadamāt	خدمات
šomāre-ye telefon	شماره‌ی تلفن	zobāle	زباله
šomāregir	شماره‌گیر	roftegarān	رفتگران
dahani	دهنی	nezārat	نظرات
sim	سیم	sāxt-o-sāz	ساخت‌وساز
faks	فکس	mohandes	مهندس
daftarče-ye telefon	دفترچه‌ی تلفن		شبکه‌های عبور و مرور
telefon-e omumi	تلفن عمومی	šabakehā-ye obur va morur	
telefon-e hamrāh	تلفن همراه	fazā-ye sabz	فضای سبز
kārt-e telefon	کارت تلفن	pārk-e mahalli	پارک محلی
befarmāyid	بفرمایید	pārk-e jangali	پارک جنگلی
buq-e ešqāl mizanad	بوق اشغال می‌زند	rustā	روستا
guši rā barnemidārad	گوشی را بر نمی‌دارد	rustā-yi	روستایی
eštebāh mi-ofstad	اشتباه می‌افتد	kešāvarzi	کشاورزی
tamās gereftam	تماس گرفتم	dāmdāri	دامداری
xat ru-ye xat oftād	خط روی خط افتاد	borj	برج
eškāl dārad	اشکال دارد	rāh-bandān	راه‌بندان
guši dastetān	گوشی دستان	āludegi-ye havā	آلودگی‌ها
simkeši	سیم‌کشی	kombāyn	کمباین
šerkat-e moxāberāt	شرکت مخابرات	mohājerān	مهاجران
telefon-e šahri	تلفن شهری	hume	حومه
telefon-e beyn-e šahri	تلفن بین شهری	raft-o-āmad	رفت‌وآمد
telefon-e xārej az kešvar	تلفن خارج از کشور	šahrvandān	شهروندان
kod-e šahrestān	کد شهرستان	sākenān	ساکنان
kod-e xārej	کد خارج	šowrā-ye šahr	شورای شهر
qat' šode bud	قطع شده بود	kalān šahr	کلان شهر
vasl ast	وصل است	fāzelāb-e šahri	فاضلاب شهری

درس دوم

telefon	تلفن	šahrdār-i
guši	گوشی	xadamāt
šomāre-ye telefon	شماره‌ی تلفن	zobāle
šomāregir	شماره‌گیر	roftegarān
dahani	دهنی	nezārat
sim	سیم	sāxt-o-sāz
faks	فکس	mohandes
daftarče-ye telefon	دفترچه‌ی تلفن	
telefon-e omumi	تلفن عمومی	šabakehā-ye obur va morur
telefon-e hamrāh	تلفن همراه	fazā-ye sabz
kārt-e telefon	کارت تلفن	pārk-e mahalli
befarmāyid	بفرمایید	pārk-e jangali
buq-e ešqāl mizanad	بوق اشغال می‌زند	rustā
guši rā barnemidārad	گوشی را بر نمی‌دارد	rustā-yi
eštebāh mi-ofstad	اشتباه می‌افتد	kešāvarzi
tamās gereftam	تماس گرفتم	dāmdāri
xat ru-ye xat oftād	خط روی خط افتاد	borj
eškāl dārad	اشکال دارد	rāh-bandān
guši dastetān	گوشی دستان	āludegi-ye havā
simkeši	سیم‌کشی	kombāyn
šerkat-e moxāberāt	شرکت مخابرات	mohājerān
telefon-e šahri	تلفن شهری	hume
telefon-e beyn-e šahri	تلفن بین شهری	raft-o-āmad
telefon-e xārej az kešvar	تلفن خارج از کشور	šahrvandān
kod-e šahrestān	کد شهرستان	sākenān
kod-e xārej	کد خارج	šowrā-ye šahr
qat' šode bud	قطع شده بود	kalān šahr
vasl ast	وصل است	fāzelāb-e šahri

بوق آزاد نمی‌زند
خط تلفن

درس سوم

afsāne	افسانه	buq-e āzād nemizanad	بوق آزاد نمی‌زند
adabiyyāt	ادبیات	xat-e telefon	خط تلفن
hekāyat	حکایت		
čāp šodan	چاپ شدن		
qat'	قطع	romān	رمان
roq'i	رقعی	dāstān-e kutāh	داستان کوتاه
vaziri	وزیری	divān-e ašār	دیوان اشعار
jibi	جیبی	romān-e tārixi	رمان تاریخی
nāšer	ناشر	dāstān-e polisi	داستان پلیسی
ketābxān	كتابخوان	elmi	علمی
xešti	خشتشی	elmi-taxayyoli	علمی - تخیلی
gozārešgar	گزارش‌گر	zendegināme	زندگی‌نامه
ejtemā'i	اجتماعی	še'r-e now	شعر نو
ruznāme	روزنامه	sonnati	ستنی
gozāreš	گزارش	nevešte	نوشته
mosāhebe kardan	مصاحبه کردن	mo'āser	معاصر
ettelā'āt	اطلاعات	nevisandegi	نویسنده
AXBĀR	خبر	nevisande	نویسنده
dabir-e servis	دبیر سرویس	neveštan	نوشتمن
virāstār	ویراستار	motarjemi	مترجم
darj	درج	motarjem	مترجم
safhe-ye gozāreš	صفحه‌ی گزارش	tarjome kardan	ترجمه کردن
našriyye	نشریه	sorāyandegi	سرایندگی
montašer šodan	متشرشیدن	sorāyande	سراینده
haftenāme	هفت‌نامه	sorudan	سرودن
māhnāme	ماه‌نامه	romān nevis	رمان‌نویس
faslnāme	فصل‌نامه	quesse	قصه
		jen	جن
		pari	پری

درس چهارم

gozārešgar	گزارش‌گر	sonnati	ستنی
ejtemā'i	اجتماعی	nevešte	نوشته
ruznāme	روزنامه	mo'āser	معاصر
gozāreš	گزارش	nevisandegi	نویسنده
mosāhebe kardan	مصاحبه کردن	nevisande	نویسنده
ettelā'āt	اطلاعات	neveštan	نوشتمن
AXBĀR	خبر	motarjemi	مترجم
dabir-e servis	دبیر سرویس	motarjem	مترجم
virāstār	ویراستار	tarjome kardan	ترجمه کردن
darj	درج	sorāyandegi	سرایندگی
safhe-ye gozāreš	صفحه‌ی گزارش	sorāyande	سراینده
našriyye	نشریه	sorudan	سرودن
montašer šodan	متشرشیدن	romān nevis	رمان‌نویس
haftenāme	هفت‌نامه	quesse	قصه
māhnāme	ماه‌نامه	jen	جن
faslnāme	فصل‌نامه	pari	پری

šabake-ye mahalli	شبکه‌ی محلی	dohaftenāme	دو هفته‌نامه
barnāme-ye xānevāde	برنامه‌ی خانواده	domāhnāme	دو ماهانامه
film	فیلم	sālnāme	سال‌نامه
barnāme-ye kudakān	برنامه‌ی کودکان	modir-e mas'ul	مدیر مسئول
kārtun	کارتون	sardabir	سردیبیر
film-e mostanad	فیلم مستند	sotun	ستون
čāhār mowj	چهار موج	tahlil	تحلیل
mowj-e kutāh	موج کوتاه	siyāsi	سیاسی
mowj-e motevasset	موج متوسط	eqtesādi	اقتصادی
bātri	باتری	farhangi	فرهنگی

درس ششم

kārgardān	کارگردان	tahlilgar	تحلیل‌گر
honarpiše	هنرپیشه	maqālenevis	مقاله‌نویس
sinamā-yi	سینمایی	ruznāmenegār	روزنامه‌نگار
filmnāmenevis	فیلم‌نامه‌نویس		
sedābardār	صدابردار		
filmbardār	فیلم‌بردار	rādiyo	رادیو
tamāšāči	تماشاچی	televiziyon	تلوزیون
komedi	کمدی	ānten	آنن
ešqi	عشقی	kontorol az rāh-e dur	کنترل از راه دور
jangi	جنگی	šabake	شبکه
tarsnāk	ترسناک	xāmuš kardan	خاموش کردن
polisi	پلیسی	barnāmehā-ye varzeši	برنامه‌های ورزشی
jenā-yi	جنایی	paxš-e zende	پخش زنده
namāyeši	نمایشی	mojri	مجری
te'ātr-e sāhr	تئاتر شهر	e'lām-e barnāme	اعلام برنامه
namāyešnāme	نمایشنامه	seryāl	سریال
piyāno	پیانو	šabake-ye sarāsari	شبکه‌ی سراسری

درس پنجم

sedābardār	صدابردار		
filmbardār	فیلم‌بردار	rādiyo	رادیو
tamāšāči	تماشاچی	televiziyon	تلوزیون
komedi	کمدی	ānten	آنن
ešqi	عشقی	kontorol az rāh-e dur	کنترل از راه دور
jangi	جنگی	šabake	شبکه
tarsnāk	ترسناک	xāmuš kardan	خاموش کردن
polisi	پلیسی	barnāmehā-ye varzeši	برنامه‌های ورزشی
jenā-yi	جنایی	paxš-e zende	پخش زنده
namāyeši	نمایشی	mojri	مجری
te'ātr-e sāhr	تئاتر شهر	e'lām-e barnāme	اعلام برنامه
namāyešnāme	نمایشنامه	seryāl	سریال
piyāno	پیانو	šabake-ye sarāsari	شبکه‌ی سراسری

dārusāz	داروساز	viyolon	ویولن
naqšekes̄	نقشه‌کش	gitār	گیتار
naqqāš-e sāxtemān	نقاش ساختمان	čang	چنگ
bannā	بنا	santur	ستور
barqkār	برق‌کار	ney	نی
najjār	نجار	tār	تار
lulekeš	لوله‌کش	daf	دف
šišebor	شیشه‌بر	kamānče	کمانچه
juskār	جوشکار	tonbak	تبک
postči	پستچی	navāzandegi	نوازندگی
darbān	دربان	navāzande	نوازنده
ārāyešgar	آرایشگر	navāxtan	نواختن
xayyāt	خیاط	āhangsāzi	آهنگ‌سازی
nānvā	نانوا	āhangsāz	آهنگ‌ساز
āšpaz	آشپز	āhangsāxtan	آهنگ‌ساختن
tarāškār	تراشکار	xānandegi	خوانندگی
akkās	عکاس	xānande	خواننده
āhangar	آهنگر	xāndan	خواندن
bazzāz	بنّاز	sāz	ساز
kaffāš	کفاش	tarāne	ترانه
qannād	قناد	āvāz	آواز
māhigir	ماهیگیر	orquestr	ارکستر
šekārči	شکارچی		

درس هفتم

درس هشتم

anbordast	انبردست	motexasses	متخصص
āčār	آچار	jarrāh	جراح
qeyči	قیچی	češmpezešk	چشم‌پزشک
pič	پیچ	dandānpezešk	دندان‌پزشک
		dāmpezešk	دامپزشک

āyne	آینه	mohre	مهره
gelgir	گلگیر	mix	میخ
separ	سپر	gire	گیره
čarx	چرخ	pičgušti	پیچ گوشتی
kāput	کاپوت	qalam mu	قلم مو
čerāq-e jelo	چراغ جلو	rande	رنده
šiše-ye aqab	شیشه‌ی عقب	matte	مته
čerāq-e aqab	چراغ عقب	čakkoš	چکش
čerāq-e rāhnamā	چراغ راهنمای	arre-ye dasti	اره‌ی دستی
sandoq aqab	صندوق عقب	sonbāde	سنباذه
barf pākkon	برف پاک کن	arre-ye barqi	اره‌ی برقی
dāšbord	داشبورد	kelid	کلید
farmān	فرمان	serāhi	سهراهی
kelāč	کلاچ	piriz	پریز
tormoz	ترمز	došāxe	دوشاخه
gāz	گاز	sim	سیم
dande	دنده	sarpič	سرپیچ
xalās kardan	خلاص کردن	fāzmetr	فاز متر
estārt zadan	استارت زدن	simčin	سیم چین
tormoz dasti	ترمز دستی	dambārik	دمباریک
tormoz kardan	ترمز کردن	bil	بیل
kamarband-e imeni	کمربند ایمنی	šenkeš	شنکش
lāstik	لاستیک	bilče	بیلچه
ta'mirgāh	تعمیرگاه	ābpāš	آبپاش
ta'mirkār	تعمیر کار	šelang	شلنگ
vasile-ye naqliyye	وسیله‌ی نقلیه	forqun	فرغون
kupe	کوپه		
xat-e āhan	خط آهن		
vāgon	واگن	šiše-ye jelo	شیشه‌ی جلو

درس نهم

sarmāyegozāri	سرمایه‌گذاری	kābin	کابین
čarxe-ye tejārat	چرخه‌ی تجارت	motor	موتور
nerx	نرخ	bāl	بال
bahre-ye bānki	بهره‌ی بانکی	lokomotiv	لوکوموتیو
towlid	تولید	sakku	سکو
towzi'	توزيع	zin	زین
masraf	صرف	rekāb	رکاب
eqtesād	اقتصاد	zanjir	زنگیر
bāzargāni	بازرگانی		
e'tebār	اعتبار		

درس دهم

rag-e asabi	رگ عصبی	daste ček	دسته‌چک
jomjome	جمجمه	ček	چک
ostoxān	استخوان	ček-e ramzdār	چک رمزدار
maqz	معز	vāriz kardan	واریز کردن
noxā'	نخاع	vām gereftan	وام گرفتن
sotun-e mohre	ستون مهره	dāyere-ye arzi	دایره‌ی ارزی
moxče	مخچه	arz	ارز
qalb	قلب	tabdil kardan	تبديل کردن
sorxrag	سرخرگ	arz-e xāreji	ارز خارجی
siyāhrag	سیاه‌رگ	towzi' konande	توزیع کننده
muyrag	مویرگ	kālā	کالا
dastgāh-e gardeš-e xun	دستگاه گردش خون	sāder kardan	صادر کردن
rag-e xuni	رگ خونی	towlidkonandegān	تولید کنندگان
tapidan	تپیدن	masrafkonande	صرف کننده
gāz karbonik	گاز کربنیک	mahsul	محصول
oksižen	اکسیژن	vām-e bānki	وام بانکی
dastgāh-e tanaffos	دستگاه تنفس	towlid-e anbuh	تولید انبوه

xordsāli	خردسالی	dahān	دهان
kudaki	کودکی	bini	بینی
nowjavāni	نوجوانی	nāy	نای
javāni	جوانی	šoš	شش
miyānsālegi	میان سالگی	nāyže	نایزه
piri	پیری	nāyžak	نایژک
āšnā šodan	آشنا شدن	dam	دم
mojarrad	مجرّد	bāzdam	بازدم
xāstegāri kardan	خواستگاری کردن	dastgāh-e govāreš	دستگاه گوارش
nāmzad	نامزد	govāreš	گوارش
bā ham nāmzad budan	با هم نامزد بودن	bozāq	بزاق
ezdevāj kardan	ازدواج کردن	taraššoh šodan	ترشح شدن
mote 'ahhel	متاہل	bal'	بلغ
bārdār šodan	باردار شدن	šire-ye govāreši	شیره‌ی گوارشی
be donyā āvardan	به دنیا آوردن	hazm šodan	هضم شدن
bačcedār	بچه‌دار	jazb šodan	جذب شدن
nowzād	نوزاد	daf' šodan	دفع شدن
širxār	شیرخوار	gelu	گلو
zabān bāz kardan	زبان باز کردن	meri	مری
xordsāl	خردسال	me'de	معده
boluq	بلوغ	kabed	کبد
nowjavān	نوجوان	kise-ye safrā	کیسه‌ی صفرا
javān	جوان	tahāl	طحال
bozorgsāl	بزرگ‌سال	lozolme'de	لوز المعده
āšeq-e ham šodan	عاشق هم شدن	rude-ye kučak	روده‌ی کوچک
az ham jodā šodan	از هم جدا شدن	rude-ye bozorg	روده‌ی بزرگ
talāq	طلاق	āpāndis	آپاندیس
ezdevāj-e mojaddad	ازدواج مجدد		
miyānsāli	میان سالی		
sālxordegī	سالخوردگی	nowzādi	نوزادی

درس دوازدهم

درس سیزدهم

درس چهاردهم

fešār	فشار		
dard	درد	didan	دیدن
hassās	حساس	binā-yi	بینایی
zudranj	زو درنج	kur	کور
āzorde	آزرده	šabkuri	شب کوری
badbin	بد بین	durbin	دوربین
taht-e ta'sir	تحت تأثیر	nazdikbin	نزدیک بین
ārām	آرام	šenidan	شنیدن
xunsard	خونسرد	šenavā-yi	شناوی
ajale	عجله	sangin	سنگین
delvāpas	دل پاس	sam'ak	سمعک
negarān	نگران	kar	کر
puyā	پویا	češidan	چشیدن
bāhuš	با هوش	bu'idan	بوییدن
mon'atef	منعطف	bu	بو
bolandparvāz	بلند پرواز	češā-yi	چشایی
tanbal	تنبل	talxi	تلخی
ahmaq	احمق	šuri	شوری
qāte'	قاطع	širini	شیرینی
qāne'	قانع	torši	ترشی
lajuj	لジョج	buyā-yi	بُویایی
ablah	ابله	lams kardan	لمس کردن
nā-omid	نامید	lāmese	لامسه
havāspart	حوالس پرت	garmi	گرمی
bivojdān	بی و جدان	sardi	سردی
sangdel	سنگ دل	zebri	زبری
bāšo'ur	با شعور	narmi	نرمی

xejālati	خجالتى	birahm	بى رحم
tarsidan	ترسیدن	durandiš	دوراندىش
samimi	صميمى	fadākār	فداكار
harāsan	هراسان	manteqi	منطقى
sarāsime	سراسيمە	vāqe'bin	واقع بىن
xejālat keşidan	خجالت كشيدن	qeyr-e ātefi	غير عاطفى
ta'a jjob kardan	تعجب كردن	ātefi	عاطفى
nārahāt	ناراحت	ehsāsāti	احساساتى
labxand zadan	لبخند زدن		

درس پانزدهم

درس شانزدهم

xošhāli	خوشحالى
xošhāl	خوشحال
tars	رس
tarsu	رسو
tešnegi	تشنگى
tešne	تشنه
gorosnegi	گرسنگى
gorosne	گرسنه
xastegi	خستىگى
xaste	خسته
xodxāhi	خودخواهى
xodxāh	خودخواه
negarāni	نگرانى
negarān	نگران
ta'a jjob	تعجب
mote'ajjob	متعجب
xašm	خشى
xašmgin	خشمىگىن
xejālat	خجالت

درس هفدهم

jā oftāde	جا افتاده	goldār	گل دار
sofre	سفره	rāhrāh	راه راه
āšpazi	آشپزی	xayyāt	خیّاط
jā oftādan	جا افتادن	model	مدل
farangi	فرنگی	sefāreš dādan	سوارش دادن
tabx	طبع	olgu	الگو
polo	پلو	boreš zadan	برش زدن
xoreš	خورش	duxtan	دختن
ābgušt	آبگوشت	porov	پرو
āš	آش	porov kardan	پرو کردن
kufte	کوفته	čarx-e xayyāti	چرخ خیاطی
kabāb	کباب	suzan	سوzen
pitzā	پیتزا	nax-e kuk	نخ کوک
sosis	سوسیس	kāqaz-e olgu	کاغذ الگو
kālbās	کالباس	angoštāne	انگشتانه
lāzāniyā	لازانیا	qerqere	قرقره
mākāroni	ماکارونی	sanjāq qofli	سنحاق قفلی
hamberger	همبرگر	metr	متر
adviye	ادویه	majalle-ye xayyāti	مجله‌ی خیاطی
felfel	فلفل	yaqe gerd	یقه گرد
zardčube	زرد چوبه	yaqe eski	یقه اسکی
dārčin	دار چین	yaqe haft	یقه هفت
za'ferān	زعفران	āstin kutāh	آستین کوتاه
zire	زیره	āstin boland	آستین بلند
somāq	سماق	āstin halqe'i	آستین حلقه‌ای
golpar	گل پر	pilidār	پیلی دار
hel	هل	gošād	گشاد
		tang	تنگ

tahavvo'	تهوّع	ābkeš kardan	آبکش کردن
tir kešidan	تیر کشیدن	dam kardan	دم کردن
ehsās-e za'f kardan	احساس ضعف کردن	dam kešidan	دم کشیدن
fešār-e xun	فشار خون	kate kardan	کته کردن
zarabān-e qalb	ضریان قلب	čāšni zadan	چاشنی زدن
čarbi	چربی	tah gereftan	ته گرفتن
qand-e xun	قند خون		
āzmāyeš-e kāmel-e xun	آزمایش کامل خون		
edrār	ادرار	serom	سرم
madfu'	مدفوع	časb-e zaxm	چسب زخم
nāštā	ناشتا	māye'-e zedd-e ofunikonande	مایع ضد عفونی کننده
āzmāyešgāh	آزمایشگاه	bānd	باند
javāb-e āzmāyeš	جواب آزمایش	guši-ye pezeški	گوشی پزشکی
jerāhat	جراحت	daraje	درجہ
boridan	بریدن		دستگاه اندازه گیری فشار خون
boridegi	بریدگی	dastgāh-e andāzegiri-ye fešār-e xun	
zarb didan	ضرب دیدن	motexasses-e kudakān	متخصص کودکان
zarbdidegi	ضرب دیدگی		متخصص قلب و عروق
pič xordan	پیچ خوردن	motexasses-e qalb va oruq	
pičxordegi	پیچ خوردگی		متخصص زنان و زایمان
suxtan	سوختن	motexasses-e zanān va zāyemān	
suxtegi	سوختگی	motexasses-e pust va mu	متخصص پوست و مو
šekastan	شکستن		متخصص دستگاه گوارش
šekastegi	شکستگی	motexasses-e dastgāh-e govāreš	
motevarrem	متورم	ravānpezešk	روان پزشک
kuftegi	کوفتگی	sargije	سرگیجه
gazidan	گزیدن		چشم هایم سیاهی می رود
gazidegi	گزیدگی	češmhāyam siyāhi miravad	

درس هجدهم

درس نوزدهم

انشاءالله به پای هم پیر شوید

enšā' allāh be pā-ye ham pir šavid

tavallodat mobārak   تولد مبارک
قدم نورسیده مبارک

qadam-e nowreside mobārak

češm-e šomā rowšan   چشم شما روشن
انشاءالله عروسی اش را ببینید

enšā' allāh arusi-yaš rā bebinid

be salāmati   به سلامتی

xodāhāfez	خدا حافظ
xodānegahdār	خدا نگهدار
be salāmat	به سلامت
safar be xeyr	سفر به خیر
xoš begozarad	خوش بگذرد
be amān-e xodā	به امان خدا
agar zahmati nist	اگر زحمتی نیست...
lotfan	لطفاً...
dast-e šomā dard nakonad	دست شما درد نکند
zahmat kešidid	زحمت کشیدید
motešakkeram	متشکرم
sepāsgozāram	سپاس گزارم
xeyli mamnon	خیلی ممنون
bebaxšid	ببخشید
ma?zerat mixāham	معدرت می خواهم.
āfiyat bāšad	اعفیت باشد
eydetān mobārak	عید تان مبارک
sāl-e now mobārak	سال نو مبارک
xeyli mote?assefam	خیلی متأسفم
tasliyat arz mikonam	تسليت عرض می کنم
qam-e āxaretān bāšad	غم آخر تان باشد
omidvāram movaffaq bāšid	امیدوارم موفق باشید
enšā'allāh movaffaq mišavid	انشاءالله موفق می شوید
mobārak bāšad	مبارک باشد

درس بیستم

āb-o havā	آب و هوا	
afzāyeš	افزایش	
kāheš	کاهش	
damā-ye havā	دمای هوا	
bārandegi	بارندگی	
āb-o havā-ye mo'tadel	آب و هوای معتدل	
āb-o havā-ye kuhestāni	آب و هوای کوهستانی	
	آب و هوای خشک و بیابانی	
āb-o havā-ye xoš va biyābāni		
āb-o havā-ye qotbi	آب و هوای قطبی	
āb-o havā-ye ostovā-yi	آب و هوای استوایی	
mo'tadel	معتدل	
martub	مرطوب	
rotubat	رطوبت	
mo'tadel-e kuhestāni	معتدل کوهستانی	
bāreš	بارش	
garm va martub	گرم و مرطوب	

orānus	اورانوس	damāsanj	دماستنج
nepton	نپتون	garmā	گرما
poloton	پلوتون	sarmā	سرما
setāre	ستاره	sāntigerād	سانتی گراد
qotb-e šomāl	قطب شمال	fārenhāyt	فارنهایت
qotb-e junub	قطب جنوب	sardsir	سرد سیر
javv	جو (= اتمسفر)	garmsir	گرم سیر
xatt-e ostovā	خط استوا	havā xub ast	هوا خوب است
helāl-e māh	هلال ماه	tufāni	توفانی
badr-e kāmel	بدر کامل	havā garm ast	هوا گرم است
mahtāb	مهتاب	havā sard ast	هوا سرد است
šahāb sang	شهاب سنگ	havāšenāsi	هواشناسی
setāre-ye donbāledār	ستاره‌ی دنباله‌دار	kāršenās-e āb-o havā	کارشناس آب و هوا
fazā	فضا	vaz'-e havā	وضع هوا
seyr kardan	سیر کردن	gozāreš dādan	گزارش دادن
su su zadān	سو سو زدن	hadd-e aqal	حداقل
dobb-e akbar	دب اکبر	hadd-e aksar	حداکثر
dobb-e asqar	دب اصغر	e'lām kardan	اعلام کردن
setārešenās	ستاره‌شناس		
kahkešān-e rāh-e širi	کهکشان راه شیری		
sayyāre	سیاره	manzume-ye šamsi	منظومه‌ی شمسی
partow	پرتو	xoršid	خورشید
amud tābidan	عمود تابیدن	atārod	عطارد
māyel tābidan	مایل تابیدن	zohre	زهره
tābeš	تابش	zamin	زمین
tolu' Kardan	طلوع کردن	māh	ماه
qorub kardan	غروب کردن	merrix	مریخ
gardeš	گردش	moštari	مشتری
sāye	سایه	zohal	زحل

درس بیست و یکم

درس بیست و دوم

šotor	شتر	māhgereftegi	ماهگرفتگی (= خسوف)
āhu	آهو	xoršidgereftegi	خورشیدگرفتگی (= کسوف)
sanjāb	سنجب		
Jujetiqi	جوچه تیغی		
palang	پلنگ	pestāndārān	پستانداران
rubāh	روباہ	parandegān	پرندگان
dārkub	دارکوب	xazandegān	خزندگان
tāvus	طاووس	dozistān	دوزیستان
tuti	طوطی	māhi-hā	ماهی‌ها
oqāb	عقاب	pašm	پشم
joqd	جغد	mu	مو
šāne be sar	شانه به سر	xaz	خر
morqābi	مرغابی	par	پر
mār	مار	pulak	پولک
āftābparast	آفتاب پرست	nok zadan	نوك زدن
mārmulak	مارمولک	niš zadan	نیش زدن
temsāh	تمساح	šāx zadan	شاخ زدن
lākpošt	لاکپشت	panje kešidan	پنجه کشیدن
qurbāqe	قریباغه	lagad zadan	لگد زدن
ābziyān	آبزیان	parvāz kardan	پرواز کردن
māhi	ماهی	xazidan	خرزیدن
kuse	کوسه	davidan	دویدن
xarčang	خرچنگ	šenā kardan	شنا کردن
arus-e daryā-yi	عروس دریایی	towlid-e mesl	تولید مثل
hašt pā	هشت پا	toxmgozār	تخم‌گذار
setāre-ye daryā-yi	ستاره دریایی	baččezā	بچه‌زا
kasri	کسری	janin	جنین
		gavazn	گوزن
		kargadan	کرگدن

درس بیست و سوم

vaqt-e āzād	وقت آزاد	a'šār	اعشار
vaqt-e edāri	وقت اداری	tavāndār	توان دار
vaqt-e šar'i	وقت شرعی	darsadi	در صدی
vaqt-e molāqāt	وقت ملاقات	mohāsebe	محاسبه
vaqtgir	وقت گیر	be alāve	به علاوه
tamām vaqt	تمام وقت	menhā	منها
nime vaqt	نیمه وقت	zarbdar	ضربدر
		taqsim bar	تقسیم بر

درس بیست و پنجم

درس بیست و چهارم

do bo'di	دو بعدی		
tul	طول	naresidan	نرسیدن
arz	عرض	vaqt gereftan	وقت گرفتن
beyzi	بیضی	vaqt dādan	وقت دادن
dāyere	دایره	āxar-e vaqt	آخر وقت
mosallas	مثلث	daqiqan	دقیقاً
mostatil	مستطیل	ra's	رأس
morabba'	مربع	sar-e sā'at	سر ساعت
se bo'di	سه بعدی	tul kešidan	طول کشیدن
ertefā'	ارتفاع	be moqe' naresidan	به موقع نرسیدن
moka'ab	مکعب	dir kardan	دیر کردن
kore	کره	vaqtšenās	وقت شناس
heram	هرم	vaqt gozāštan	وقت گذاشت
ostovāne	استوانه	alān	الان
maxrut	مخروط	az nime gozaštan	از نیمه گذشتن
zāviye	زاویه	dirvaqt	دیر وقت
mohit	محیط	az vaqt gozaštan	از وقت گذشتن
masāhat	مساحت	šabāneruz-i	شبانه روزی
zel'	ضلع	be mahz-e inke	به محض این که
markaz	مرکز	bimoqe'	بی موقع

hanuz	هنوز	qotr	قطر
aknun	اکنون	nim dāyere	نیم دایرہ
nāgahān	ناگهان	šo'ā?	شعاع
fe'lan	فعلاً	čand zel'-i	چند ضلعی
fowran	فوراً	panj zel'-i	پنج ضلعی
belāfāsele	بلا فاصلہ	šeš zel'-i	شش ضلعی
haftē be hafte	هفتہ بے هفتہ	hašt zel'-i	هشت ضلعی
sāl ta sāl	سال تا سال		
hame jā	همہ جا		
har jā	هر جا	kāmelan	کاملاً
hič jā	ھیچ جا	taqriban	تقریباً
in jā	اینجا	kami	کمی
ān jā	آنجا	ziyād	زیاد
bālā	بالا	xeyli	خیلی
pā'in	پایین	besyār	بسیار
ru	رو	kamtar	کمتر
zir	زیر	bištar	بیشتر
jelo	جلو	bi andāze	بی اندازہ
aqab	عقب	inqadr	این قدر
intaraf	این طرف	ānqadr	آن قدر
āntaraf	آن طرف	harqadr	هر قدر
hatman	حتماً	čandān	چندان
mosallaman	مسلماً	kam	کم
vāqe'an	واقعاً	hamiše	همیشه
aslan	اصلاً	ma'mulan	معمولًا
bišak	بی شک	gāhi	گاہی
albatte	البتہ	be nodrat	بے ندرت
bigomān	بی گمان	hičvaqt	ھیچ وقت
motma'ennan	مطمئناً	hargez	ہرگز

درس بیست و ششم

be xāter-e in ke	به خاطر این که	be hič vajh	به هیچ وجه
barāye ān ke	برای آن که	šāyad	شاید
be in dalil ke	به این دلیل که	ehtemālan	احتمالاً
magar in ke	مگر این که	be gomānam / be gamānam	به گمان
agar če	اگرچه	kāš	کاش
be šart-e ān ke	به شرط آن که	kāški	کاشکی
be in šart ke	به این شرط که	eykāš	ای کاش
bā vojud-e in ke	با وجود این که	āyā	آیا
qabl az ān ke	قبل از آن که	magar	مگر
pas az ān ke	پس از آن که	četor	چطور
hamān qadr ke	همان قدر که		
tā hadd-e emkān	تا حد امکان		

درس بیست و هشتم

درس بیست و هفتم

be	به	ammā	اما
az	از	zirā	زیرا
dar	در	čon	چون
bā	با	yā	یا
tā	تا	niz	نیز
joz	جز	pas	پس
barāye	برای	ke	که
az taraf-e	از طرفِ	tā	تا
bar asar-e	بر اثرِ	hamin ke	همین که
bar xalāf-e	بر خلافِ	vaqtī ke	وقتی که
bar tebq-e	بر طبقِ	hengāmi ke	هنگامی که
bar asās-e	بر اساسِ	be mahz-e in ke	به محض این که
be mahz-e	به محض	dar natije	در نتیجه
nesbat be	نسبت به	banābar in	بنابراین
dar moqāyese bā	در مقایسه با	be hamin ellat	به همین علت

vašer	واشر	az nazar-e	از نظر
jip	جیپ	be nazar-e	به نظر
čips	چیپس	bar aks-e	بر عکس
rolpelák	رول پلاک	dar zamine-ye	در زمینه‌ی
zip	زیپ	be manzur-e	به منظور
super	سوپر	alāve bar	علاوه بر
sisiyu	سی سی یو	be vasile-ye	به وسیله‌ی
šampu	شامپو	bālā-ye	بالای
firizer	فریزر	dar moqābel-e	در مقابل
kāmpiyoter	کامپیوتر	jelo-ye	جلوی
faks	فکس	zir-e	زیر
lenz	لنز	ru-ye	روی
lig	لیگ	pošt-e	پشت
terminál	ترمینال	beyn-e	بین
yunisef	يونیسف	kenār-e	کنار
yunesko	يونسکو	be taraf-e	به طرف
ābāžur	آبازور		
āpārtemān	آپارتمان		
āžāns	آژانس	ādāms	آدams
āsānsor	آسانسور	āysiyu	آی سی یو
āmbolāns	آمبولانس	opek	اپک
otobus	اتوبوس	eskeyt	اسکیت
eski	اسکی	badminton	بدمیتون
atlas	اطلس	basketbāl	بسکتبال
bānk	بانک	baysbāl	بیس بال
boluz	بلوز	futbāl	فوتبال
bujje	بودجه	vālibāl	والیبال
polis	پلیس	poster	پوستر
putin	پوتین	pit	پیت

درس بیست و نهم

āžāns	آژانس	ādāms	آدams
āsānsor	آسانسور	āysiyu	آی سی یو
āmbolāns	آمبولانس	opek	اپک
otobus	اتوبوس	eskeyt	اسکیت
eski	اسکی	badminton	بدمیتون
atlas	اطلس	basketbāl	بسکتبال
bānk	بانک	baysbāl	بیس بال
boluz	بلوز	futbāl	فوتبال
bujje	بودجه	vālibāl	والیبال
polis	پلیس	poster	پوستر
putin	پوتین	pit	پیت

otu	اتو	piyāno	پیانو
estekān	استکان	pil	پیل
eskenās	اسکناس	terāžedi	تراژدی
boške	بشكه	tamr	تمبر
pirāški	پیراشکی	demokrāsi	дموکراسی
tormoz	ترمز	dikte	دیکته
čamedān	چمدان	diplom	دیپلم
doroške	درشكه	režim	رژیم
samāvar	سماور	žākat	ژاکت
sini	سینی	žele	ژله
šenel	شنل	sānsor	سانسور
kālbās	کالباس	sup	سوپ
kāleske	کالسکه	sufle	سوفلہ
kupe	کوپہ	sifun	سیفون
medāl	مدال	sinamā	سینما
vāksan	واکسن	fāšism	فاشیسم
vān	وان	film	فیلم
otubān	اتوبان	kotlet	کتلت
berezent	برزنت	komedi	کمدی
dizel	دیزل	gāz	گاز
rišter	ریشر	girim	گریم
šelang	شلنگ	lāmp	لامپ
šenitsel	شنتسل	māšin	ماشین
geštāpo	گشتاپو	metro	مترو
eskele	اسکله	naftālin	نفتالین
bufālo	بوفالو	vāks	واکس
pitzā	پیتزا	hāl	هال
gomrok	گمرک	yon	یون

mā mā	ما ما	lāzāniyā	لازانيا
vāq vāq	واق واق	āqā	آقا
kiš kiš	کیش کیش	ordu	اردو
qār qār	قار قار	olāq	الاغ
qod qod	قد قد	il	ایل
ma' ma'	مع مع	tufān	توفان
ar ar	عر عر	čerik	چریک
qu quli qu qu	قوقولی قوقو	soqāt	سوغات
ba' ba'	بع بع	nowkar	نوكر
jik jik	جیک جیک	yāqi	یاغی
vez vez	وز وز	otāq	اتاق
taq taq	تق تق	belderčin	بلدرچین
tik tik	تیک تیک	qāšoq	قاشق
talaq toluq	تلق تلوق	yonje	يونجه
jelezz-o velez	جلز و ولز	bādemjān	بادمجان
dalang dalang	دلنگ دلنگ	berenj	برنج
xeš xeš	خش خش	felfel	فلفل
taraq toruq	ترق تروق	hendevāne	هندوانہ
feš feš	فش فش		
qol qol	قل قل		
jar jar	جر جر	hen hen	هن هن
ček ček	چک چک	šālāp šolup	شالاپ شلوب
gor gor	گر گر	men men	من من
hu hu	هو هو	peč peč	پچ پچ
šor šor	شر شر	qereč qoruč	قرچ قروچ
jiring	جیرینگ	tālāp tolup	تالاپ تلوب
		miyu miyu	میومیو

درس سی ام

پاسخ نامہ

درس اول

روستا	شهر
کشاورزی	فاضلاب شهری
دره	کارخانه
تراکتور	راهبندان
دامداری	برج
هوای تمیز	آلودگی هوا
مزرعه	

۱. ث
۲. پ
۳. ت
۴. ب
۵. الف

تمرین ۲

الف: ال، ؟۱۱۸

ب: بله، بفرمایید.

الف: ببخشید سازمان صنایع دستی را می خواهم.

ب: گوشی دستان. (چند لحظه بعد) یادداشت.

کنید: ۸۸۹۰۲۱۲۳

الف: ال، شرکت مخابرات؟

ب: بله، بفرمایید.

الف: ببخشید شماره‌ی تلفن ۰۴۵ ۲۲۲۳۰۰۴۵ یا مرتب

بوق اشغال می‌زند یا کسی گوشی را برنمی‌دارد.

ب: چند لحظه گوشی را نگه دارید. این خط اشکالی

ندارد. احتمالاً سیم‌کشی داخل ساختمان یا دستگاه

تلفن خراب است.

۱. اشتباه می‌افتد

۲. بوق اشغال می‌زند

۳. وصل کرد

۴. خط روی خط افتاده است

۵. اشکالی ندارد

۱. شهرداری

۲. شهروندان

۳. رفت‌وآمد

۱. ساخت و ساز

۲. شهرداری

۳. حومه

۴. شورای شهر

۵. کلان شهر

۶. روستا

۱. ت

۲. ب

۳. الف

روستای، شهر، امکانات، آلودگی، راهبندان،

باغ، روستایی‌ها، برج‌های، بوق

۴

۳. پ

۴. الف

۱. ب

۵. ت

۲. ث

۵

تلفن می‌کردم ، اشغال بود ، بوق آزاد زد ،
اشتباه افتداده بود ، شماره ، گوش را بر نمی‌داشت ،
تماس بگیرید ، گذاشت

درس سوم

۱

۴. پ

۱. ج

۵. الف

۲. ب

۶. ت

۳. ج

۲

۱. شاعر

۳

۲. نویسنده

۴

۳. مترجم

درس چهارم

۱

۶. ت

۱. الف

۷. ب

۲. ث

۸. ث

۳. ب

۹. ت

۴. ب

۱۰. پ

۵. ت

۳. رقیعی

۴

۱. چاپ می‌شوند

۵

۴. رقیعی و وزیری

۲. ناشر

۶

۵. خشتی

۷

۴. ب

۱. ث

۵. ج

۲. پ

۶. ت

۳. الف

۴. نادرست

۱. درست

۵. درست

۲. درست

۶. نادرست

۳. نادرست

۴. درج

۱. روزنامه‌نگار

۵. ستون‌های

۲. گزارش

۶. متصفحه می‌کند

۳. متصفحه می‌شود

۲. اقتصادی

۱. سیاسی

۳. فرهنگی

درس ششم

۴. اجتماعی

۵. ورزشی

۶

خبرنگارها ، گزارش‌گر ، گزارش ، مصاحبه می‌کند،
تحلیل می‌کند ، خبر ، روزنامه‌نگاری

۳. تار	۱
۴. کمانچه	۲. نبیک
۵. گیتار	۳. نی

۲. ترسناک	۱
۴. نمایشنامه‌ها	۱. تئاتر شهر
۵. کمدی	۲. پلیس جنایی

۳. درست	۱
۴. نادرست	۱. درست
۵. درست	۲. درست

۴. الف	۱. ت
۵. ج	۲. پ
۶. ب	۳. ث

بلیت ، بازیگران ، سینما ، خواننده‌ای
گیتار ، کمدی ، ترسناکی

درس هفتم

۳. درست	۱
۴. نادرست	۱. نادرست
۵. درست	۲. نادرست

۱. اعلام برنامه می‌کند	۴. عوض کنید
۲. خانواده‌ها	۵. روشن کنید
۳. شهر یا استان	۶. می‌گیرد

۷

آ	ن	ت	ن
م	ی	ل	ف
ب	ا	ت	ر
س	ر	ی	ا
ک	ا	ر	ت
		و	ن

۴. الف	۱. پ
۵. ث	۲. ب
۶. ت	۳. ج

۴. شبکه	۱. سریال
۵. کارتون	۲. فیلم
۶. مستند	۳. موج کوتاه

۸

۳. لوله‌کش	۱
۴. برق‌کار	۱. آشپز
۵. جراح	۲. نقشه‌کش

۵. ب ۳. ث
۶. ج ۴. الف

۵

۳. فرغون ۱. بیلچه
۴. متر ۲. آبپاش

۷

برق ، بیل ، پیچ گوشتی ، میخ ، ارهای ، شغل‌های

درس نهم

۱. برف پاک کن ۴. کمربند اینمنی
۲. دنده ۵. دندنهای
۳. هوایپیما ۶. خط آهن

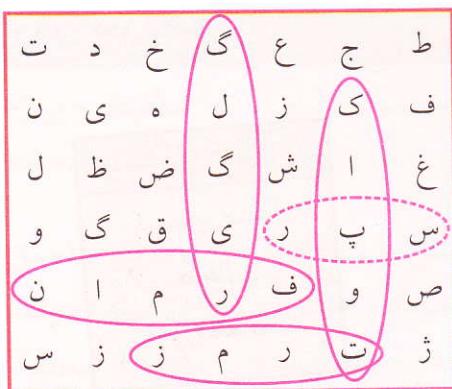
۱

۱. ب ۴. ج
۲. ت ۵. الف
۳. ث ۶. ب

۴

۱. خلاص کنید ۴. استارت زد
۲. چراغ راهنمای ۵. رکاب می‌زنند
۳. وسیله‌ی نقلیه

۳

۳. نانوا ۱. خیاط
۴. آهنگر ۲. ماهیگیر
۵. نقاش ساختمان

۳. پ ۱. ب
۴. الف ۲. ث
۵. ت

بنایی ، برق‌کار ، نجار ، نقاش ساختمان ،
لوله‌کش ، شیشه‌بر ، پزشک

درس هشتم

۱. ج ۵. ب
۲. ث ۶. ب
۳. ت ۷. الف
۴. ج ۸. ج

۱. قلم مو ۵. بیل
۲. متله ۶. ارهی برقی
۳. فرغون ۷. پیچ گوشتی
۴. پریز ۸. سیم چین

۱. آبپاش ۴. متله
۲. سنباده ۵. قلم مو
۳. ارهی دستی ۶. شلنگ

۱. ت ۲. پ

۵

موتور ، اتومبیل ، رکاب بزند ، وسیله‌ی نقلیه ، وسیله

درس دهم

۱. الف

۲. ت

۳. ب

۴. ث

۵. الف

۶. ب

۲

۳

تولید انبوه

۱. وام بانکی

۲. اعتبار

۴

۳. ث

۱. ت

۲. الف

۵

توزيع ، مصرف‌کنندگان ، کالاهای ، چک ،

نقد ، مصرف ، فروشنده‌های

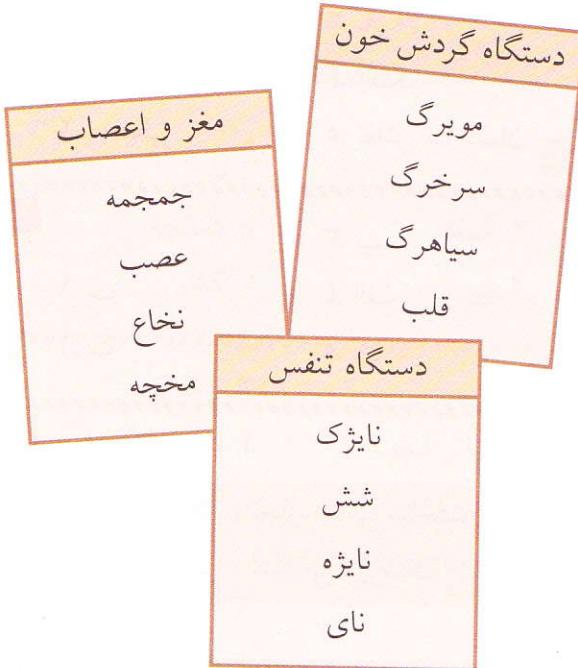
درس یازدهم

۱. دستگاه گوارش

کیسه‌ی صفرا

طحال

لوزم‌المعده

۱. گوارشی
۲. سرخرگ‌ها
۳. بازدم
۴. روده‌ی بزرگ
۵. می‌پید
۶. ستون مهره‌ها

۳. استخوان

۱. بلع
۲. عصب
۳. ترشح می‌شود
۴. کبد

۲

۴

۵

ر	ه	و	ن	د	ی	س	ت	چ	ی	ه	ا	ع	ن	خ	ا	س	ب	ع
ر	ه	و	ن	د	ی	س	ت	چ	ی	ه	ا	ع	ن	خ	ا	س	ب	ع
ر	ه	و	ن	د	ی	س	ت	چ	ی	ه	ا	ع	ن	خ	ا	س	ب	ع
ر	ه	و	ن	د	ی	س	ت	چ	ی	ه	ا	ع	ن	خ	ا	س	ب	ع
ر	ه	و	ن	د	ی	س	ت	چ	ی	ه	ا	ع	ن	خ	ا	س	ب	ع

درس سیزدهم

۳. ت

۴. ث

۵. ب

۱. الف

۲. پ

۳. ث

۴. الف

۵. پ

۱. ت

۲. ب

- ۳. بو می کنیم
- ۴. می چشیم
- ۵. لمس می کنیم

- ۱. می شنویم
- ۲. می بینیم

۳. ب

۴. الف

۵. ث

۱. ت

۲. پ

حوالا پنجگانه ، چشم ، می شنویم ، می چشیم ،
بوها ، پوست ، نزدیک بین ، سنگین

درس چهاردهم

- ل جو ج = سمجح
- ن ا مید = مأي وس
- س ن گ دل = بى رحم

- ح و اس پرت = گیج
- ز و د رنج = حساس
- خ و ن سر د = آرام

- با هوش ≠ احمق
- نگران ≠ آسوده خیال
- قانع ≠ بلند پرواز

- تنبل ≠ پویا
- خونگرم ≠ خونسرد
- قطاع ≠ منعطف

بدن ، رگ های عصبی ، روده های ،
می جوید ، بلعیدن ، معده ، شیره های گوارشی ،
روده کوچک ، دفع می شود

درس دوازدهم

۵. نوزاد

۶. پیری

۷. میان سال

۸. نوجوانی

۹. نوجوان

۱. خرد سال

۲. جوانی

۳. میان سال

۴. جوان

- ۱. آشنا شدند
- ۲. عاشق می شوند
- ۳. خواستگاری می کنند
- ۴. نامزد می شوند
- ۵. ازدواج کردند
- ۶. باردار شد
- ۷. به دنیا آمد
- ۸. جدا شد

۴. باردار

۵. شیر خوار

۶. طلاق

۷. بلوغ

۱. مجرد

۲. نامزد

۳. متاهل

۱. ث

۲. پ

۳. ج

۴. ب

۵. ح

۶. الف

۷. ج

۸. ت

خوشش آمد ، پسندید ، ازدواج کردند ، راضی ،
باردار ، فرزند ، عاشق ، موفقی

تعجب ، می ترسد ، ترسو ، نگران
خجالت می کشد ، صمیمی ، هراسان ، ترس

۳. حساس
۴. منطقی
۵. فداکار
۱. بدین
۲. دلوایس

درس شانزدهم

الیاف مصنوعی	
الیاف طبیعی	
ابریشم مصنوعی	جیر
آکریلیک	چرم
نایلون	پنبه
پلی استر	جین
	پشم
	ابریشم

۱. دامن پیلی دار
۲. پیراهن آستین کوتاه
۳. بلوز یقه اسکی
۴. پیراهن آستین بلند
۵. بلوز یقه گرد
۶. بلوز یقه هفت
۷. بلوز تنگ
۸. بلوز آستین حلقه ای

۱. ساده
۲. راهراه
۳. گل دار
۴. حال دار
۵. شطرنجی
۶. چهارخانه

۱. پ
۲. ج
۳. ث
۴. ت
۵. الف
۶. ب

بلندپرواز ، پیشرفت ، موفقیت ، تنبل ،
پول ، خونسردی ، قاطع

۱. گیج
۲. احساساتی
۳. تحت تأثیر
۴. بدین
۵. منطقی
۶. واقع بین

درس پانزدهم

۱. ب
۲. ج
۳. ث
۴. الف
۵. پ
۶. ت

۱. ب
۲. الف
۳. ث
۴. ب
۵. ت

پریشان = سراسیمه
وحشت زده = هراسان
مهربان = با محبت
لبخند = تبسّم

خنده ≠ گریه
ترسو ≠ شجاع
خشمگین ≠ آرام
خوشحالی ≠ ناراحتی
مهربان ≠ بی رحم

درس هجدهم

۵

لباس بپوشم ، برف ، راهراه ، یقه اسکی ،
نقتنی ، پشمی ، چرمی ، پنبه‌ای

۱

- ۱. دستگاه گوارش
- ۲. پوست و مو
- ۳. روانپزشک
- ۴. قلب و عروق
- ۵. زنان و زایمان
- ۶. کودکان

- ۱. ث
- ۲. پ
- ۳. الف
- ۴. ت
- ۵. ج
- ۶. ب

۳. جراحت

- ۱. ضربان قلب
- ۲. ناشتا
- ۳. فشار خون
- ۴. آزمایش خون

- ۱. سوختگی
- ۲. گزیدگی
- ۳. پیچ خوردگی
- ۴. شکستگی
- ۵. بریدگی
- ۶. کوفتگی
- ۷. ضرب دیدگی

بی‌حالی ، سرگیجه ، سیاهی ، بوی غذا ، تهوع ،
ناراحتی ام ، معاینه کرد ، گوشی ، فشار خونم ،
اندازه‌گرفت

درس نوزدهم

۵

- ۱. پ
- ۲. الف
- ۳. ت
- ۴. ج
- ۵. ب
- ۶. ث

درس هفدهم

۱

- ۱. ث
- ۲. ت
- ۳. ب
- ۴. ج
- ۵. الف
- ۶. پ

۱. مدت طبخ
۲. سفره‌ی
۳. جا افتاده
۴. ادویه
۵. آشپزی
۶. پیتزا

- ۱. پ
- ۲. ث
- ۳. الف
- ۴. ج
- ۵. ب
- ۶. ت

س و س ی س

ک ا ل ب ا س

ل ا ز ا ن ی ا

م ا ک ا ر و ن ی

آشپزی ، غذاهای ، لذت می‌برید ، ادویه ،
جا افتاده ، طبخ ، خوشش نمی‌آید

۴. معتدل

۵. گرم‌سیر

۶. بارش

۷. سردسیر

۳. ث

۴. الف

۵. ب

۱. رطوبت

۲. دمای

۳. بارندگی

۱. ت

۲. پ

۱. معدرت می‌خواهم، بیخشید.

۲. سفر به خیر، خوش بگذرد.

۳. امیدوارم موفق شوی.

۴. متأسفم، تسلیت عرض می‌کنم.

۵. خیلی ممنون، متشرکم.

۶. دستت درد نکند، زحمت کشیدی.

شهر	طبس	اهواز	رشت	سنندج	گرم و مرطوب	معتدل و مرطوب	خشک و بیابانی	معتدل کوهستانی
X								
	X							
X								
		X						

درس بیست و یکم

۵. چ

۶. ب

۷. الف

۸. پ

۱. ت

۲. ج

۳. ث

۴. ح

۴. ج

۵. پ

۶. الف

۱. ب

۲. ث

۳. ت

۱. خیلی ممنون، زحمت کشیدید.

۲. اگر زحمتی نیست یک لیوان آب به من بدده.

۳. خوش بگذرد، سفر به خیر.

۴. تولدت مبارک.

۵. تسلیت عرض می‌کنم.

۶. قدم نو رسیده مبارک.

۷. امیدوارم موفق شوی.

درس بیست و سوم

۴. طلوع می‌کند

۵. مایل می‌تابد

۶. غروب می‌کند

۱. سوسو می‌زنند

۲. سیر می‌کند

۳. عمود می‌تابد

۳. ب

۴. ب

۵. الف

۱. پ

۲. پ

۱. سایه‌ی
۲. کوهکشان
۳. جوّ
۴. فضا

روبا، شکار، طاووس، بی‌رحمی، مار، پوستش، هشتپاهای، طوطی، حیوانات، تماسح

درس بیست و سوم

۱. چهل و دو ممیز سه دهم
۲. یک ممیز پنج دهم
۳. دو ممیز بیست و سه صدم
۴. هفت دهم
۵. هشت به توان چهار
۶. دو ممیز سه دهم به توان دو
۷. چهار ممیز هشت دهم درصد
۸. بیست و سه درصد

منظومه‌ی شمسی، کوهکشان، ستاره، سیاره‌هایی، راه شیری، خورشید، زندگی، زمین، تمدن‌هایی

درس بیست و دوم

۱. ت
۲. ث
۳. الف
۴. ب
۵. ت
۶. الف
۷. ب
۸. ث
۹. ب
۱۰. الف
۱۱. ب
۱۲. الف

- بیست و هشت تقسیم بر چهار مساوی است

با هفت

- پنج ضرب در چهار مساوی است با بیست
- بیست منهای ده مساوی است با ده
- بیست به علاوه‌ی ده مساوی است با سی

۱. پ
۲. ت
۳. الف
۴. ب

۱. ب
۲. ت
۳. الف
۴. ت
۵. الف
۶. ث

۱. بچه‌زا
۲. چنگال
۳. تولید مثل
۴. دندان‌های
۵. تخم‌گذار
۶. بال

۱. $56 : 7 = 8$
۲. $7 \times 8 = 56$
۳. $12 - 6 = 6$
۴. $12 + 6 = 18$
۵. $2/5 : .1 = 25$

درس بیست و چهارم

دو بعدی:

سه بعدی:

- ۳. شعاع
- ۴. دو بعدی
- ۱. هشت ضلعی
- ۵. سه بعدی

- ۴. درست
- ۵. نادرست
- ۶. درست
- ۷. نادرست
- ۱. نادرست
- ۲. درست
- ۳. درست

- ۱. نمی‌رسم
- ۲. وقت‌گرفتم
- ۳. کمی طول کشید
- ۴. وقت بدهد
- ۵. دیر کرده است
- ۶. وقتی بگذارم

- ۱. آخر وقت
- ۲. به موقع
- ۳. دیر وقت
- ۴. بی موقع
- ۵. سرانجام
- ۶. الان

- ۱. وقت‌شناس
- ۲. نیمه وقت
- ۳. وقت اداری
- ۴. وقت‌گیر
- ۵. تمام وقت
- ۶. وقت شرعی
- ۷. وقت آزاد
- ۸. وقت ملاقات

- ۱. نادرست
- ۲. درست
- ۳. نادرست
- ۴. درست
- ۵. درست

وقت نشناس ، سر ساعت ، به صدا در آمد ،
به محض این‌که ، زودتر ، دیر وقت ، شب ، وقتی

درس بیست و پنجم

- ۱. دو بعدی
- ۲. سه بعدی
- ۳. سه بعدی
- ۴. دو بعدی
- ۵. سه بعدی
- ۶. دو بعدی

درس بیست و ششم

۱. بنابراین پنجره را باز می‌کنم

۲. چون باران می‌بارد

۳. ولی موزه بسته بود

۴. در نتیجه غذا نمی‌خورد

۵. و سوار اتومبیلش شد

۱. همه‌جا

۲. هنوز

۳. مسلمًا

۲. با وجود این که

۴. همان قدر که

۵. برای آن که

۱. یا

۲. تا جایی که

۱. ای کاش / می‌دیدی

۲. به گمانم / می‌خریم

۳. هرگز / نمی‌روم

۴. سال تا سال / نمی‌کند

۵. چطور / می‌ماند

۶. مگر / نداری

جمله‌ها اختیاری است.

۴. واقعاً

۵. این طرف

۶. خیلی

۷. کاملاً

۱. هیچ وقت

۲. بی اندازه

۳. کاشکی

درس بیست و هشتم

۱. بین

۲. با

۳. در

۴. جلوی

۵. روی

۶. کنار

۷. زیر

۸. پشت

۳. ث

۴. ب

۵. پ

۱. ث

۲. الف

۳. بر عکس

۴. در مقایسه با

۵. علاوه بر

مطمئناً ، خیلی ، هنوز ، بیشتر ، ناگهان ،
این طرف و آن طرف ، همان‌جا ، همه‌جا ، هرگز

درس بیست و هفتم

۱. ت

۲. ج

۳. الف

۷. پ

۸. ث

۹. خ

۱. به محض

۲. در مقابل

۳. به وسیله‌ی

۴. بر طبق

۵. به منظور

۶. بر اثر

۱. براساس
۲. در مقایسه با
۳. به نظر
۴. درباره
۵. با
۶. سی سی یو
۷. غذایی
۸. هاری
۹. دویست تومانی
۱۰. کمدی

۴

پوشک: ژاکت، گُت، لیگ، بلوز، پوتین
غذا: کالباس، سوب، چیپس، لازانیا، آتو

وسایل آشپزخانه: استکان، پوستر، سماور، قاشق، سینی
وسایل نقلیه: درشکه، جیپ، آمبولانس، مترو، ترمینال
گیاهان: هندوانه، بادمجان، برنج، کلت، فلفل

پزشکی: سوغات، آی سی یو، واکسن، سی سی یو، پانسمان
ابزارآلات: واشر، رول پلاک، اتوبان، سیفون، شلنگ
ابزار ارتباطی: نوکر، فکس، رادیو، کامپیوتر، تلگراف

۴

روی، کنار، به، در، از، به طرف، به محض،
به، کنار، به

۵

درس بیست و نهم

۱. ح
۲. د
۳. ج
۴. ت
۵. پ
۶. ب
۷. الف
۸. خ
۹. ث
۱۰. ج

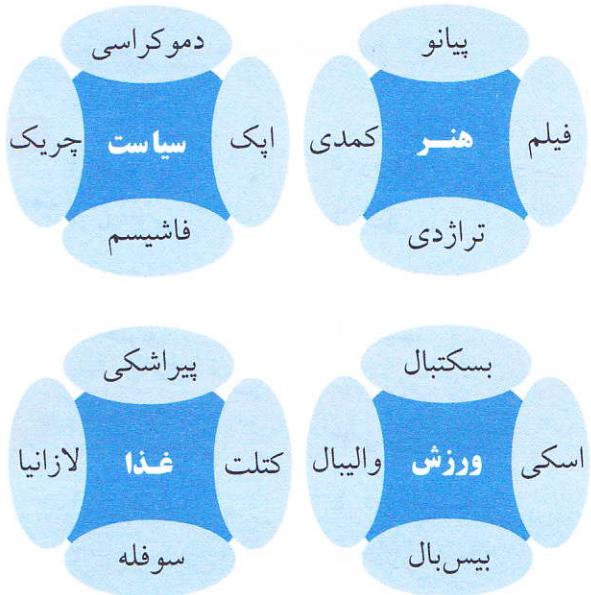
۶

اتوبوس، تونل، اتوبان، پلیس، ماشین،
آمبولانس، اورژانس، پیراشکی، دکتر

درس سی ام

۱. چک چک
۲. تیک تاک
۳. گر گر
۴. دلنگ دلنگ

۷

۸

۱. پ
۲. ث
۳. الف
۴. ج
۵. ب
۶. ت

۹

۱. یونیسف
۲. مرغ
۳. قرمز
۴. آب

۱۰

۱. قل قل
۲. شلالپ شلوپ
۳. تق تق
۴. جلز و ولز
۵. هن هن
۶. تالاپ تلوپ

۱. واق واق
۲. قار قار
۳. مع مع
۴. قوقولی قوقو
۵. ما ما

هو هو ، خش خش ، جيك جيك ، قار قار ،
شر شر ، شلالپ شلوپ ، جلز و ولز ، جر جر

IRAN LANGUAGE INSTITUTE

شابک: ۹۷۴-۸۶۹۹-۰۲-۶
ISBN 9 64 - 8 6 9 9 - 5 2 - 6

Teaching Persian to Speakers of Other Languages

Learning Persian Vocabulary

Intermediate Volumes

Learning Persian Vocabulary is a collection of book in three volumes (Elementary to Advanced) which aims at enabling students to enhance their knowledge of Persian vocabulary. This collection is an efficient guide for students who take courses in Persian language vocabulary. Nevertheless, more advanced students can use this package as a Self-study guide in order to reinforce or organize their knowledge of Persian words. The key to the exercises, at the back of each volume, is intended to help the students have easy access to the answers.